

INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO MIASTA PRZEMYŚLA
ZA ROK 2025

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	7
2. PROWADZENIE DZIAŁAŃ ZWIĄZANYCH Z ZAPOBIEGANIEM I ZWALCZANIEM CHOROÓB ZAKAŹNYCH.....	8
2.1. STAN SANITARNY PODMIOTÓW PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ	9
2.2. DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZA REALIZOWANA PRZEZ PODMIOTY LECZNICZE UDZIELAJĄCE CAŁODOBOWYCH I STACJONARNYCH ŚWIADCZEŃ ZDROWOTNYCH	10
2.3. DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZA REALIZOWANA PRZEZ PODMIOTY LECZNICZE UDZIELAJĄCE AMBULATORYJNYCH ŚWIADCZEŃ ZDROWOTNYCH.....	13
2.4. DZIAŁANIA W OBSZARZE SZCZEPIEŃ OCHRONNYCH	18
2.4.1. STAN UODPORNIEŃ DZIECI POWIATU PRZEMYSKIEGO	18
2.4.2. NIEPOŻĄDANE ODCZYNY POSZCZEPIENNE.....	20
2.4.3. TRANSPORT PREPARATÓW SZCZEPIONKOWYCH, DYSTRYBUCJA, ZACHOWANIE ŁAŃCUCHA CHŁODNICZEGO	20
2.4.4. EGZEKUCJA SZCZEPIEŃ	21
2.5. ZAPOBIEGANIE ORAZ ZWALCZANIE ZAKAŹEŃ I CHOROÓB ZAKAŹNYCH.....	22
2.5.1. WIRUSOWE ZAPALENIE WĄTROBY	22
2.5.2. WIRUSOWE ZAKAŻENIA JELITOWE	24
2.5.3. INNE BAKTERYJNE ZAKAŻENIA JELITOWE	26

2.5.4.	SALMONELLOZA.....	27
2.5.5.	ODRA, RÓŻYCZKA, POLIOMYELITIS	28
2.5.6.	CHOROBY PRZENOSZONE DROGĄ PŁCIOWĄ	28
2.5.7.	HIV, AIDS	29
2.5.8.	GRUŹLICA.....	29
2.5.9.	BORELIOZA Z LYME.....	30
2.5.10.	POKAŚANIA PRZEZ ZWIERZETA – WŚCIEKLIZNA.....	31
2.5.11.	OSPA WIETRZNA	33
2.5.12.	COVID-19.....	33
2.5.13.	GRYPA.....	35
2.5.14.	RSV - RESPIRATORY SYNCYTIAL VIRUS.....	36
2.5.15.	KRZTUSIEC	38
3.	NADZÓR NAD BEZPIECZEŃSTWEM ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA.....	39
3.1	OGÓLNA OCENA STANU SANITARNEGO NADZOROWANYCH OBIEKTÓW.	40
3.2	STAN SANITARNY ŚRODKÓW TRANSPORTU ŻYWNOŚCI.....	43
3.3	JAKOŚĆ ZDROWOTNA ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH.....	43
3.4	NADZÓR NAD OBROTEM GRZYBAMI PRZETWÓRSTWEM GRZYBÓW ORAZ ZATRUCIAMI GRZYBAMI.....	46
3.5.	SYSTEM WCZESNEGO OSTRZEGANIA O NIEBEZPIECZNEJ ŻYWNOŚCI I PASZACH- RASFF	47
3.6.	NADZÓR NAD BEZPIECZEŃSTWEM SUPLEMENTÓW DIETY	48
3.7.	ZNAKOWANIE ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH	49
3.8.	JAKOŚĆ ZDROWOTNA MATERIAŁÓW I WYROBÓW PRZEZNACZONYCH DO KONTAKTU Z ŻYWNOŚCIĄ	50

3.9.	NADZÓR NAD ZAKŁADAMI ŻYWIENIA ZBIOROWEGO TYPU ZAMKNIĘTEGO W POWIECIE PRZEMYSKIM	51
3.9.1.	KONTROLA BLOKÓW ŻYWIENIA W SZPITALACH	52
3.9.2.	ŻYWIENIE DZIECI I MODZIEŻY W JEDNOSTKACH SYSTEMU OŚWIATY.....	53
3.9.3.	ŻYWIENIE W DOMACH POMOCY SPOŁECZNEJ	53
3.10.	REALIZACJA DZIAŁALNOŚCI PROFILAKTYCZNO - OŚWIATOWEJ W ZAKRESIE BEZPIECZEŃSTWA ZDROWOTNEGO ŻYWNOSCI I ŻYWIENIA.....	54
3.10.1.	PROFILAKTYKA I OŚWIATA W RAMACH IMPREZ PLENEROWYCH 54	
3.10.2.	PROFILAKTYKA I OŚWIATA W TRAKCIE SEZONU ZIMOWEGO	54
4	JAKOŚĆ WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA PRZEZ LUDZI	54
4.1	OCENA JAKOŚCI WODY DOSTARCZANEJ PRZEZ WODOCIĄGI	54
4.1.1	LEGIONELLA	55
4.1.2	PŁYWALNIE	57
4.1.3	KĄPIELISKA I MIEJSCA OKAZJONALNIE WYKORZYSTYWANE DO KĄPIELI.....	60
4.2	STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ	60
4.2.1	ZAKŁADY FRYZJERSKIE, KOSMETYCZNE, TATUŻU, ODNOWY BIOLOGICZNEJ ORAZ ŚWIADCZĄCE ŁĄCZNIE POWYŻSZE USŁUGI.....	60
4.2.2	OBIEKTY HOTELARSKIE - HOTELE, MOTELE, PENSJONATY, KEMPINGI, DOMY WYCIECZKOWE, SCHRONISKA MŁODZIEŻOWE, PENSJONATY, POLA BIWAKOWE I INNE OBIEKTY, W KTÓRYCH ŚWIADCZONE SĄ USŁUGI HOTELARSKIE	61
4.2.3	DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ, PLACÓWKI ZAPEWNIAJĄCE CAŁODOBOWĄ OPIEKĘ, NOCLEGOWNIE I DOMY DLA BEZDOMNYCH, INNE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE POMOCY SPOŁECZNEJ.....	61
4.2.4	DWORCE AUTOBUSOWE, DWORCE I STACJE KOLEJOWE, ŚRODKI TRANSPORTU	62

4.2.5	CMENTARZE I DOMY POGRZEBOWE	62
4.2.6	INNE OBIEKTY UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ	62
5	NADZÓR NAD WARUNKAMI SANITARNO-HIGIENICZNYMI ŚRODOWISKA PRACY I CHEMIKALIAMI.....	64
5.1	DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA W RAMACH BIEŻĄCEGO NADZORU SANITARNEGO OCHRONY ZDROWIA PRACOWNIKÓW PRZED SZKODLIWYMI I UCIAŹLIWYMI CZYNNIKAMI WYSTĘPUJĄCYMI W MIEJSCU PRACY.....	64
5.2.	OCENA WARUNKÓW PRACY I WYPEŁNIANIE PRZEZ PRACODAWCÓW OBOWIĄZKÓW WYNIKAJĄCYCH Z OCENY RYZYKA ZAWODOWEGO PRACOWNIKÓW NARAŻONYCH NA SUBSTANCJE RAKOTWÓRCZE LUB MUTAGENNE ZAWARTE W LEKACH CYTOSTATYCZNYCH	66
5.3.	OCENA WARUNKÓW PRACY PODCZAS ZABEZPIECZANIA/USUWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST- NA PODSTAWIE KONTROLI PRZEPROWADZONYCH W 2025 ROKU.....	66
5.4.	CHOROBY ZAWODOWE.....	67
5.5.	DZIAŁANIA W ZAKRESIE BADAŃ I POMIARÓW CZYNNIKÓW SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA W ŚRODOWISKU PRACY.....	67
5.6.	DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA W RAMACH BIEŻĄCEGO NADZORU SANITARNEGO.....	68
5.6.1.	PRODUKTY KOSMETYCZNE.....	68
5.6.2.	PRODUKTU BIOBÓJCZE.....	69
5.6.3.	SUBSTANCJE CHEMICZNE I ICH MIESZANINY	69
5.6.4.	DETERGENTY	70
5.6.5.	PREKURSORY NARKOTYKÓW KAT. 2 i 3	70
5.7.	DZIAŁALNOŚĆ PAŃSTWOWEGO POWIATOWEGO INSPEKTORA SANITARNEGO W PRZEMYSŁU W ZAKRESIE ZMNIEJSZANIA ZAGROŻEŃ ZDROWIA PUBLICZNEGO STWARZANYCH PRZE ŚRODKI ZASTĘPCZE I NOWE SUBSTANCJE PSYCHOAKTYWNE W 2024 R.....	70
5.7.1.	SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W OBSZARZE ZATRUĆ ŚRODKAMI ZASTĘPCZYMI LUB NOWYMI SUBSTANCJAMI PSYCHOAKTYWNYMI	70

5.7.2. OGRANICZENIE OBROTU I DOSTĘPNOŚCI ŚRODKÓW ZASTĘPCZYCH	71
6. NADZÓR NAD WARUNKAMI SANITARNYMI W PLACÓWKACH NAUCZANIA, WYCHOWANIA I WYPOCZYNKU	71
6.1. STAN SANITARNO-TECHNICZNY PLACÓWEK OŚWIATOWO-WYCHOWAWCZYCH	72
6.2. OCENA WARUNKÓW DO UTRZYMANIA HIGIENY OSOBISTEJ DZIECI I MŁODZIEŻY	72
6.3. ERGONOMIA WYPOSAŻENIA PLACÓWEK DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ..	72
6.4. ZAPEWNIENIA MIEJSCA NA PODRĘCZNIKI I PRZEBORY SZKOLNE I HIGIENICZNA OCENA ROZKŁADÓW ZAJĘĆ LEKCYJNYCH W PLACÓWKACH....	73
6.5. DZIAŁANIA KONTROLNE NA RZECZ ELIMINACJI RYZYKA ROZWOJU WAD POSTAWY	74
6.6. WARUNKI DO PROWADZENIA ZAJĘĆ WYCHOWANIA FIZYCZNEGO...	75
6.7. WARUNKI SANITARNE ZORGANIZOWANYCH FORM WYPOCZYNKU DZIECI I MŁODZIEŻY	76
6.8. ŻŁOBKI I KLUBY DZIECIĘCE.....	77
7. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA NA TERENIE POWIATU PRZEMYSKIEGO W ROKU 2025	77
7.1. OGÓLNOPOLSKI PROGRAM „TRZYMAJ FORMĘ”	78
7.2. PROGRAM „SKĄD SIĘ BIORĄ PRODUKTY EKOLOGICZNE?”	78
7.3. PROGRAM „BIEG PO ZDROWIE”	79
7.4. PROGRAM „CZyste Powietrze wokół nas”	79
7.5. PROFILAKTYKA ZDROWIA PSYCHICZNEGO	80
7.6. PROGRAM „ZAWSZE RAZEM”	80
7.7. PROGRAM „ZAPOBIEGANIE HIV/AIDS I CHOROBY PRZENOSZONYM.....	81
DROGĄ PŁCIOWĄ””	81

7.8.	PROGRAM „ARS, CZYLI JAK DBAĆ O MIŁOŚĆ”	81
7.9.	PROGRAM „ZNAMIĘ. ZNAM JE!”	81
7.10.	PROGRAM „PODSTĘPNE WZW”	82
7.11.	PROGRAM „WYBIERZ ŻYCIE PIERWSZY KROK”	82
7.12.	PROGRAM SZCZEPIEŃ OCHRONNYCH PRZECIWKO HPV	82
8.	AKCJE, KAMPANIE I INNE PRZEDSIĘWZIĘCIA PROZDROWOTNE.....	82
8.1.	PROFILAKTYKA CHORÓB ZAKAŹNYCH „SZCZEPIMY SIĘ”	82
8.2.	AKCJA „MYJĘ RĘCE, BO WIEM WIĘCEJ”	84
8.3.	AKCJA „PROBLEM WAGI CIĘŻKIEJ”	84
8.4.	ŚWIATOWY DZIEŃ ZDROWIA.....	85
8.5.	PROFILAKTYKA NOWOTWOROWA #JAJUZATY	85
8.6	BEZPIECZNY WYPOCZYNEK DZIECI I MŁODZIEŻY- BEZPIECZNE WAKACJE, BEZPIECZNE FERIE	86
8.7.	KAMPANIA „EFSA”	87
8.8.	KAMPANIA „RZUĆ PALENIE RAZEM Z NAMI.....	88
8.9.	KAMPANIA „WYŚCIG DO ZDROWIA”	89
9.	PROGRAMY LOKALNE	89
9.1.	PROGRAM „NIE PAL PRZY MNIE PROSZĘ”	89
9.2.	PROGRAM „ZNAJDŹ WŁAŚCIWE ROZWIĄZANIE”	90
9.3.	KOMUNIKACJA SPOŁECZNOŚCIOWA	90
10.	ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY	91
11.	PODSUMOWANIE.....	92

1. WSTĘP

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Przemyślu kierując działalnością Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej Przemyślu w roku 2025 realizował zadania, określone w ustawie o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz stosownych przepisach prawa dotyczących wymagań sanitarno-przeciwepidemicznych.

Głównymi kierunkami działań Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Przemyślu w roku 2025 były:

sprawowanie nadzoru nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością zgodnie z obowiązującymi przepisami,

sprawowanie nadzoru sanitarnego nad bezpieczeństwem zdrowotnym wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, wody w kąpieliskach, miejscach okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli, w pływalniach oraz nad obiektami użyteczności publicznej, szczególnie nad podmiotami wykonującymi działalność leczniczą,

eliminowanie zagrożeń stwarzanych przez środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne oraz sprawowanie nadzoru nad substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, produktami biobójczymi, detergentami, prekursorami narkotyków kat. 2 i 3 oraz produktami kosmetycznymi,

ochrona zdrowia pracowników przed niekorzystnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w miejscu pracy poprzez nadzór nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy,

sprawowanie nadzoru nad warunkami nauczania, wychowania, opieki oraz wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży,

inicjowanie, organizowanie, koordynowanie i monitorowanie działalności w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób,

sprawowanie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego,

wzmoczenie struktur i dostosowanie organizacji pracy do bardziej wydajnych i skutecznych działań,
kształtowanie pozytywnego wizerunku Państwowej Inspekcji Sanitarnej w środkach masowego przekazu, w tym w mediach społecznościowych.

2. PROWADZENIE DZIAŁAŃ ZWIĄZANYCH Z ZAPOBIEGANIEM I ZWALCZANIEM CHOROÓB ZAKAŹNYCH

Działalność organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej skupiona była na realizacji zadań w zakresie zwalczania chorób zakaźnych oraz kontrolach podmiotów wykonujących działalność leczniczą. Oddział Epidemiologii tut. Stacji, sprawując bieżący nadzór sanitarny, prowadząc działalność zapobiegawczą i przeciwepidemiczną wykonuje swoje zadania w zakresie:

- nadzoru epidemiologicznego nad występowaniem chorób zakaźnych i zakażeń przy ścisłej współpracy z placówkami medycznymi, które mają obowiązek zgłaszania każdego przypadku podejrzenia lub rozpoznania danej choroby zakaźnej do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego, podejmuje również działania mające na celu zapobieganie oraz zwalczanie zakażeń, chorób zakaźnych, zatruc pokarmowych, prowadzenie działań profilaktycznych i przeciwepidemicznych, przeprowadza dochodzenia epidemiologiczne oraz opracowuje ogniska epidemiczne w przypadku zgłoszenia podejrzenia lub rozpoznania zakażenia lub choroby zakaźnej oraz zgonu z powodu tych chorób lub po uzyskaniu dodatniego wyniku badań w kierunku biologicznych czynników chorobotwórczych oraz współpracuje z oddziałem oświaty zdrowotnej w zakresie szerzenia higieny oraz profilaktyki chorób zakaźnych,
- nadzoru nad wykonawstwem szczepień ochronnych poprzez monitorowanie realizacji obowiązującego schematu obowiązkowych szczepień dzieci i młodzieży oraz prowadzenie sprawozdawczości z zakresu szczepień ochronnych, a także nadzór nad dokumentacją dotyczącą szczepień ochronnych, gospodarką preparatami szczepionkowymi, nadzór nad zachowaniem łańcucha chłodniczego oraz warunkami sanitarno-higienicznymi punktów szczepień, nadzór nad niepożądanymi odczynami poszczepiennymi (NOP), prowadzi dystrybucję preparatów szczepionkowych do

realizacji szczepień ochronnych dla punktów szczepień i współpracuje z oddziałem oświaty zdrowotnej w zakresie promocji szczepień ochronnych,

- nadzoru nad warunkami higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których udzielane są świadczenia zdrowotne w celu zapobiegania powstawaniu chorób zakaźnych, w szczególności w zakresie prowadzenia procesów dekontaminacji (m.in. dezynfekcji, sterylizacji), nadzór nad podmiotami leczniczymi w zakresie podejmowanych przez nie działań mających na celu zapobieganie i zwalczanie zakażeń, w tym zakażeń szpitalnych i sprawowanie nadzoru nad drobnoustrojami wielolekoopornymi (alarmowymi), współpracuje z oddziałem zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w sprawie wydawania ocen w przedmiocie spełnienia wymagań fachowych i sanitarnych, jakim powinny odpowiadać zakłady i miejsca, w których udzielane są świadczenia zdrowotne.

2.1. STAN SANITARNY PODMIOTÓW PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ

W roku 2025 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Przemyślu sprawował nadzór nad warunkami higieniczno-sanitarnymi, jakie powinny spełniać pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne w 261 podmiotach leczniczych na terenie miasta Przemyśla.

Celem prowadzonych działań była ochrona zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

Na ocenę warunków higieniczno-sanitarnych placówek wpływały:

- stwierdzony stan sanitarno-techniczny pomieszczeń i urządzeń,
- sposób wykonywania procesów dekontaminacji,
- sposób prowadzenia gospodarki odpadami medycznymi i komunalnymi,
- warunki zaopatrzenia w wodę, stan instalacji i urządzeń wodociągowych,
- postępowanie z czystą i brudną bielizną,
- postępowanie ze zwłokami osób zmarłych w placówkach całodobowego udzielania świadczeń zdrowotnych.

2.2. DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZA REALIZOWANA PRZEZ PODMIOTY LECZNICZE UDZIELAJĄCE CAŁODOBOWYCH I STACJONARNYCH ŚWIADCZEŃ ZDROWOTNYCH

Wśród placówek lecznictwa zamkniętego na terenie miasta Przemyśla w roku 2025 skontrolowano:

- Wojewódzki Szpital im. Św. Ojca Pio w Przemyśle, ul. Monte Cassino,
- IRK Salus 2 Sp. z o.o. „Santa Rita” w Przemyśle, ul. Rogozińskiego,
- Zakład Opiekuńczo – Leczniczy w Przemyśle, ul. Jasińskiego,
- Zakład Opiekuńczo – Leczniczy CARITAS w Przemyśle, ul. Słowackiego.

Zakres kontroli w podmiotach udzielających całodobowych i stacjonarnych świadczeń zdrowotnych obejmował przestrzeganie wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą, odpowiednio do zakresu udzielanych świadczeń zdrowotnych, kontrolę realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych, kontrolę przestrzegania przepisów dotyczących monitorowania zakażeń szpitalnych i czynników alarmowych, kontrolę postępowania z odpadami komunalnymi, bielizną szpitalną, gospodarką wodno-ściekową. Dokonano również oceny systemu Kontroli Zakażeń Szpitalnych i oceny obowiązujących procedur związanych z zapobieganiem rozprzestrzenianiu się zakażeń.

W placówkach lecznictwa zamkniętego w roku 2025 przeprowadzono łącznie 12 kontroli sanitarnych, w tym 5 kontroli sprawdzających wykonanie obowiązków decyzji wydanych w roku bieżącym i latach poprzednich. Stwierdzono wykonanie w całości 2 decyzji oraz wydano 5 decyzji o zmianie terminu wykonania obowiązków.

Ponadto w placówkach lecznictwa zamkniętego zostały wydane ogółem 2 decyzje nakazujące poprawę stanu sanitarno-higienicznego i usunięcie nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli w Szpitalu i Zakładzie Opiekuńczo-Leczniczym.

Dotyczyły one głównie złego stanu sanitarno-higienicznego ścian, sufitów, podłóg, stolarki drzwiowej, kaloryferów, płytek ściennych w zakresie zapewnienia powierzchni gładkich zmywalnych, umożliwiających mycie i dezynfekcję powierzchni, stanu

sanitarno-technicznego mebli, w tym łóżek szpitalnych i szafek przyłóżkowych, właściwego stanu toalet i natrysków dla pacjentów, urządzeń sanitarnych i płytek ściennych oraz podłogowych na korytarzach, w toaletach i łazienkach dla pacjentów.

Nastąpiła poprawa stanu sanitarno-higienicznego w oddziałach szpitalnych w związku z przeprowadzonymi pracami modernizacyjnymi w: Szpitalnym Oddziale Ratunkowym, Oddziale Neurologii, częściowymi remontami w Oddziałach: Gastroenterologii i Reumatologii, przeorganizowaniem Oddziału Onkologii dla potrzeb Pododdziału Diennej Chemioterapii. Przeprowadzono także remont w części Oddziału Kardiologii na Pododdziale Kardiochirurgii i rozpoczęto remont dalszej części Oddziału Kardiologii – zachowawczej. Trwają remonty w Oddziałach Okulistycznym i Nefrologii.

2.2.1. ODPADY MEDYCZNE

W skontrolowanych podmiotach segregacja i postępowanie z odpadami medycznymi odbywało się zgodnie z opracowaną „Procedurą postępowania z odpadami medycznymi”. Odpady w miejscu ich wytwarzania umieszcza się w workach koloru czerwonego, wytrzymałych, odpornych na działanie wilgoci, usytuowanych na stelażach. Odpady o ostrych końcówkach zbierane są do pojemników sztywnościankowych, umieszczonych w miejscu wytwarzania odpadów. Transport odpadów z miejsca wytwarzania do miejsca magazynowania odbywa się środkami transportu przeznaczonymi wyłącznie do tego celu. Odpady przechowywane są w magazynach odpadów medycznych do czasu odbioru odpadów zgodnie z posiadanymi przez podmioty lecznicze umów na transport i unieszkodliwianie odpadów. Nieprawidłowości w zakresie gospodarki odpadami medycznymi w placówkach lecznictwa zamkniętego w roku 2025 nie stwierdzono.

Firmy odbierające odpady medyczne z podmiotów leczniczych w Przemysłu to Remondis Medison Sp. z o.o. z siedzibą w Dąbrowie Górniczej, Małopolska Kolumna Transportu Sanitarnego w Tarnowie, Mastimo – Mateusz Mastej, Uleszowice – Jasło.

2.2.2 POSTĘPOWANIE Z BIELIZNĄ SZPITALNĄ

Postępowanie z bielizną szpitalną w obiektach stacjonarnej opieki zdrowotnej regulują opracowane i wdrożone procedury szpitalne. W większości pranie bielizny zlecane jest podmiotom zewnętrznym, profesjonalnym pralniom posiadającym barierę higieniczną. Są to Zakład Produkcyjno-Handlowy WODEX Sp. z o.o. w Stalowej Woli, Park Energii Słonecznej CARITAS Archidiecezji Przemyskiej Sp. z o.o. w Przemyśle, Centrum Pralnicze „EKO-STYL” Rental Sp. z o.o. w Leżajsku. Jedynie ZOL w Przemyśle pranie bielizny wykonuje we własnym zakresie w zorganizowanej pralni.

2.2.3 WENTYLACJA MECHANICZNA I KLIMATYZACJA

W szpitalach wentylacja mechaniczna i klimatyzacja jest czyszczona i dezynfekowana jeden raz w roku. Klimatyzatory indywidualne są również czyszczone i dezynfekowane raz w roku przez firmę zewnętrzną zgodnie z ustalonym harmonogramem, wykonane czynności są udokumentowane protokołami z przeglądów wykonanych przez specjalistyczne firmy.

2.2.4 KONTROLA ZAKAŻEŃ SZPITALNYCH

Wewnętrzny nadzór nad sytuacją epidemiologiczną w szpitalu prowadzi zespół kontroli zakażeń szpitalnych - Komitet Kontroli Zakażeń Szpitalnych oraz Zespół Kontroli Zakażeń Szpitalnych, w skład którego wchodzi: kierownik szpitala oraz wyznaczeni przez niego kierownicy komórek organizacyjnych szpitala, w tym działu diagnostyki laboratoryjnej, centralnej sterylizatorni, apteki szpitalnej, pielęgniarka naczelna, lekarz wykonujący zadania służby medycyny pracy. W szpitalu powołany jest zespół ds. opracowania polityki antybiotykowej, który opracowuje receptariusz szpitalny uwzględniający wytyczne stosowania antybiotyków. Prowadzona jest kontrola wewnętrzna w zakresie poprawności i skuteczności stosowania procedur zapobiegania zakażeniom i szerzenia się czynników alarmowych, monitorowania bieżącej sytuacji epidemiologicznej szpitala. Ocenę przeprowadza się na podstawie analizy zużycia preparatów dezynfekcyjnych do rąk, badania środowiskowego po

dekontaminacji powierzchni, audytów w oddziałach w zakresie stanu higieniczno-sanitarnego i procedur sprzątnięcia oraz stosowania procedur przeciwepidemicznych mających na celu zapobieganie rozprzestrzenianiu się zakażeń i chorób zakaźnych i zapewnienie bezpieczeństwa pacjentom i personelowi.

W roku 2025 do Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Przemyślu z podmiotów udzielających stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych wpłynęło 1 zgłoszenie ogniska epidemicznego o etiologii wirusowej, w którym czynnikiem chorobotwórczym był wirus SARS-CoV-2. Ognisko wystąpiło w jednym z oddziałów szpitalnych Wojewódzkiego Szpitala im. Św. O. Pio w Przemyślu. W ognisku epidemicznym zakażeniu uległo ogółem 5 osób. Byli to pacjenci hospitalizowani w oddziale, u których w związku z wystąpieniem objawów infekcji zostały wykonane testy potwierdzające zakażenie wirusem Sars-Cov-2. W ognisku nie stwierdzono zgonów.

Z innych podmiotów leczniczych będących pod nadzorem PSSE w Przemyślu udzielających stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych na terenie miasta Przemyśla nie zgłoszono ognisk epidemicznych.

2.3. DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZA REALIZOWANA PRZEZ PODMIOTY LECZNICZE UDZIELAJĄCE AMBULATORYJNYCH ŚWIADCZEŃ ZDROWOTNYCH

W roku 2025 spośród 257 podmiotów lecznictwa otwartego na terenie miasta Przemyśla skontrolowano 76 obiektów: m.in. 62 grupowe i indywidualne praktyki lekarskie świadczących usługi z zakresu zarówno podstawowej jak i specjalistycznej opieki zdrowotnej, w tym 17 praktyk stomatologicznych, 2 zakłady rehabilitacji leczniczej, 3 praktyki pielęgniarstwa, 4 przychodnie, w tym Centrum Leczenia Ambulatoryjnego Nr 1 i Nr 2, Podkarpackie Centrum Zdrowia Psychicznego oraz 5 obiektów innej specjalności m.in. Wojewódzką Stację Pogotowia Ratunkowego, Ambulatorium BOSG, Regionalne Centrum Krwiodawstwa. Łącznie w w/w podmiotach przeprowadzono 90 kontroli sanitarnych.

Zakres kontroli nadzorowanych obiektów obejmował przestrzeganie wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą, odpowiednio do zakresu udzielanych świadczeń zdrowotnych, kontrola realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych (w zakresie sterylizacji, dezynfekcji, przestrzegania obowiązujących procedur higienicznych, prowadzenia kontroli wewnętrznej), gospodarka odpadami medycznymi i komunalnymi.

Zakłady opieki zdrowotnej lecznictwa otwartego w większości prowadziły kontrolę wewnętrzną w obszarze zapobiegania szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych oraz posiadały opracowane procedury higieniczne dotyczące m.in. dezynfekcji i sterylizacji sprzętu i powierzchni, mycia i dezynfekcji powierzchni dotykowych i bezdotykowych, postępowania z czystą i brudną bielizną, postępowania z odpadami medycznymi, postępowania po ekspozycji na materiał zakaźny. Procedury były podpisane przez kierownika podmiotu leczniczego, a personel został zapoznany z obowiązującymi procedurami. Podczas kontroli nieprawidłowości, z zakresu procedur higienicznych i prowadzenia kontroli wewnętrznej, stwierdzono w pięciu podmiotach i dotyczyły one bieżącego uaktualniania obowiązujących procedur higienicznych w kontrolowanych podmiotach, dotyczących m.in. dekontaminacji narzędzi i sprzętu wielokrotnego użytku, postępowania z odpadami medycznymi, postępowania z brudną bielizną oraz prowadzenia kontroli wewnętrznej. W trzech przypadkach zostały wydane decyzje Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego nakazujące prowadzenie kontroli wewnętrznej w obszarze zapobiegania szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych, zgodnie z obowiązkiem ustawowym. W dwóch podmiotach wydano zalecenia pokontrolne dotyczące bieżącego aktualizowania procedur higienicznych.

W większości obiektów, w których prowadzone są zabiegi sterylizacyjne prowadzona była bieżąca kontrola skuteczności procesów sterylizacyjnych. Warunki mycia i dezynfekcji, przechowywania sprzętu wielokrotnego użytku oceniono pozytywnie. Sprzęt i materiały po sterylizacji posiadały aktualny termin ważności i przechowywane były w przeznaczonych do tego celu szufladach lub szafach. Roztwory robocze środków dezynfekcyjnych przygotowywane były na bieżąco przez personel,

przechowywane w pojemnikach zaopatrzonych w sito, pod przykryciem. Podczas kontroli stwierdzono właściwy dobór środków dezynfekcyjnych, stężenia roztworów do dezynfekcji oraz sposobu dezynfekcji. Kontrola procesu sterylizacji prowadzona była w formie dokumentacji cyklu, która zawierała wyniki przebiegu procesu sterylizacji (wskaźnik chemiczny i biologiczny). Podmioty wykonywały kontrole skuteczności procesu sterylizacji z zastosowaniem wskaźników biologicznych z częstotliwością raz w miesiącu. Stwierdzone naruszenia dotyczyły między innymi: braku kontroli biologicznej, sposobu prowadzenia kontroli chemicznej pakietu i wsadu, kontroli parametrów fizycznych procesów sterylizacji, prawidłowego pakowania narzędzi w opakowania sterylizacyjne, przechowywania pakietów sterylnych w sposób zabezpieczający przed kontaminacją, oznakowania datami ważności i datami sterylizacji pakietów sterylnych, braku sterylizacji końcówek stomatologicznych, braku archiwizacji testów z kontroli sterylizacji, zapewnienia odpowiedniej wielkości pojemników przeznaczonych do transportu narzędzi do sterylizacji. W dwóch przypadkach zostały wydane decyzje Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego nakazujące prowadzenie okresowej kontroli biologicznej skuteczności procesów sterylizacji. W 15 podmiotach wydano zalecenia pokontrolne dotyczące prowadzenia i archiwizowania wyników kontroli chemicznej i fizycznej sterylizacji, wykonywania dekontaminacji końcówek stomatologicznych, prawidłowego pakowania i przechowywania pakietów sterylnych, znakowania sterylnych pakietów datą sterylizacji i datą ważności pakietu.

Stan sanitarny i porządkowy obiektów tej kategorii w zdecydowanej większości był dobry. Utrzymanie porządku w podmiotach prowadzone jest przez przeszkolonych pracowników, osoby sprząające zatrudnione przez podmioty lecznicze lub firmy świadczące usługi w zakresie sprzątania i dezynfekcji. Podczas przeprowadzanych kontroli stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia dotyczyły: złego stanu sanitarno-technicznego: ścian i sufitów, płytek ściennych, podłóg i połączenia ścian z podłogami, umywalek w gabinecie lekarskim i zlewów do higienicznego poboru wody w pomieszczeniu porządkowym, powierzchni foteli, krzeseł, kozetek z niezachowaną powierzchnią gładką zmywalną umożliwiającą mycie i dezynfekcję znajdujących się w gabinetach lekarskich i zabiegowych. W dwóch podmiotach została wydana decyzja

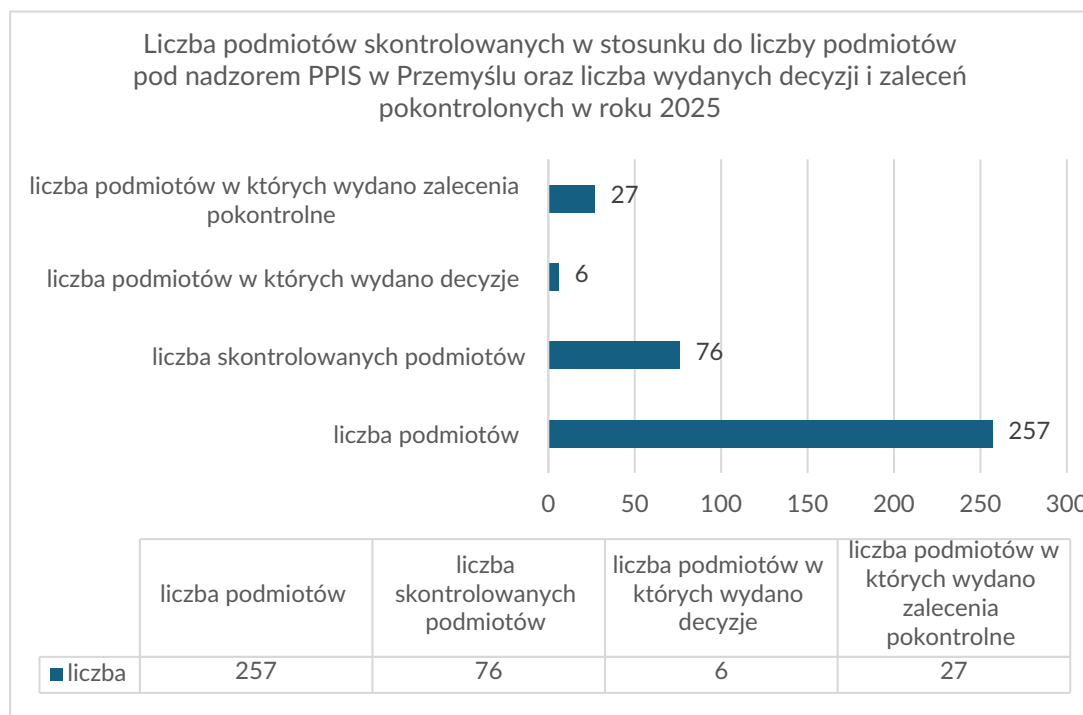
nakazująca doprowadzenie do właściwego stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń i powierzchni. W 15 podmiotach wydano zalecenia pokontrolne dotyczące: zapewnienia właściwego środka do dezynfekcji sprzętu i właściwego sposobu dezynfekcji sprzętu medycznego, doposażenia w dozowniki na mydło i środek dezynfekcyjny stanowisk higieny rąk, uzupełnienia środka do dezynfekcji rąk w dozownikach ściennych, usunięcia ze ścian, szafek i drzwi naklejek, materiałów reklamowych uniemożliwiających mycie i dezynfekcję powierzchni, usunięcia sprzętu z przestrzeni komunikacyjnych, korytarzy, zapewnienia właściwych warunków przechowywania środków higienicznych i środków czystości, zapewnienia gładkiej zmywalnej, umożliwiającej dezynfekcję, powierzchni krzeseł w gabinetach oraz bieżącego czyszczenia kratki wentylacyjnych.

Podmioty lecznicze prowadzące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne posiadają umowy na odbiór odpadów medycznych zawarte z wyspecjalizowanymi firmami posiadającymi stosowne zezwolenia na transport i unieszkodliwianie odpadów. Odpady medyczne magazynowane są w przeznaczonych do tego celu przenośnych urządzeniach chłodniczych. Segregacja odpadów odbywa się w miejscu wytwarzania do oznakowanych pojemników lub worków. W pięciu podmiotach stwierdzono nieprawidłowości i uchybienia w zakresie gospodarowania odpadami medycznymi, które dotyczyły m.in. zapewnienia prawidłowego sposobu gromadzenia i przechowywania odpadów medycznych w miejscu wytwarzania i wstępnego magazynowania odpadów, segregacji odpadów medycznych, zapewnienia właściwej temperatury wstępnego magazynowania odpadów (w zakresie 0-10°C), braku termometru w lodówce do przechowywania odpadów, stanu sanitarno-technicznego urządzenia chłodniczego do przechowywania odpadów. W jednym podmiocie została wydana decyzja Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego nakazująca w prawidłowy sposób prowadzić gospodarkę odpadami medycznymi z uwzględnieniem czasu przechowywania odpadów medycznych w miejscu ich wytwarzania oraz zapewnienia pomiaru temperatury w urządzeniu chłodniczym. W czterech podmiotach zostały wydane zalecenia pokontrolne dotyczące zapewnienia segregacji odpadów z podziałem na odpady o ostrych końcówkach i pozostałe odpady medyczne, udokumentowania zawarcia umowy na odbiór odpadów medycznych,

zapewnienia właściwej temperatury (w zakresie 0-10°C) wstępnego magazynowania odpadów medycznych.

Skontrolowane podmioty świadczące działalność leczniczą zaopatrywane były w wodę głównie z wodociągów sieciowych, pozostających pod stałym nadzorem służb sanitarnych. Zaopatrzenie w ciepłą wodę zapewnione było z miejscowych sieci komunalnych, własnych kotłowni lub elektrycznych podgrzewaczy. Punkty wodne wyposażone są w dozowniki na mydło oraz środek do dezynfekcji rąk, podajniki na ręcznik papierowy. W jednym przypadku wydano zalecenia aby w pomieszczeniu gospodarczym umożliwić bezpośrednie pobieranie wody do wiadra do celów porządkowych.

Łącznie spośród 76 skontrolowanych podmiotów w 31 stwierdzono uchybienia lub nieprawidłowości, z czego w 6 przypadkach zostały wydane decyzje z wyznaczonym terminem wykonania nakazów. natomiast w 27 podmiotach wydano zalecenia pokontrolne. Wyżej wymienione obowiązki w większości zostały zrealizowane i ocenione podczas kontroli sprawdzających w roku 2025.

Wykres 1. Liczba podmiotów skontrolowanych w stosunku do liczby podmiotów pod nadzorem PPIS w Przemysłu oraz liczba wydanych decyzji i zaleceń pokontrolnych

2.4. DZIAŁANIA W OBSZARZE SZCZEPIEŃ OCHRONNYCH

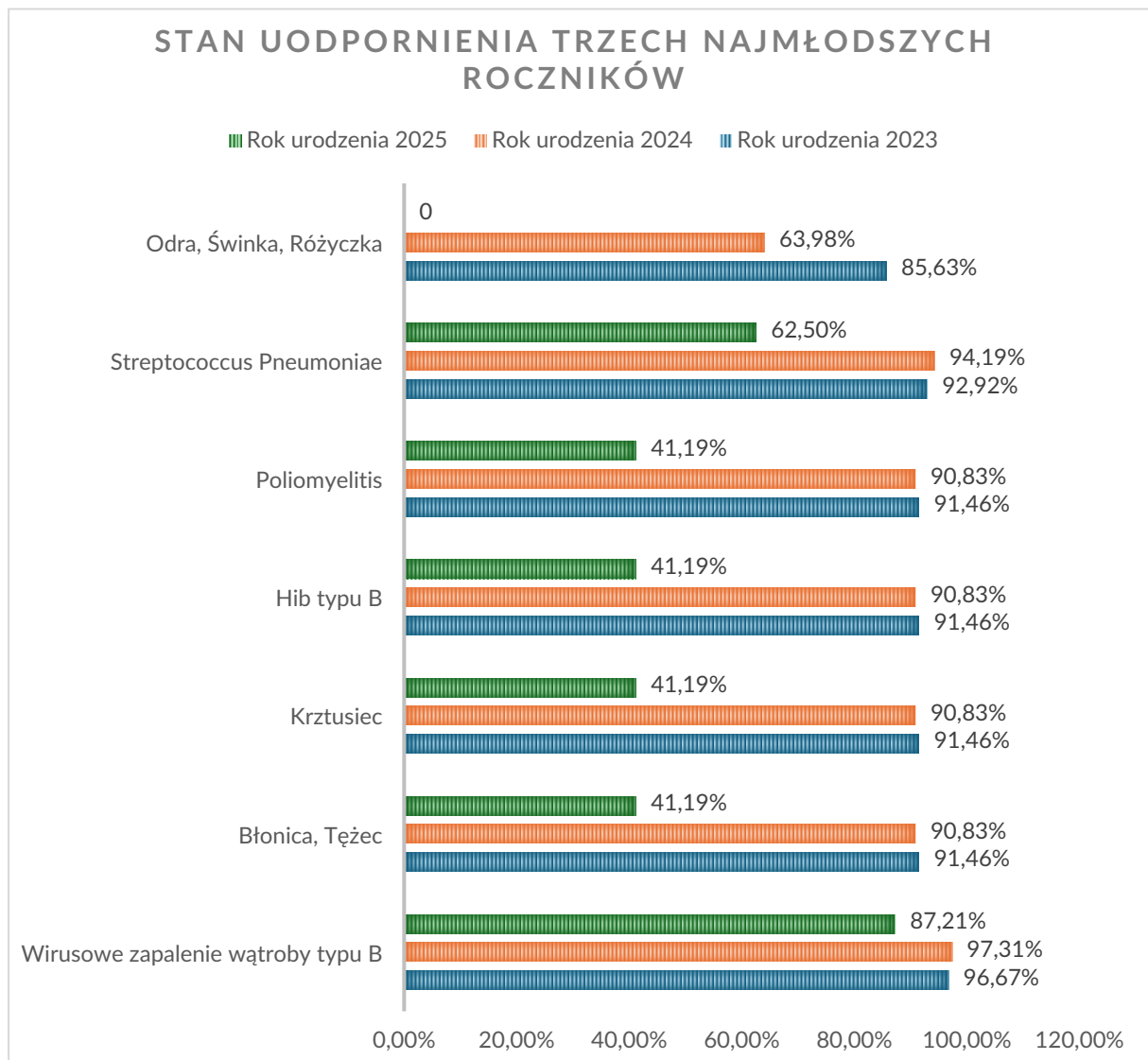
2.4.1. STAN UODPORNIEŃ DZIECI POWIATU PRZEMYSKIEGO

Obowiązkowe szczepienia ochronne prowadzone na podstawie Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 27 września 2023 r. w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych są skuteczną i powszechnie, społecznie akceptowalną metodą zapobiegania zachorowaniom na choroby zakaźne, zarówno w wymiarze zapobiegania zachorowaniom u osoby poddanej szczepieniom ochronnym (prewencji indywidualnej), jak również kształtowania odporności całej populacji na zachorowania (prewencji zbiorowej). Warunkiem osiągnięcia odporności w skali populacji jest wysoki odsetek zaszczepionych osób (zwykle odporność populacyjną osiąga się przy zaszczepieniu wysokiego odsetka populacji – tj. co najmniej ok 95%), co skutecznie zapobiega szerzeniu się zachorowań na choroby zakaźne populacji.

Tabela 1. Stan uodpornienia na terenie miasta Przemyśla roczników objętych szczepieniem według kalendarza szczepień:

Stan zaszczepienia przeciwno:	Rok urodzenia 2023	Rok urodzenia 2024	Rok urodzenia 2025
Wirusowe zapalenie wątroby typu B	96,67 %	97,31 %	87,21 %
Błonica, Tęžec	91,46 %	90,83 %	41,19 %
Krztusiec	91,46 %	90,83 %	41,19 %
Hib typu B	91,46 %	90,83 %	41,19 %
Poliomyelitis	91,46 %	90,83 %	41,19 %
Streptococcus Pneumoniae	92,92 %	94,19 %	62,50 %
Odra, Świnka, Różyczka	85,63 %	63,98 %	*

* dzieci w roczniku 2025 nie podlegają szczepieniom p/odrze, p/świnie, p/różyczce

Wykres 2. Stan uodpornienia trzech najmłodszych roczników objętych szczepieniem według kalendarza szczepień

Niższa wartość procentowa wykonanych szczepień ochronnych u dzieci z rocznika 2025 wynika z faktu, że tylko dzieci urodzone w pierwszym półroczu mogą być zaszczepione podstawowo przeciwko wybranym jednostkom chorobowym, natomiast dzieci urodzone w drugim półroczu nie osiągną wymaganego wieku do wykonania szczepień ochronnych.

2.4.2. NIEPOŻĄDANE ODCZYNY POSZCZEPIENNE

Preparaty szczepionkowe, tak jak każdy preparat stosowany w medycynie mogą powodować objawy niepożądane. Wystąpienie niepożądanych odczynów poszczepiennych (NOP) może wynikać z kilku czynników: samego preparatu, niewłaściwego sposobu podania, jak również stanu organizmu w momencie szczepienia oraz jego indywidualnych cech osobniczych. Większość ma łagodny przebieg i ustępuje w ciągu kilku dni. Zazwyczaj nie wymagają one interwencji lekarza i szczególnego leczenia. Poważne działania niepożądane po szczepieniach występują sporadycznie. Ponadto w przypadku wszystkich obecnie stosowanych szczepionek ryzyko wystąpienia poważnego NOP jest wielokrotnie mniejsze niż ryzyko i konsekwencje wynikające z zachorowania na chorobę zakaźną, przed którą chroni szczepienie.

W roku 2025 do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Przemyślu zgłoszono 3 przypadki NOP z terenu miasta Przemyśl, zakwalifikowane jako łagodne.

2.4.3. TRANSPORT PREPARATÓW SZCZEPIONKOWYCH, DYSTRYBUCJA, ZACHOWANIE ŁAŃCUCHA CHŁODNICZEGO

O skuteczności szczepienia decydują między innymi prawidłowe warunki transportu szczepionek i ich przechowywania. Ważne jest zapewnienie stałej temperatury przechowywania szczepionek w przedziale od +2°C do +8°C. Duże znaczenie ma stan techniczny urządzeń chłodniczych przeznaczonych do przechowywania szczepionek. Urządzenia chłodnicze placówek leczniczych wykonujących szczepienia ochronne zlokalizowanych na terenie miasta Przemyśl wyposażone są w termometry oraz sprzęt zapewniający całodobowy monitoring temperatury z funkcją powiadomienia SMS w przypadku przekroczenia progów alarmowych, bądź utraty zasilania.

W nadzorowanych 18 podmiotach zlokalizowanych na terenie miasta, realizujących szczepienia ochronne u dzieci, młodzieży i osób dorosłych przeprowadzono łącznie 35 kontroli, w tym 16 kontroli planowych zgodnie z harmonogramem kontroli oraz 19 kontroli papierowych kart uodpornienia. W pierwszym etapie „Spisu Kart Szczepień” przeprowadzono 12 kontroli, sprawdzono wówczas 14 094 kart uodpornienia. Natomiast w drugim etapie przeprowadzono 7 kontroli, sprawdzono 2255 kart

uodpornienia. Celem kontroli kart uodpornienia była weryfikacja faktycznego stanu zaszczepienia dzieci i młodzieży.

Wydane zalecenia, po kontrolach planowych, dotyczyły wykonania zaległych, zaplanowanych szczepień w poszczególnych rocznikach zgodnie ze schematem szczepień dzieci i młodzieży, a także planem szczepień na dany rok. Ponadto zalecono przechowywanie oraz dystrybuowanie preparatów szczepionkowych zgodnie z obowiązującymi przepisami, zaleceniami producenta, Kartami Charakterystyki Produktów Leczniczych oraz wdrożonymi procedurami, a także monitorowanie na bieżąco warunków przechowywania produktów immunologicznych w celu zachowania ich trwałości i zapobieżenia zmniejszeniu ich skuteczności, a w przypadku opuszczenia „zimnego łańcucha chłodniczego” wstrzymanie w obrocie takich preparatów oraz powiadomienie PSSE w Przemyślu. Zalecenia dotyczyły również rzetelnego prowadzenia dokumentacji medycznej z zakresu szczepień ochronnych oraz wypełniania obowiązku zgłaszania, do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego, osób uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych w kwartalnym raporcie o przypadkach niewykonania szczepień ochronnych. W jednej z placówek zalecono przegląd urządzenia chłodniczego do przechowywania preparatów szczepionkowych. Ponadto w jednej placówce wydano zalecenia dotyczące przekazywania dokumentacji medycznej, tj. kart uodpornienia za zwrotnym potwierdzeniem odbioru.

2.4.4. EGZEKUCJA SZCZEPIEŃ

W ramach nadzoru nad szczepieniami prowadzone są również postępowania administracyjne wobec rodziców/opiekunów prawnych uchylających się od obowiązku poddania dzieci szczepieniom ochronnym. W roku 2025 punkty szczepień znajdujące się na terenie miasta Przemyśla zgłosiły 18 przypadków uchylania się od obowiązkowych szczepień ochronnych. Wszystkie zgłoszone osoby uchylające się od obowiązkowych szczepień ochronnych zostały poinformowane o korzyściach wynikających ze szczepień oraz o skutkach zdrowotnych i prawnych przy uchylaniu się od tego obowiązku. Każdorazowo prowadzone były tzw. „działania miękkie”, polegające na wezwaniu do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w

Przemyślu uchylających się rodziców/opiekunów prawnych, celem złożenia wyjaśnień dotyczących przyczyn niezaszczepienia dziecka, bądź prowadzeniu korespondencji z rodzicami w celu zwiększenia ich wiedzy i świadomości na temat szczepień.

W 2025 roku zaszczepiono 2 dzieci, których rodzice zostali zgłoszeni do PSSE w Przemyślu jako osoby uchylające się od obowiązkowych szczepień ochronnych.

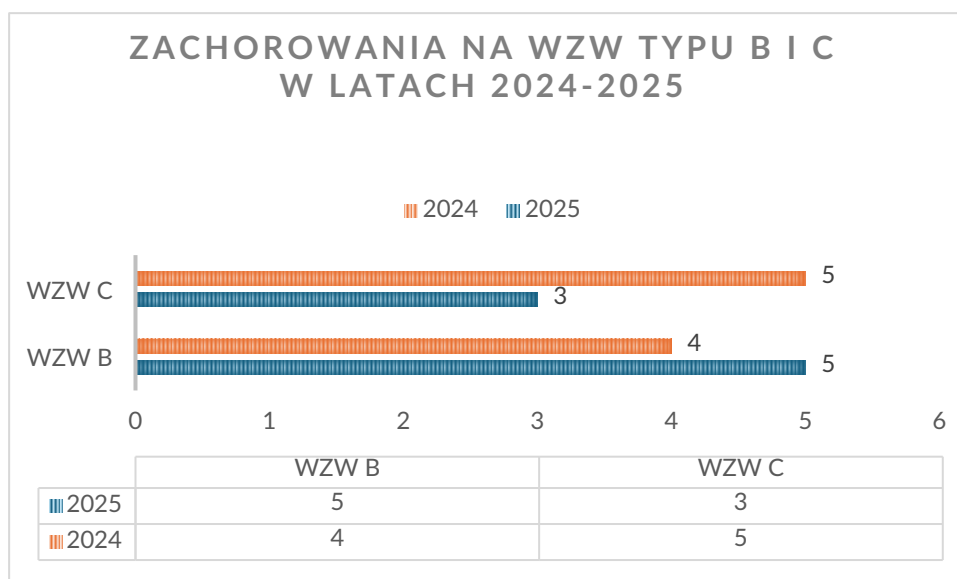
W 2025 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Przemyślu wystosował: 30 wezwań do stawieństwa w PSSE w Przemyślu, przeprowadzono w związku z tym 6 rozmów, wystosowano 22 wezwania do stawieństwa w punkcie szczepień celem poddania dziecka obowiązkowym szczepieniom ochronnym, 4 upomnienia zawierające wezwania do wykonania obowiązku szczepień z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę egzekucji administracyjnej, 4 wnioski o wszczęcie egzekucji administracyjnej wraz z tytułami wykonawczymi oraz wystosowano 6 postanowień w sprawie rozpoznania zarzutów - oddalających zarzuty.

2.5. ZAPOBIEGANIE ORAZ ZWALCZANIE ZAKAŻEŃ I CHOROÓB ZAKAŻNYCH

2.5.1. WIRUSOWE ZAPALENIE WĄTROBY

Wirusowe zapalenie Wątroby typu B i C

W 2025 r. zanotowano 5 przypadków zachorowania na przewlekłe Wirusowe Zapalenie Wątroby typu B i 3 przypadki zachorowania na przewlekłe Wirusowe Zapalenie Wątroby typu C. Chorowały osoby dorosłe, które były leczone ambulatoryjnie. Jak wynika z przeprowadzonych dochodzeń epidemiologicznych do zakażenia wirusami HBV i HCV mogło dojść wskutek zabiegów medycznych przebiegających z przerwaniem ciągłości tkanek, w tym zabiegów stomatologicznych i zabiegów kosmetycznych.

Wykres 3. Liczba zachorowań na WZW typu B i C w latach 2024-2025

W latach 2024-2025 zachorowania na WZW typu B utrzymywały się na podobnym poziomie, w roku 2024 zanotowano 4, a w roku 2025 – 5 przypadków zachorowań na przewlekłe Wirusowe Zapalenie Wątroby typu B. Na Wirusowe Zapalenie Wątroby typu C w roku 2024 zachorowało 5 osób, a w roku 2025 – odnotowano 3 przypadki zachorowania.

Wirusowe zapalenie Wątroby typu A

Wirusowe zapalenie wątroby typu A szerzy się głównie drogą pokarmową. Do zakażenia może dojść podczas bezpośredniego kontaktu z osobą zakażoną (np. przeniesienie wirusa poprzez nieumyte po wyjściu z toalety ręce), spożycie zakażonej żywności (np. nieumyte owoce) oraz wody, a także przez kontakty seksualne. Od momentu zakażenia do chwili wystąpienia objawów chorobowych mija od 15 do 50 dni (średnio 1 miesiąc).

Przebieg kliniczny wirusowego zapalenia wątroby typu A zależy w dużym stopniu od wieku chorego, gdyż ciężkość przebiegu choroby wzrasta wraz z wiekiem. Zachorowania u dzieci przebiegają zwykle bezobjawowo lub skąpoobjawowo, osoby dorosłe chorują na ogół pełnoobjawowo. Ze względu na cięższy przebieg wśród dorosłych WZW typu A jest szczególnie groźne dla kobiet w ciąży, osób w podeszłym wieku oraz chorych na przewlekłą chorobę wątroby. Choroba łatwo szerzy się w

zbiorowiskach ludzi dorosłych oraz dzieci (przedszkola, szkoły) i pomiędzy domownikami.

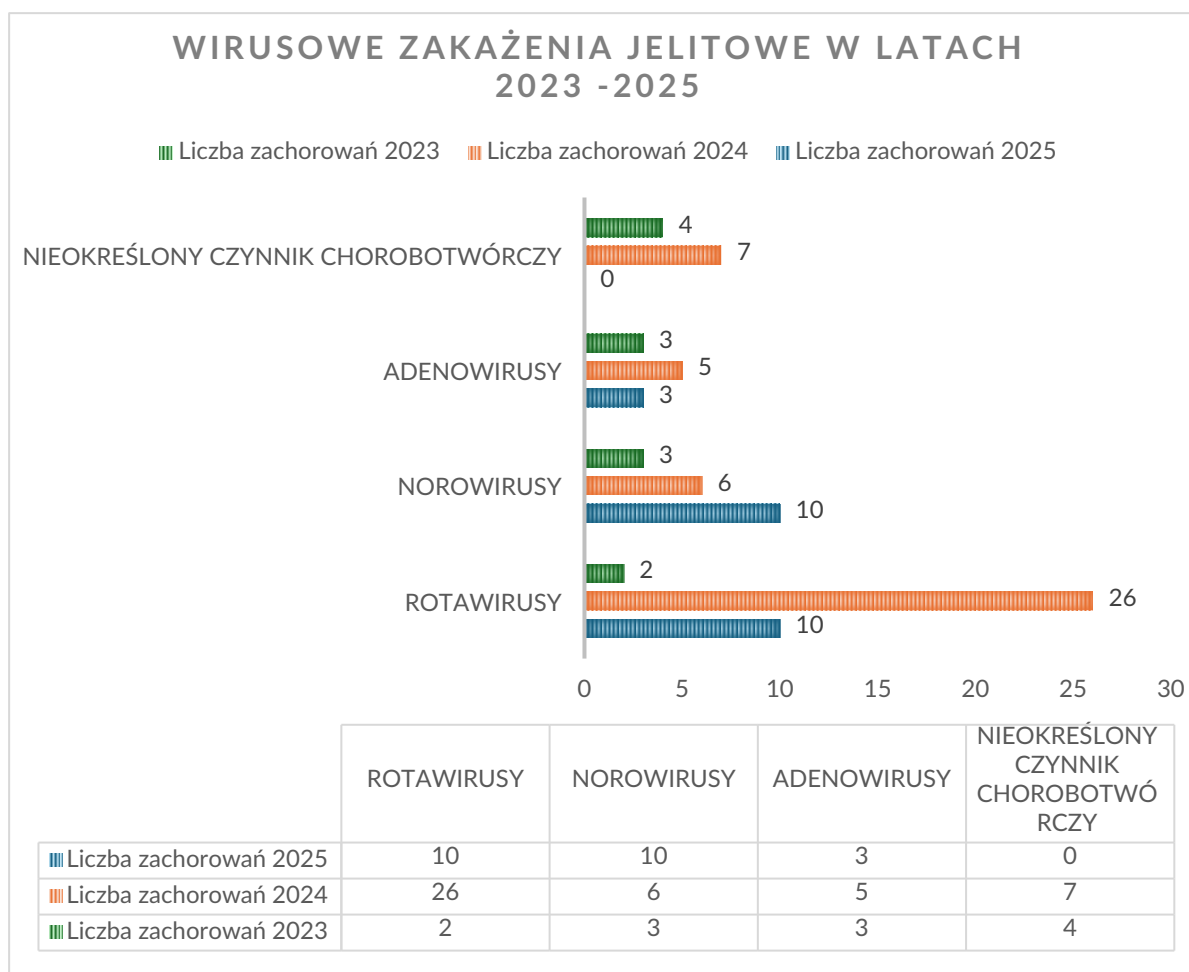
W 2025 roku zanotowano 14 przypadków zachorowań na WZW typu A na terenie miasta Przemyśla. Zachorowało 10 mężczyzn w wieku od 6-72 lat oraz 4 kobiety w wieku od 1 do 53 lat, 13 osób było hospitalizowanych. Zarejestrowano 5 ognisk epidemicznych WZW typu A, w tym 3 ogniska rodzinne. W ogniskach łącznie zachorowało 11 osób, w tym 1 osoba z sąsiedniego powiatu. Pobrano 45 próbek (kał, krew) do badań w kierunku obecności wirusa HAV od osób ze styczności z chorymi. Nadzorem epidemiologicznym objęto łącznie ok. 600 osób z kontaktu domowego, zakładów pracy i szkół (osoby z innych powiatów zostały przekazane pod nadzór epidemiologiczny do właściwych Państwowych Powiatowych Inspektorów Sanitarnych). Zapotrzebowano szczepionkę do szczepień poekspozycyjnych dla 233 osób, które wyraziły chęć zaszczepienia się w związku z bezpośrednim kontaktem z osobą chorą na WZW typu A.

W placówkach oświatowo-wychowawczych i zakładach pracy, w których wystąpiło zachorowanie na WZW typu A przeprowadzono kontrole sanitarne, wydano zalecenia pokontrolne dotyczące stanu sanitarno-higienicznego w kontrolowanych podmiotach oraz przekazano materiały informacyjno-edukacyjne dotyczące zapobiegania zakażeniom wirusem HAV.

W ciągu poprzednich 5 lat nie były zgłaszane do PSSE w Przemyśle zachorowania na WZW typu A.

2.5.2. WIRUSOWE ZAKAŻENIA JELITOWE

Na wirusowe zakażenia jelitowe w 2025 roku zachorowały 23 osoby, w tym 9 dzieci do lat 2. Spośród chorych 22 osoby były hospitalizowane. W 2025 r. zanotowano 10 przypadków zakażeń wywołanych przez rotawirusy, 10 przypadków zakażeń wywołanych przez norowirusy, 3 przypadki zakażeń wywołanych przez adenowirusy. Zakażenia jelitowe przenoszone są głównie drogą pokarmową, powodują wymioty i biegunkę.

Wykres 4. Wirusowe zakażenia jelitowe w roku 2025 według czynnika etiologicznego porównawczo do lat 2023-2024

Rotawirusy są najczęstszą przyczyną ostrej biegunki u dzieci. Przyczyną infekcji rotawirusowej może być bezpośredni kontakt z osobą zakażoną, kontakt z wydzielinami i wydaliniami zawierającymi wirusa, dotykanie zanieczyszczonych powierzchni, brak prawidłowej higieny, obecność wirusa w powietrzu (suche fragmenty wydaliny osoby zakażonej). Choroba może przybierać formę bezobjawową, łagodną i ostrą. U większości chorych choroba przebiega z objawami infekcji dróg oddechowych. Bardzo często dochodzi do odwodnienia organizmu.

Adenowirusy to powszechnie występujące wirusy, które najczęściej atakują organizmy dzieci w wieku do 5 lat. Choroby wywołane przez adenowirusy dotyczą przede wszystkim narządu wzroku, układu pokarmowego oraz dróg oddechowych. Przebieg zakażenia adenowirusami jest najczęściej łagodny.

Zakażenia norowirusowe są szczególnie groźne w przypadku niemowląt i młodszych dzieci, osób osłabionych innymi chorobami oraz osób w starszym wieku.

Rozprzestrzeniają się bardzo szybko i łatwo, a do zakażenia wystarczy śladowa ilość materiału zakaźnego. Najczęstsze objawy zakażenia norowirusem to wymioty, wodnista biegunka, nudności, bóle brzucha oraz gorączka i bóle brzucha.

W roku 2025 zarejestrowano łącznie 23 przypadki wirusowych zakażeń jelitowych natomiast w roku 2024 – 44 przypadki, a w roku 2023 – 12 przypadków.

Podsumowując zamieszczoną powyżej grafikę można stwierdzić, że w roku 2025 w stosunku do roku poprzedniego, nastąpił spadek zakażeń jelitowych wywołanych przez czynniki wirusowe, zwłaszcza zakażeń wywołanych przez Rotawirusy.

2.5.3. INNE BAKTERYJNE ZAKAŻENIA JELITOWE

Na inne bakteryjne zakażenia jelitowe w roku 2025 zachorowało 36 osób, w tym 5 dzieci do lat 2. Testy laboratoryjne wykonane u osób chorych potwierdziły campylobacter jejuni/coli lub clostridioides difficile. Wszystkie osoby były hospitalizowane. W roku 2024 na inne bakteryjne zakażenia jelitowe chorowało łącznie 21 osób.

Głównym objawem zakażenia clostridioides difficile jest wodnista biegunka zwykle bez domieszki krwi, której towarzyszyć mogą wzdęcia, kurczowe bóle brzucha, gorączka, pojawiające się w trakcie lub po zakończeniu antybiotykoterapii. Czynnikiem ryzyka zakażenia jest antybiotykoterapia, zwłaszcza długotrwała i stosowanie kilku różnych antybiotyków. Przebieg choroby może być łagodny lub ciężki i wymagać leczenia w szpitalu.

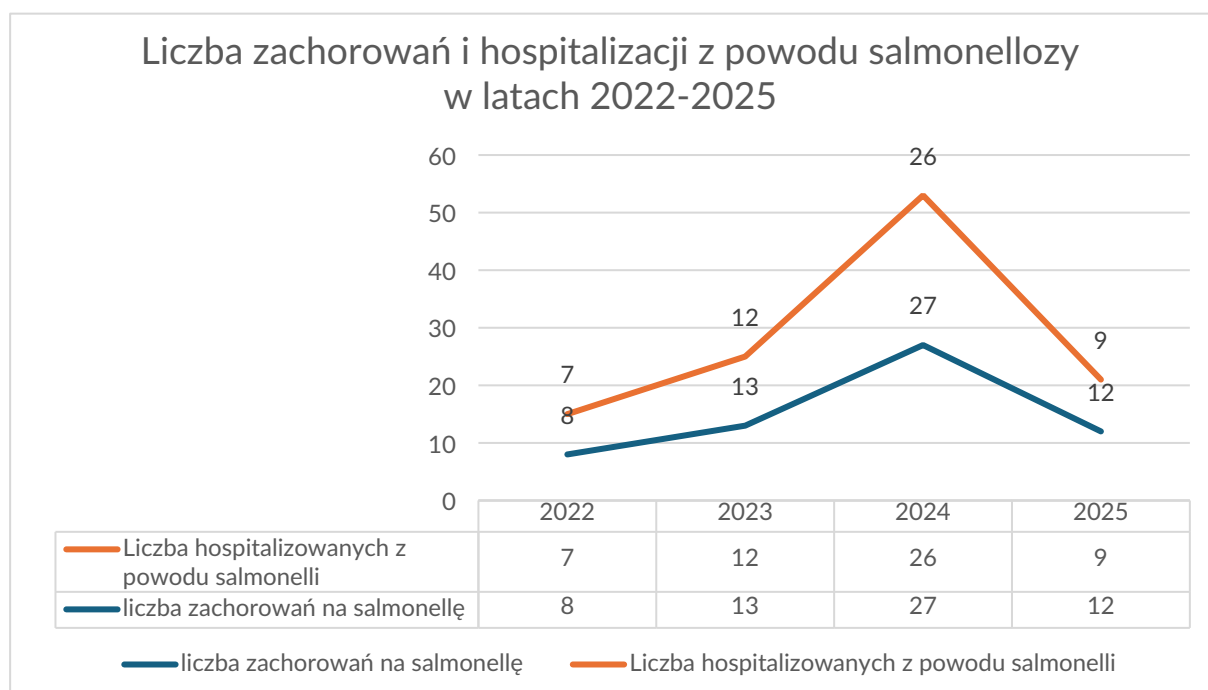
Kampylobakterioza to choroba wywoływana przez bakterie z rodzaju Campylobacter, z których najbardziej chorobotwórczy jest Campylobacter jejuni. Są to mikroorganizmy żyjące w przewodzie pokarmowym zwierząt rzeźnych: bydła, świń, drobiu. Może też występować u zwierząt domowych, zasadniczo nie powodując u nich objawów chorobowych. Objawy są niespecyficzne i grypopodobne. Należą do nich: gorączka, bóle mięśni, bóle głowy, bóle stawów, następnie pojawiają się nudności i wymioty oraz biegunka często z domieszką krwi.

2.5.4. SALMONELLOZA

Na zatrucie pokarmowe wywołane przez pałeczki Salmonella w roku 2025 zachorowało łącznie 12 osób, z których 9 było hospitalizowanych. Jest to spadek zachorowań o 15 przypadków w porównaniu do roku 2024.

Przyczyną zatruc pokarmowych wywołanych przez bakterie Salmonella mogło być nie zachowanie właściwej higieny rąk w trakcie przygotowywania posiłków lub spożycie zakażonej bakteriami żywności. Z przeprowadzonych wywiadów epidemiologicznych wynika, że najprawdopodobniej przyczyną choroby mogło być spożycie zakażonej żywności: jajek lub mięsa niepoddanych właściwej obróbce termicznej lub zanieczyszczenie produktów poprzez niezachowanie zasad higieny rąk przed przygotowywaniem posiłków. Zatrucie pokarmowe mogło wystąpić również wskutek kontaktu z nosicielem.

Na terenie miasta zanotowano 2 ogniska zbiorowego zatrucia pokarmowego spowodowanego Salmonellą, były to małe ogniska rodzinne.

Wykres 5. Liczba zachorowań i hospitalizacji w roku 2025 z powodu salmonellozy porównawczo do lat 2022-2024 na terenie miasta Przemyśla

Jak wynika z danych przedstawionych w tabeli w roku 2025 zarejestrowano 12 przypadków zakażeń pokarmowych wywołanych przez pałeczki salmonella, co wskazuje na dwukrotny spadek zachorowań w stosunku do roku 2024, kiedy zarejestrowano 27 zakażeń. Każdego roku, zdecydowana większość osób chorujących na salmonellę leczona jest w warunkach szpitalnych, ze względu na poważne objawy chorobowe - zwłaszcza ostrą biegunkę, która może prowadzić do odwodnienia organizmu.

2.5.5. ODRA, RÓŻYCZKA, POLIOMYELITIS

Na terenie Przemyśla w roku 2025 nie zgłoszono zachorowań na odrę, różyczkę i poliomyelitis. Nie zanotowano przypadków ostrego porażenia wiotkiego u dzieci w wieku od 0-14 lat. Prowadzony jest stały monitoring ostrych porażień wiotkich u dzieci do 14 roku życia.

2.5.6. CHOROBY PRZENOSZONE DROGĄ PŁCIOWĄ

Kiła – w roku 2025 zanotowano łącznie 13 przypadków, w tym 2 przypadki kiły wczesnej i 11 przypadków kiły nieokreślonej, 1 osoba była hospitalizowana. W roku 2024 zgłoszony był 1 przypadek kiły wczesnej i 1 przypadek kiły nieokreślonej.

Rzeżączka - zanotowano 1 przypadek zachorowania, podobnie jak w roku ubiegłym (1 przypadek).

Nie zarejestrowano chorób przenoszonych drogą płciową wywołanych przez Chlamydie oraz ziarnicy wenerycznej. W roku 2024 zgłoszone były 3 przypadki zachorowania wywołane przez Chlamydie.

Tabela 2. Choroby przenoszone drogą płciową w latach 2024-2025

Rok	Kiła	Rzeżączka	Inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez Chlamydie
2025	13	1	1
2024	1	1	3

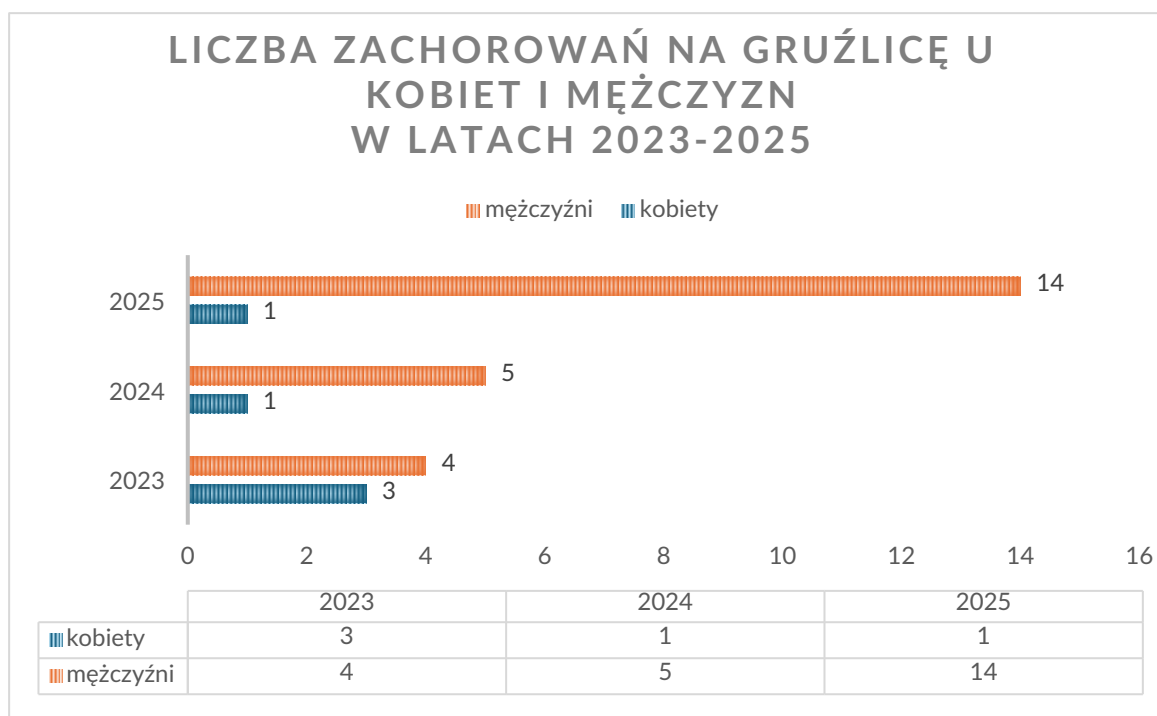
2.5.7. HIV, AIDS

W roku 2025 zanotowano 7 nowo wykrytych zakażeń HIV u mężczyzn, w tym 5 przypadków u obcokrajowców przebywających w ośrodku dla cudzoziemców lub zakładzie karnym. U 1 osoby zgłoszono zachorowanie na AIDS. W roku 2024 nowych zakażeń HIV również zgłoszono 7, nie było zachorowań na AIDS.

2.5.8. GRUŻLICA

Gruźlica jest chorobą bakteryjną wywołaną przez bakterie tlenowe – *Mycobacterium Tuberculosis*. Jest chorobą wielonarządową atakuje wszystkie narządy organizmu jednak w ponad 90% przypadków dotyczy płuc, zaś w 10% przypadków rozwija się jako gruźlica innych narządów (opłucnej, węzłów chłonnych, układu moczowo – pęciowego i układu kostno-stawowego). Choroba najczęściej przenosi się drogą kropelkową, źródłem zakażenia są przede wszystkim chorzy, którzy wydają prątki podczas kaszlu, kichania, a nawet śmiechu czy mówienia.

W roku 2025 na terenie miasta Przemyśla zarejestrowano 15 zachorowań na gruźlicę, jest to o 9 zachorowań więcej niż w roku 2024. Potwierdzone przypadki zachorowania odnotowano u 14 mężczyzn i 1 kobiety. W związku z zachorowaniem na gruźlicę płuc mieszkańca Schroniska dla bezdomnych im. Św. Brata Alberta w Przemyśle, nadzorem epidemiologicznym objęto 5 pracowników oraz 8 mieszkańców schroniska. Ogółem w roku 2025 na terenie miasta Przemyśla nadzorem objęto 44 osoby ze styczności z chorym na gruźlicę płuc w okresie prątkowania. Nie odnotowano zachorowań u dzieci oraz zgonów z powodu gruźlicy.

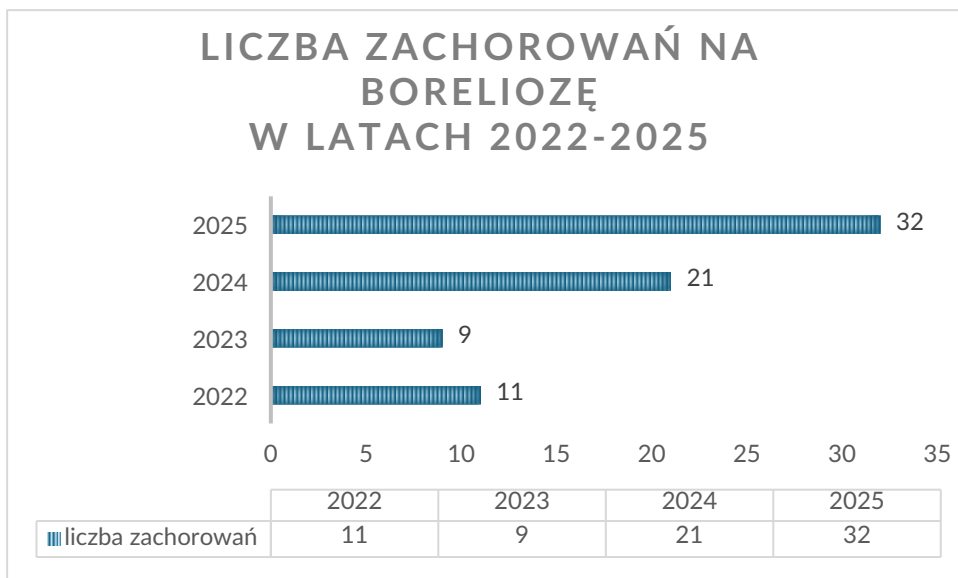

Wykres 6. Liczba zachorowań na gruźlicę z podziałem na płeć w roku 2025 porównawczo do lat 2023-2024

Na podstawie powyższych danych można wnioskować, że w roku 2025 na terenie miasta Przemyśla, nastąpił wzrost zachorowań na gruźlicę w stosunku do lat poprzednich. Zdecydowanie częściej chorowali mężczyźni, jeden przypadek gruźlicy w roku 2025 potwierdzono u kobiety. Wszyscy chorzy, zgodnie z obowiązującymi w Polsce przepisami, byli hospitalizowani.

2.5.9. BORELIOZA Z LYME

W roku 2025 odnotowano 32 zachorowania na Boreliozę z Lyme. Przeważająca liczba chorych to osoby z grup ryzyka: działkowcy, rolnicy, leśnicy, osoby pracujące w lasach. Wśród zgłoszonych przypadków dominowała postać skórna boreliozy, gdzie głównym objawem chorobowym jest rumień wędrujący. Rumień jest pierwszym objawem choroby po ukąszeniu przez kleszcza, który potwierdza rozpoznanie boreliozy. Postać stawowa boreliozy charakteryzująca się nawracającym zapaleniem, obrzękiem i bólami stawów wystąpiła u znacznie mniejszej liczby osób. Odnotowano również trzy zachorowania na neuroboreliozę. Rozpoznanie tej postaci boreliozy potwierdzone jest badaniami laboratoryjnymi płynu mózgowo-rdzeniowego wykonanymi u chorego. Nie odnotowano innych postaci Boreliozy z Lyme.

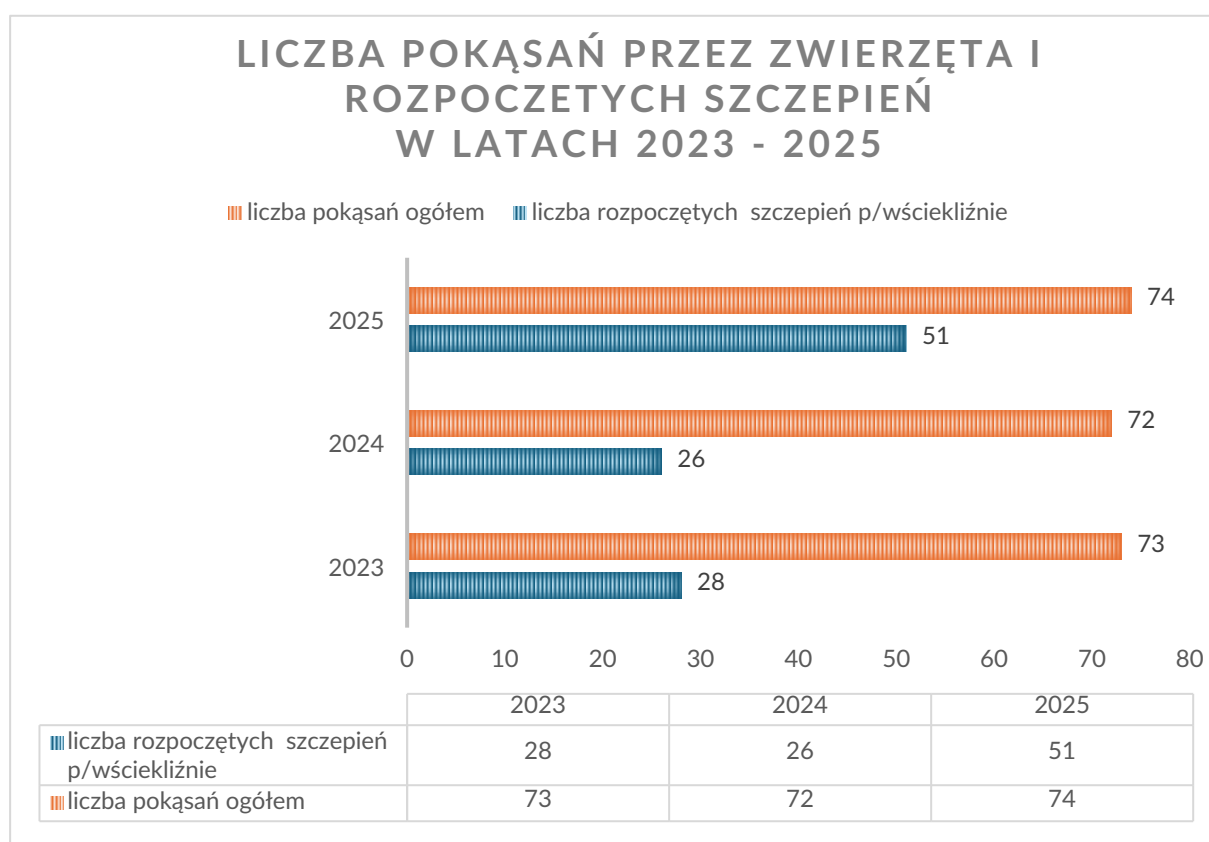
Wykres 7. Liczba zachorowań na boreliozę w latach 2022-2025

Analizując powyższy wykres można stwierdzić, że w latach 2022-2023 zachorowania na Chorobę z Lyme (11 – 9 przypadków), na terenie Miasta Przemyśla utrzymywały się na podobnym poziomie, natomiast w roku 2024 nastąpił znaczny, bo dwukrotny wzrost zachorowań na Boreliozę i w roku 2025 utrzymywała się tendencja wzrostowa, odnotowano 32 nowe przypadki zachorowań.

2.5.10. POKĄSANIA PRZEZ ZWIERZĘTA – WŚCIEKLIZNA

Przyczyną wścieklizny jest wirus (z rodzaju *Lyssavirus*). Jest to zoonoza, czyli choroba, która przenosi się ze zwierząt na człowieka. Głównym rezerwuarem wirusa są zwierzęta dzikie i domowe (tj. psy, wilki, lisy, kojoty, psy dingo, nietoperze, ale także wiewiórki, sarny, koty). Wirus przenoszony jest ze śliną chorego zwierzęcia. Do zakażenia człowieka dochodzi poprzez ugryzienie przez zwierzę lub bezpośredni kontakt (zwykle śluzówek, uszkodzonej skóry) ze śliną zakażonych zwierząt. Okres inkubacji trwać może 3-8 tygodni (lub dłużej), a po nim pojawiają się niespecyficzne objawy, tj. bóle głowy, gorączka, nudności, niepokój, podniecenie, obrzmienie skóry wokół miejsca ugryzienia. Następnie pojawiają się porażenia mięśni i śpiączka. Charakterystycznym objawem wścieklizny u człowieka jest wodowstręt i światłowstręt.

W roku 2025 z terenu miasta Przemyśla zostały zgłoszone 74 przypadki pokąsań ludzi przez zwierzęta, w tym 38 przypadków pokąsania przez psa oraz 36 przypadków pokąsania m. in. przez kota, sarnę, szczura, wiewiórkę, jeża. W 51 przypadkach pokąsań rozpoczęto szczepienia poekspozycyjne przeciwko wściekliznie dla osób pokąsanych przez nieznane zwierzę oraz mających styczność ze zwierzęciem chorym na wściekliznę lub podejrzanym o zarażenie wirusem wścieklizny. Podobnie w roku 2024 zgłoszonych było 72 przypadki pokąsań, w tym 51 przez psa, szczepienia rozpoczęto u 26 osób. W roku 2023 zgłoszonych było 73 przypadki pokąsań, w tym 54 przez psa, a szczepienia rozpoczęto u 28 osób.

Wykres 8. Liczba pokąsań przez zwierzęta w latach 2023-2025 z uwzględnieniem liczby osób szczepionych p/wściekliznie.

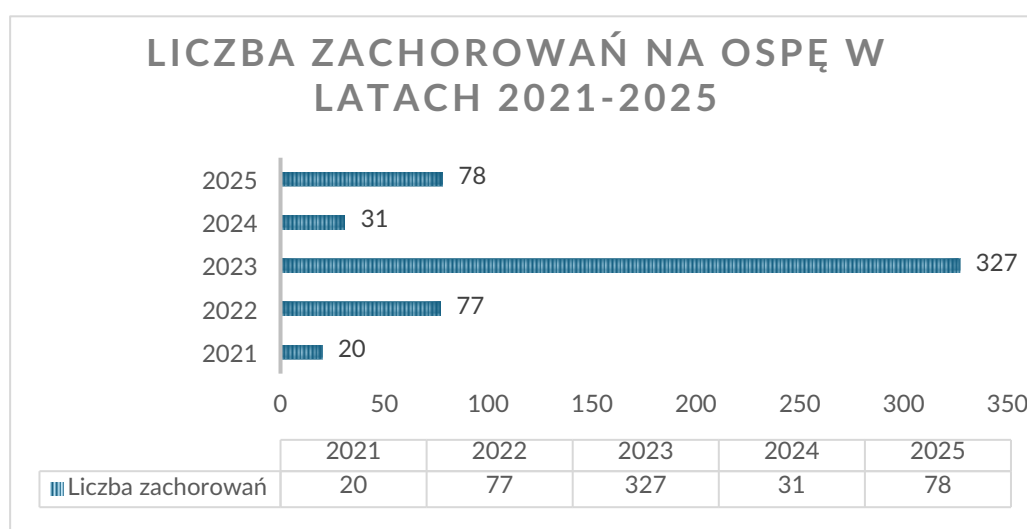
Na terenie miasta Przemyśla w roku 2025, nie potwierdzono przypadków wścieklizny u zwierząt.

Działania przeciwepidemiczne podejmowane, przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego, w związku z narażeniem na wściekliznę to wywiad epidemiologiczny mający na celu zebranie dokładnych danych dotyczących narażenia

na kontakt z zakażonym zwierzęciem lub zwierzętami domowym, które mogły mieć kontakt z zakażonym zwierzęciem.

2.5.11. OSPA WIETRZNA

W roku 2025 nastąpił wzrost zachorowań na ospę wietrzną w stosunku do roku poprzedniego (2024), jednak zachorowań było znacznie mniej niż w roku 2023, liczba zachorowań była podobna jak w roku 2022. Ospa wietrzna jest jedną z najczęstszych chorób zakaźnych wieku dziecięcego. Charakterystycznymi objawami są gorączka, osłabienie oraz polimorficzna wysypka skórna z pęcherzykami wypełnionymi płynem. Choroba jest zakaźna w okresie od dwóch dni przed pojawieniem się wysypki, aż do przyschnięcia ostatniego wykwitu. Z terenu miasta Przemyśla zarejestrowano w ubiegłym roku 78 zachorowań na ospę. Dla porównania w roku 2024 wystąpiło – 31 zachorowań, w 2023 zgłoszonych było 327 przypadków zachorowań, w roku 2022 – wpłynęło 77 zgłoszeń, a w roku 2021 – 20.

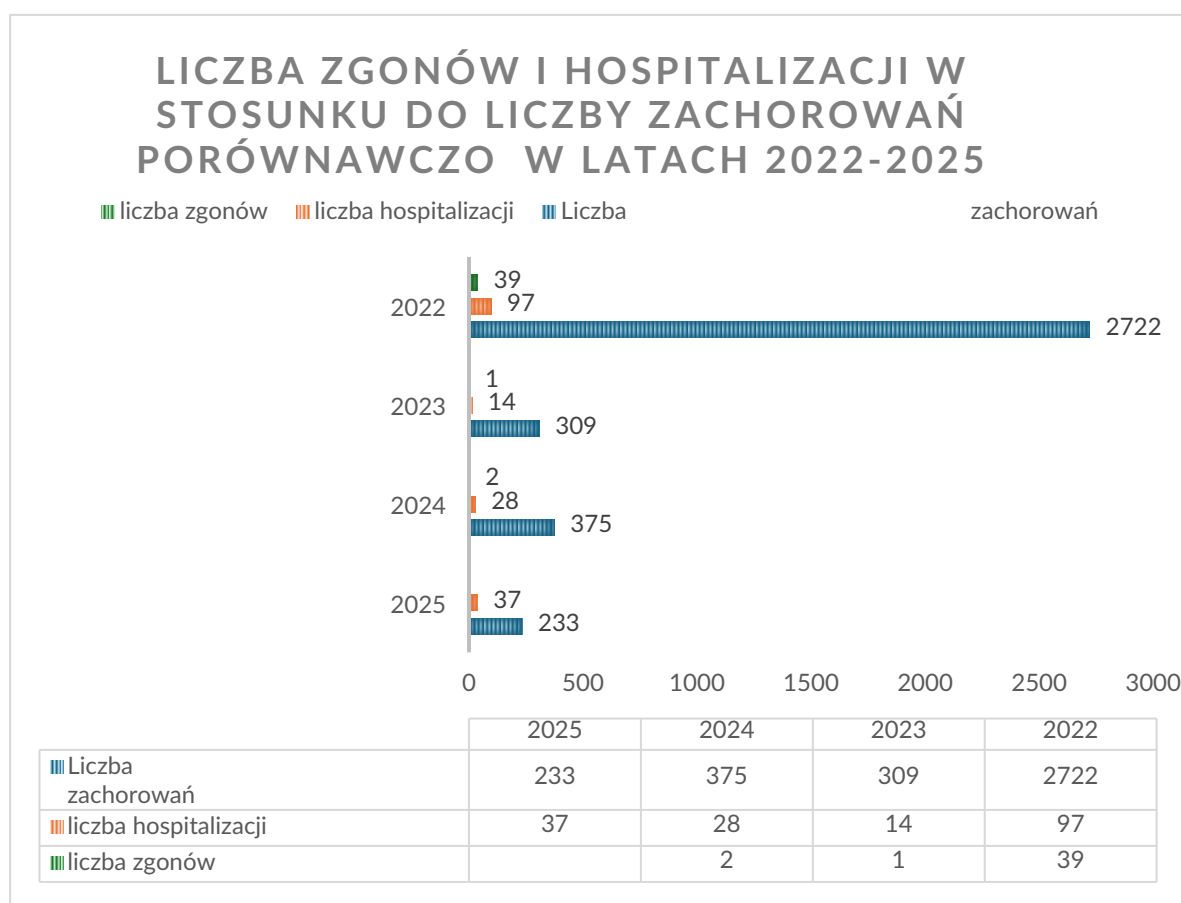
Wykres 9. Liczba zachorowań na ospę w latach 2021-2025

2.5.12. COVID-19

Mimo zniesienia obostrzeń związanych ze stanem epidemii oraz zniesieniem kwarantanny i izolacji związanej z zachorowaniem na Covid-19, nadal sprawowany jest nadzór nad zachorowaniami na Covid-19. Po zgłoszeniu hospitalizacji lub zgonu z powodu zachorowania na Covid-19, a także jeśli został pobrany materiał do badania

molekularnego w kierunku wykrycia typu wirusa Sars-Cov-2, przeprowadzany jest wywiad epidemiologiczny i sprawowany nadzór nad osobami zakażonymi. W większości przypadków przy podejrzeniu zachorowania na Covid-19, wykonywane są testy serologiczne „COMBO” w placówkach podstawowej opieki zdrowotnej, zakażony pozostaje pod opieką lekarza rodzinnego.

W roku 2025 odnotowano na terenie miasta Przemyśla 233 zachorowania na Covid-19, w roku 2024 odnotowano 375 zakażeń SARS-CoV-2, w roku 2023 było 309, w roku 2022 - 2722 osoby. W ubiegłym roku hospitalizowano 37 osób i nie stwierdzono zgonów z powodu Covid-19, w roku 2024 wystąpiły 2 zgony z powodu Covid-19, w roku 2023 zmarło 14 osób, a w roku 2022 – 97. W latach 2023 i 2022 wśród zakażeń SARS-CoV-2 dominował wariant Omicron, a latach 2024 - 2025 podstawą rozpoznania zakażenia Sars-CoV-2 były testy „Combo”, które służą do potwierdzenia zakażenia jednym z trzech wirusów (Grypy, Sars-Cov-2, RSV) w sytuacji kiedy występują objawy mogące sugerować jedną z tych chorób, bez wskazania typu wirusa.

Wykres 10. Liczba zgonów i hospitalizacji w stosunku do liczby zachorowań porównawczo w latach 2022-2025

Analizując powyższe dane można zauważyć, że w roku 2025 liczba zachorowań na Covid-19 była mniejsza niż w latach 2024-2023. Wzrost zakażeń w roku 2025 podobnie jak w latach poprzednich nastąpił w sierpniu i utrzymywał się na wysokim poziomie do października.

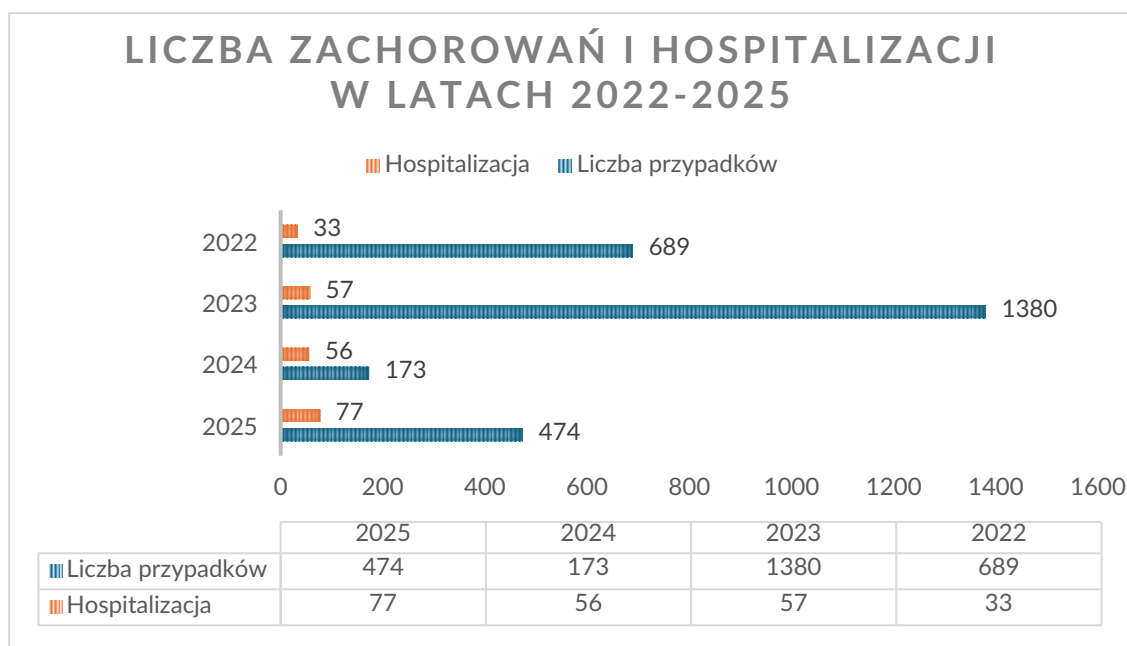
2.5.13. GRYPA

Grypa to ostre zakażenie górnych dróg oddechowych, wywołane przez wirus grypy. W Polsce nadzór epidemiologiczny nad gripą prowadzony jest w ciągu całego roku. Obecnie zgłaszane są zachorowania na gripę potwierdzone szybkim testem antygenowym i w niektórych przypadkach badaniami molekularnymi, pozwalającymi na wykrycie typu wirusa grypy.

W 2025 roku zostały zgłoszone 474 zachorowania na gripę, zapadalność wynosiła 857,0 na 100 tys. ludności. Najwięcej osób zachorowało w wieku od 15 do 64 lat, wśród dzieci do lat 15 potwierdzono gripę u 35 osób. Zakażenia wirusem grypy potwierdzono badaniami laboratoryjnymi – molekularnymi u 92 osób, w tym w 2 badanych próbkach potwierdzono materiał genetyczny wirusa grypy typu A, u 34 osób wirusa grypy AH1-2009, u 39 osób potwierdzono materiał genetyczny wirusa grypy AH3 oraz u 17 osób wykryto materiał genetyczny wirusa grypy typu B.

Tabela 3. Liczba zachorowań oraz zapadalność na gripę i liczba osób skierowanych do szpitala z powodu grypy w latach 2022 – 2025.

Rok	Liczba przypadków	Zapadalność	Hospitalizacja
2025	474	857	77
2024	173	309,0	56
2023	1380	2429,5	57
2022	689	1173,4	33

Wykres 11. Liczba zachorowań i hospitalizacji z powodu grypy w latach 2022-2025 na terenie miasta Przemyśla

W roku 2025 nastąpił wzrost zachorowań na grypę w stosunku do roku poprzedniego, aż 77 osób wymagało leczenia szpitalnego w związku z ciężkim przebiegiem infekcji grypowej i zostały zgłoszone 2 zgony z powodu grypy.

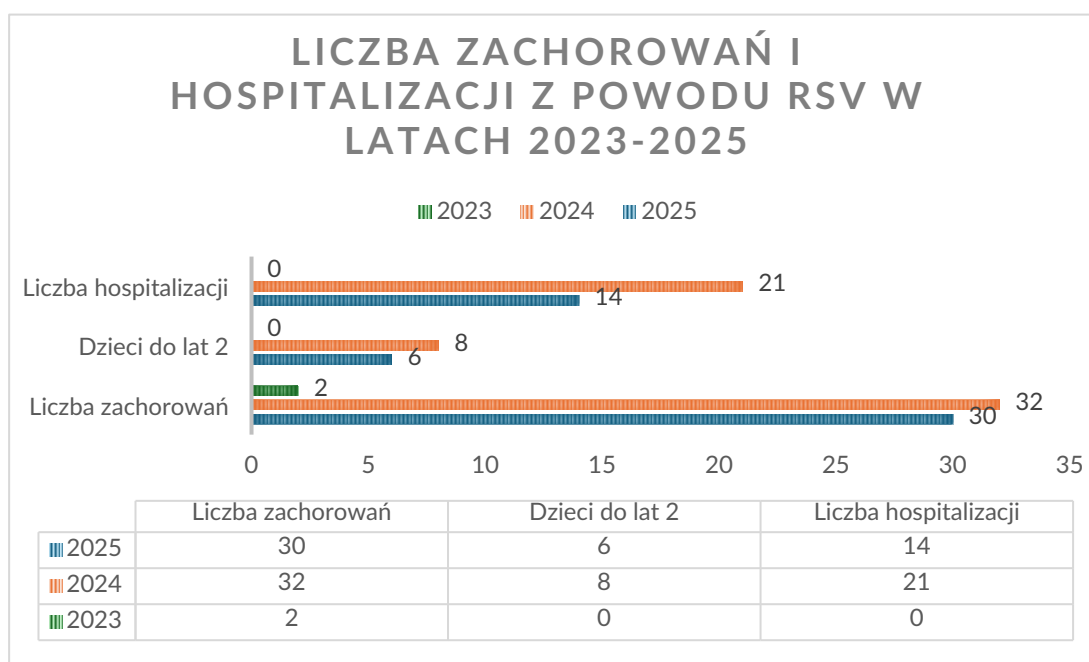
2.5.14. RSV - RESPIRATORY SYNCYTIAL VIRUS

RSV to wirus powodujący sezonowe zakażenia dróg oddechowych, szczególnie groźne dla niemowląt i dzieci < 2. r.ż. Nazwa pochodzi od specyficznego namnażania się wirusa w komórkach układu oddechowego. Zakażenia RSV mają charakter sezonowy. W Polsce i w innych krajach klimatu umiarkowanego sezon zakażeń trwa zwykle od jesieni do wiosny. Szczyt zachorowań występuje najczęściej w styczniu i lutym. Do zakażenia dochodzi głównie drogą kropelkową, a także kontaktową – przez kontakt z zakażoną powierzchnią. Okres wylęgania jest krótki i wynosi od 2 do 8 dni. Przebiecie zakażenia RSV nie daje trwałej odporności. Leczenie zakażenia RSV ogranicza się do leczenia objawowego, nasilenie się dolegliwości, szczególnie u najmłodszych dzieci, może wymagać leczenia w szpitalnego.

Tabela 4. Liczba zachorowań i hospitalizacji z powodu RSV na terenie miasta Przemyśla w latach 2023 – 2025

Rok	Liczba zachorowań	Liczba zachorowań wśród dzieci do lat 2	Liczba hospitalizacji
2025	30	6	14
2024	32	8	21
2023	2	0	0
2022*	-	-	-

* nie wykonywano testów w kierunku RSV

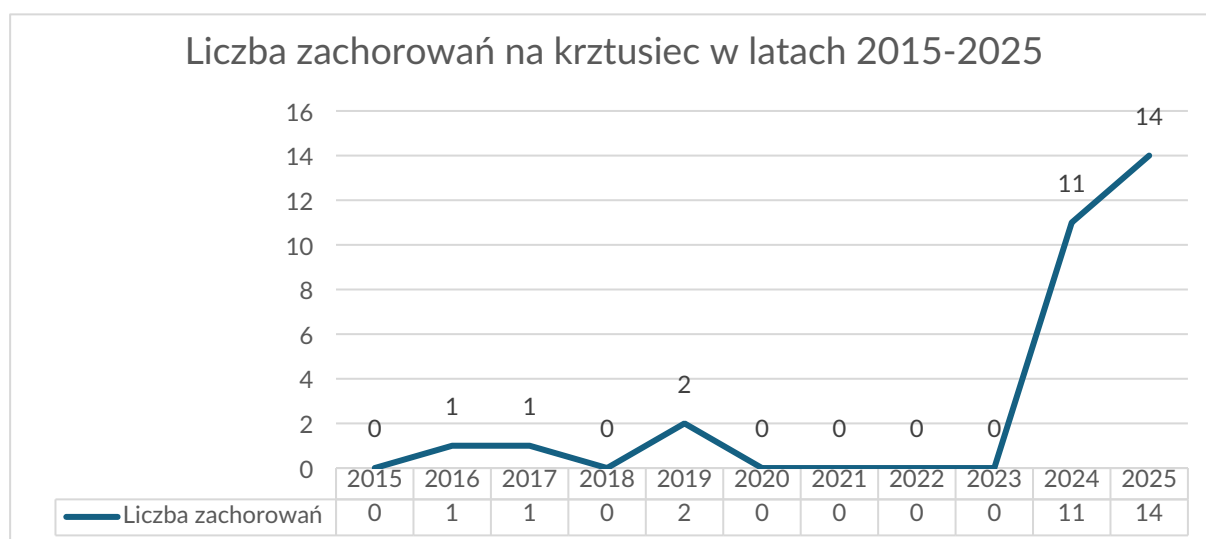
Wykres 12. Liczba zachorowań i hospitalizacji z powodu RSV w latach 2023-2025 na terenie miasta Przemyśla

W roku 2025 na terenie miasta Przemyśla z powodu RSV zachorowało 30 osób, w tym 6 dzieci poniżej 2 r.ż. Hospitalizacji wymagało 14 osób. Zakażenie wirusem RSV najczęściej było potwierdzane wykonaniem szybkiego testu „Combo” lub badaniem molekularnym wykonanym w warunkach szpitalnych. Porównując dane z lat poprzednich można stwierdzić, że liczba zachorowań wywołanych wirusem RSV w ciągu ostatnich dwóch lat utrzymuje się na tym samym poziomie.

2.5.15. KRZTUSIEC

Krztusiec (dawniej: koklusz) jest ostrą chorobą dróg oddechowych, wywoływaną przez bakterie *Bordetella pertussis*. Charakterystycznym objawem choroby u dzieci jest długotrwale utrzymujący się napadowy kaszel z wydzielaniem lepkiej plwociny, który może utrzymywać się nawet przez 3-miesiące. Rozpoznanie kliniczne wymaga potwierdzenia laboratoryjnego. Źródłem zakażenia jest chory człowiek. Zakażenie następuje drogą kropelkową. Krztusiec ma szczególnie ciężki przebieg u dzieci poniżej 6 miesiąca życia. Wrażliwość na zakażenia osób nieuodpornionych za pomocą szczepień ochronnych jest powszechna.

W roku 2025 na terenie miasta Przemyśla na krztusiec chorowało 14 osób. Chorowały zarówno dzieci jak i dorośli, leczenia szpitalnego wymagały 4 osoby, w tym dzieci: niemowlę (nie szczepione p/krztuścowi) oraz dzieci w wieku 2 i 12 lat.

Wykres 13. Liczba zachorowań na krztusiec w latach 2015 - 2025 na terenie miasta Przemyśla

W latach 2020-2023 nie występowały zachorowania na krztusiec, natomiast w roku 2024 zostało zgłoszonych 11 przypadków zachorowań na krztusiec z terenu miasta Przemyśla i w roku 2025 kolejne 14 zachorowań. Zachorowania dotyczyły niemowląt i małych dzieci, ale też osób dorosłych i seniorów, którzy nie posiadają już odporności nabytej w wyniku szczepień.

3. NADZÓR NAD BEZPIECZEŃSTWEM ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA

Oddział Higieny Żywności i Żywienia Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Przemyśle sprawuje bieżący nadzór sanitarny:

- w zakładach produkujących żywność,
- w gospodarstwach rolnych,
- w obiektach obrotu artykułami spożywczymi,
- w zakładach żywienia zbiorowego,
- w obiektach obrotu materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

W 2025r. według rejestru zakładów aktywnych, prowadzonym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Przemyśle na terenie miasta Przemyśla pod nadzorem znajdowało się 938 obiektów, w tym:

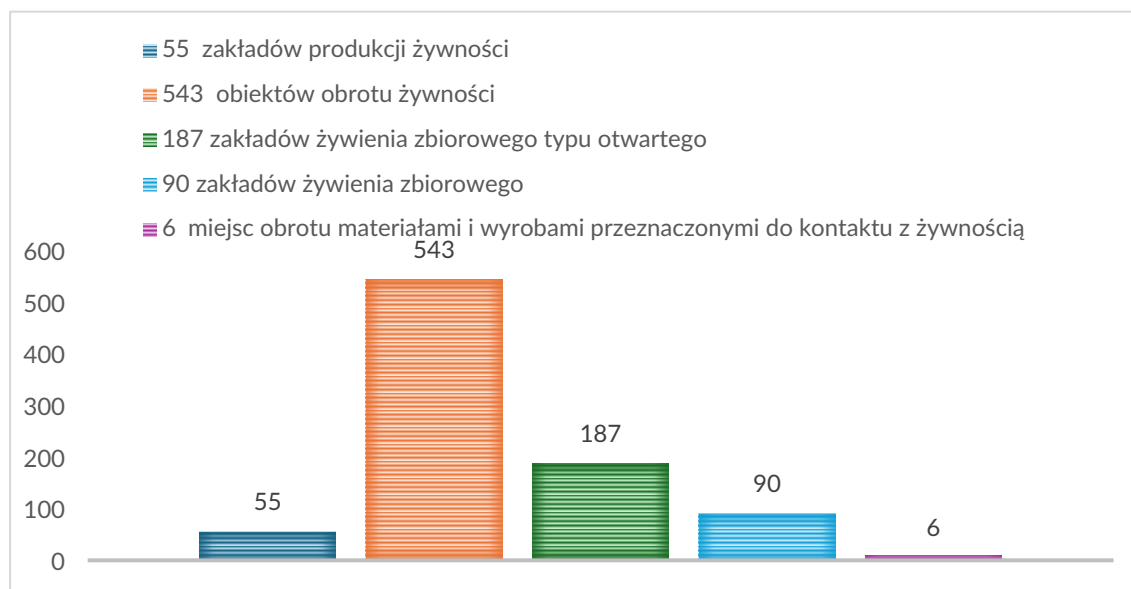
- 55 zakładów produkcji żywności m.in.: 4 piekarnie, 9 ciastkarni, 15 producentów pierwotnych działających również w ramach RHD lub dostaw bezpośrednich, 8 punktów z automatami do lodów, 4 wytwórnie lodów tradycyjnych, 6 zakładów garmażeryjnych,
- 543 obiekty obrotu żywności m.in.: 163 sklepy spożywcze, 80 kiosków spożywczych, 155 środków transportu żywności, 33 magazyny spożywcze,
- 187 zakładów żywienia zbiorowego typu otwartego m. in. 114 zakładów małej gastronomii i 68 restauracji,
- 90 zakładów żywienia zbiorowego typu zamkniętego m.in.: 2 bloki żywienia w szpitalach, 6 stołówek w żłobkach i domach małego dziecka, 18 stołówek szkolnych, 30 stołówek w przedszkolach,
- oraz 6 miejsc obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

W roku sprawozdawczym 2025 pracownicy Oddziału Higieny Żywności i Żywienia:

- przeprowadzili 520 kontroli sanitarnych, w tym 108 kontroli interwencyjnych (interwencje konsumenckie, kontrole w ramach funkcjonowania systemu RASFF),
- wydano 19 decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie stwierdzonych uchybień, w tym 2 decyzje w sprawie unieruchomienia/przerwania działalności całego

lub części zakładu oraz 5 decyzji zakazujących wprowadzenia do obrotu środków spożywczych niewłaściwej jakości,

- nałożono 37 mandatów karnych na łączną kwotę 8950 zł.

Wykres 14. Liczba obiektów podlegających kontroli na terenie Miasta Przemysła

3.1 OGÓLNA OCENA STANU SANITARNEGO NADZOROWANYCH OBIEKTÓW

Stan sanitarny nadzorowanych obiektów oceniany jest zgodnie z „jednolitymi procedurami urzędowej kontroli żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością”, uwzględniając przepisy w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych, w tym prawa żywnościowego. Kontrole prowadzone były na podstawie analizy ryzyka zagrożeń dla zdrowia i życia ludzi. Przy ocenie warunków sanitarnych kontrolowanych zakładów brano pod uwagę kryteria oceny sanitarnej obiektów żywności i żywienia m.in. stan techniczny i porządkowy pomieszczeń, wyposażenie oraz otoczenie zakładu, jakość i identyfikowalność surowców wykorzystywanych do produkcji, jakość wody stosowanej do przygotowywania żywności, stan zdrowia personelu pracującego w kontakcie z żywnością oraz posiadanie odpowiedniej odzieży roboczej, gospodarkę odpadami, wdrożenie i stosowanie systemów kontroli wewnętrznej odpowiednio do

rodzaju działalności: systemu analizy zagrożeń i krytycznych punktów kontroli lub/i dobrej praktyki higienicznej, dobrej praktyki produkcyjnej.

W roku 2025 w obiektach obrotu żywnością na terenie miasta Przemyśla przeprowadzono łącznie 195 kontroli. W obiektach tych wydano 10 decyzji nakazujących usunięcie stwierdzonych uchybień, 4 decyzje nakazujące wycofanie z obrotu środków spożywczych niewłaściwej jakości, 12 decyzji zatwierdzających nowe obiekty obrotu żywnością, 1 decyzję unieruchomienia zakładu. Winni zaniedbań stwierdzonych w trakcie kontroli zostali ukarani 12 mandatami na łączną kwotę 2550 zł.

W zakładach żywienia zbiorowego otwartego przeprowadzono łącznie 148 kontroli, wydano 4 decyzje nakazujące usunięcie stwierdzonych uchybień, 20 decyzji zatwierdzających nowe obiekty żywienia zbiorowego, 10 decyzji warunkowego zatwierdzenia, 1 decyzję unieruchomienia zakładu. Nałożono 21 grzywien w drodze mandatu karnego na łączną kwotę 5000 zł.

Na terenie miasta Przemyśla w sezonie letnim, w roku 2025 przeprowadzono kontrole w obiektach żywnościowo-żywniowych: żywienia zbiorowego typu otwartego ogółem - 28 kontroli, w tym zakłady małej gastronomii, bary - 7, automaty do lodów - 4, wytwórnie ciast i lodów - 7, obiekty ruchome i tymczasowe na piknikach i imprezach plenerowych - 7.

W ramach **Akcji Lato**:

- pobrano do badań laboratoryjnych 25 prób, w tym: próbki lodów tradycyjnych na bazie mleka, próbki lodów z automatu na bazie mleka RTE, próbki lodów bez udziału mleka,
- wydano 2 decyzje administracyjne: w tym 1 w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami dotyczącymi stanu sanitarno-technicznego oraz 1 nakazującą wycofanie z obrotu,
- w wyniku stwierdzonych nieprawidłowości lub niewłaściwego stanu sanitarno-higienicznego natury bieżącej (brak segregacji w urządzeniach chłodniczych, brak środków do mycia i dezynfekcji, brak stosowania na bieżąco instrukcji i procedur

opracowanych w ramach GHP/GMP), nałożono na osoby winne zaniedbań 5 mandatów karnych na kwotę 1000 zł.

Jednocześnie prowadzono nadzór nad zakładami żywienia zbiorowego, które prowadziły żywienie dzieci i młodzieży w czasie odbywania się wypoczynku letniego. Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Przemyśle prowadził nadzór w trakcie imprez masowych m.in. Street Food Polska, Piknik XX Święta Fajki.

W zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego przeprowadzono łącznie 53 kontrole, wydano 3 decyzje nakazujące usunięcie stwierdzonych uchybień oraz wydano 2 decyzje zatwierdzających nowe obiekty żywienia zbiorowego typu zamkniętego.

W zakładach produkcji żywności obejmujących m.in. piekarnie, ciastkarnie, wytwórnie lodów, punkty z automatami do lodów, zakłady produkcji garmateryjnej, młyny, przeprowadzono łącznie 44 kontrole. Wydano 5 decyzji zatwierdzających nowe obiekty produkcji żywności, w tym 1 decyzję warunkowego zatwierdzenia. Nałożono 2 grzywny w drodze mandatu karnego na łączną kwotę 600 zł oraz 1 decyzję nakazującą unieruchomienie/przerwanie działalności zakładu z uwagi na brak właściwej higieny procesu produkcyjnego.

Nieprawidłowości stwierdzane w trakcie przeprowadzonych kontroli dotyczyły przeważnie złego stanu sanitarnego lub technicznego powierzchni ścian, sufitów, podłóg, urządzeń sanitarnych, niewłaściwej jakości sprzętu i urządzeń używanych w obrocie i produkcji, braku zabezpieczenia zakładu przed dostępem szkodników, braku prowadzonych na bieżąco zapisów wynikających z Dobrej Praktyki Higienicznej i systemu HACCP.

Interwencje. W 2025 roku do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Przemyśle wpłynęło 26 interwencji przekazanych do rozpatrzenia przez mieszkańców miasta Przemyśla, spośród których 14 interwencji zostało potwierdzonych.

Interwencje potwierdzone podczas kontroli dotyczyły m.in.: nieprawidłowości związanych z nieodpowiednim stanem sanitarno-porządkowym i technicznym w pomieszczeniach zakładów, w tym również obecności szkodników i śladów ich bytowania, niewłaściwych warunków higienicznych podczas sprzedaży środków

spożywczych, oferowania do sprzedaży produktów spożywczych o niewłaściwej jakości zdrowotnej w tym: produktów po upływie terminów ich przydatności do spożycia, nieprawidłowego przechowywania produktów spożywczych, a w szczególności produktów łatwopsujących się, braku aktualnych orzeczeń lekarskich do celów sanitarnych u pracowników zatrudnionych w kontakcie z żywnością, braku sprawnej wentylacji mechanicznej w pomieszczeniach produkcyjnych.

Podczas przeprowadzonych działań kontrolnych związanych ze zgłoszonymi interwencjami, wystawiono ogółem 13 mandatów karnych osobom winnym zaniedbań na łączną kwotę 3400 zł. Wydano 1 decyzję nakazującą unieruchomienie zakładu oraz 2 decyzje wycofania z obrotu produktów spożywczych nie spełniających wymagań zdrowotnych. Skierowano 1 wniosek o ukaranie do PPWIS w związku z brakiem zgłoszenia do PPIS w Przemysłu wprowadzania do obrotu handlowego materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością.

3.2 STAN SANITARNY ŚRODKÓW TRANSPORTU ŻYWNOŚCI

W ewidencji nadzorowanych zakładów przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Przemysłu w 2025 roku znajdowało się 199 środków transportu zakwalifikowanych do kategorii niskiego ryzyka lub średniego ryzyka z wdrożonymi zasadami GHP/GMP. W 2025 roku wpisano 6 środków transportu do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS. Przeprowadzono 1 kontrolę środka transportu. Podczas kontroli sprawdzano: stan higieniczno – techniczny, higienę i wyposażenie pojazdu, karty mycia i dezynfekcji, przestrzeganie GHP/GMP.

3.3 JAKOŚĆ ZDROWOTNA ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH

W 2025 roku w obiektach zlokalizowanych na terenie działalności Inspektora Sanitarnego do badań, w ramach urzędowej kontroli i monitoringu żywności, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością pobrano ogółem 237 próbek.

Próbki żywności do badań pobierano m.in. w następujących zakresach: 144 próbki na obecność zanieczyszczeń mikrobiologicznych, 21 próbek na obecność metali

szkodliwych dla zdrowia, 3 próbki w zakresie obecności wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych, 6 próbek w kierunku obecności substancji dodatkowych, 1 próbka w zakresie monitorowania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe odzwierzęce czynniki chorobotwórcze oraz bakterie komensalne, 2 próbki w kierunku oceny znakowania, 3 próbki w kierunku migracji specyficznej substancji szkodliwych w materiałach i wyrobach do kontaktu z żywnością, 28 próbek w zakresie obecności zanieczyszczeń pestycydami, 4 próbki w kierunku skażeń promieniotwórczych, 2 próbki posiłków w kierunku wartości kalorycznej i wartości składników odżywczych, 6 próbek w kierunku mikotoksyn, 2 próbki w kierunku azotanów, 4 próbki w kierunku witamin i innych żywieniowych, 1 próbka w kierunku barwników z grupy Sudanu, 2 próbki w kierunku kwasu erukowego, 1 próbka w kierunku MCPD, 1 próbka w kierunku akryloamidu, 1 próbka w kierunku aromatów, 1 próbka na zawartość białka, 4 próbki w kierunku oznaczenia związków polarnych.

Łącznie zakwestionowano 4 próbki żywności:

- 1 próbka HIPPI Ekologiczne mleko początkowe od urodzenia, pobrana w kierunku wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych, w której stwierdzono nieprawidłowości dotyczące znakowania produktu,
- 1 próbka słodki popcorn, pobrana w kierunku substancji dodatkowych – barwniki, w której stwierdzono nieprawidłowości dotyczące znakowania produktu,
- 1 próbka Kawa palona, pobrana w kierunku mikotoksyn, w której stwierdzono nieprawidłowości dotyczące znakowania produktu,
- 1 próbka Mięso z uda kurczaka, pobrana w kierunku zanieczyszczeń mikrobiologicznych - w badanych próbkach stwierdzono obecność *Salmonella* spp. środek spożywczy zgłoszony w systemie RASFF.

W 2025r. prowadzono nadzór nad środkami spożywczymi pochodzącymi z krajów Unii Europejskiej (poza Polską) oraz z krajów trzecich w kierunku oznaczenia pozostałości pestycydów. Do badań laboratoryjnych pobrano następujące rodzaje próbek środków spożywczych:

- soczewica czerwona kraj pochodzenia Ukraina,
- kasza bulgur kraj pochodzenia Ukraina,

- ciecioraka suche ziarno kraj pochodzenia Włochy,
- Kasza Bulgur kraj pochodzenia Turcja,
- Nektarynka kraj pochodzenia Hiszpania,
- Brzoskwinia kraj pochodzenia Hiszpania,
- koper bulwa kraj pochodzenia Włochy,
- Soczewica zielona kraj pochodzenia Kanada,
- nasiona słonecznika prażone w kierunku oznaczenia pozostałości pestycydów,
- soczewica czerwona w kierunku oznaczenia pozostałości pestycydów.

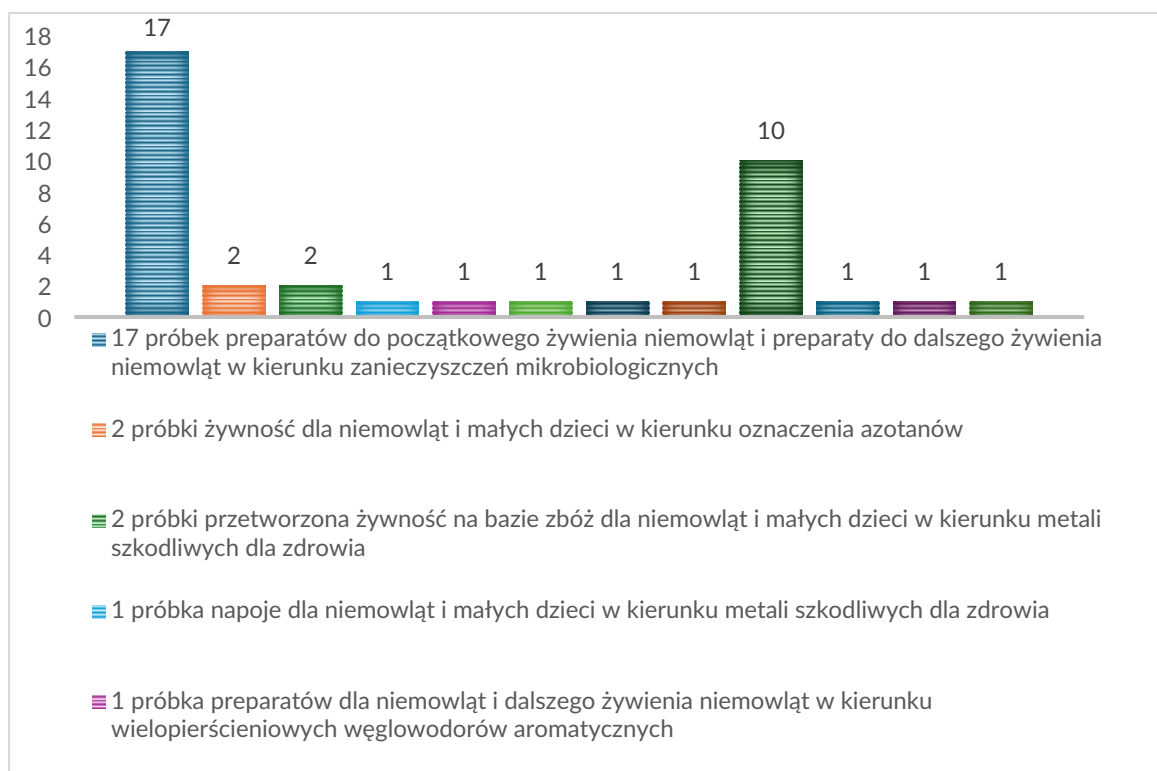
Podczas przeprowadzonych badań laboratoryjnych produktów pochodzących z krajów Unii Europejskiej (poza Polską) oraz z krajów trzecich nie zakwestionowano żadnej z badanych próbek.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny prowadzi stały nadzór nad wprowadzaną do obrotu żywnością dla określonych grup ludności w tym niemowląt i dzieci.

W 2025r. w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego pobrano w związku z tym następujące próbki do badań laboratoryjnych:

- 17 próbek preparatów do początkowego żywienia niemowląt i preparaty do dalszego żywienia niemowląt w kierunku zanieczyszczeń mikrobiologicznych;
- 2 próbki żywności dla niemowląt i małych dzieci w kierunku oznaczenia azotanów;
- 2 próbki przetworzonej żywności na bazie zbóż dla niemowląt i małych dzieci w kierunku metali szkodliwych dla zdrowia;
- 1 próbka napój dla niemowląt i małych dzieci w kierunku metali szkodliwych dla zdrowia;
- 1 próbka preparatu dla niemowląt i dalszego żywienia niemowląt w kierunku wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych;
- 1 próbkę preparatu do początkowego żywienia niemowląt, w tym mleko początkowe oraz preparaty do dalszego żywienia niemowląt w kierunku wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych;
- 1 próbkę gotowy posiłek na bazie warzyw lub owoców dla dzieci w kierunku oznaczenia pozostałości pestycydów;

- 1 próbkę sok owocowy i warzywny oraz nektar przeznaczony specjalnie dla niemowląt i małych dzieci w kierunku oznaczenia pozostałości pestycydów;
- 10 próbek gotowe posiłki dla niemowląt i małych dzieci w kierunku zanieczyszczeń mikrobiologicznych;
- 1 próbka ryżu do produkcji żywności dla niemowląt i małych dzieci w kierunku metali szkodliwych dla zdrowia;
- 1 próbkę środków spożywczych uzupełniających obejmujących produkty przetworzone i inne środki spożywcze dla niemowląt i małych dzieci w wieku od roku do trzech lat w kierunku oceny znakowania;
- 1 próbka żywności specjalnego przeznaczenia medycznego dla niemowląt i małych dzieci w kierunku metali szkodliwych dla zdrowia.

Wykres 15. Rodzaj i ilość próbek żywności pobranych do badań laboratoryjnych

3.4 NADZÓR NAD OBROTEM GRZYBAMI PRZETWÓRSTWEM GRZYBÓW ORAZ ZATRUCIAMI GRZYBAMI

W 2025 roku pracownicy PSSE w Przemysłu prowadzili czynności w zakresie udzielania konsultacji oraz klasyfikacji grzybów dziko-rosnących, zbieranych w

okolicznych lasach miasta Przemyśla. Konsultacje i klasyfikacje w tym zakresie udzielane były przez pracowników PSSE posiadających odpowiednie uprawnienia klasyfikatorów grzybów.

Ogółem w 2025 roku przeprowadzono 21 konsultacji zebranych grzybów, podczas których poddano klasyfikacji 443 grzyby. W klasyfikowanych grzybach nie stwierdzono obecności grzybów trujących. Najczęściej ocenianymi gatunkami grzybów dzikorosnących jadalnych były: Podgrzybek brunatny, Borowik szlachetny, Podgrzybek zajączek, Koźlarz babka, Pieczarka polna, Opieńka miodowa, Czubajka kania, Mleczaj rydz, Maślak zwyczajny, Maślak sitarz.

Ponadto pracownicy oddziału HŻiŻ PSSE w Przemyślu w 2025 roku prowadzili nadzór sanitarny na Targowisku miejskim „Mój Rynek” przy ul. Sportowej 2 w Przemyślu. Przeprowadzono 2 kontrole sanitarne, podczas których sprawdzano świadectwa klasyfikacji wprowadzanych do obrotu handlowego grzybów świeżych oraz wystawione atesty wprowadzanych grzybów suszonych i przetworów grzybowych na terenie targowiska.

3.5. SYSTEM WCZESNEGO OSTRZEGANIA O NIEBEZPIECZNEJ ŻYWNOŚCI I PASZACH– RASFF

W 2025 r. Oddział Higieny Żywności i Żywienia Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Przemyślu otrzymał 49 powiadomień o produktach spożywczych i wyrobach przeznaczonych do kontaktu z żywnością, które nie spełniały wymagań przepisów prawa krajowego, z czego 17 to powiadomienia alarmowe, natomiast 32 to powiadomienia informacyjne. Z całkowitej liczby 49 powiadomień zgłoszonych do RASFF - 42 powiadomienia dotyczyły żywności natomiast 7 powiadomień dotyczyło wyrobów do kontaktu z żywnością.

Najczęstsze przyczyny zgłoszenia powiadomień do RASFF w 2025 r. to zanieczyszczenia produktów bakteriami Salmonella, stwierdzone przekroczenia NDP pozostałości pestycydów, przekroczenia limitów stosowanych dodatków do żywności.

W 2025 roku przeprowadzono łącznie 83 kontrole sanitarne. Nie wydawano decyzji dotyczących wycofania z obrotu handlowego zakwestionowanych środków spożywczych.

3.6.NADZÓR NAD BEZPIECZEŃSTWEM SUPLEMENTÓW DIETY

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Przemyślu prowadzi stały nadzór nad wprowadzanymi do obrotu suplementami diety. Pod nadzorem PPIS w Przemyślu w 2025r. znajdowało się 26 aptek i 1 sklep zielarsko-medyczny, w których przeprowadzono łącznie 11 kontroli.

Nadzór sanitarny w zakresie bezpieczeństwa suplementów diety sprawowany przez PPIS w Przemyślu obejmuje sprzedaż detaliczną tych produktów. W mieście Przemyślu nie ma producentów suplementów diety ani zakładów prowadzących sprzedaż hurtową.

Oprócz zakładów stacjonarnych znajdujących się pod nadzorem tut. Inspektora prowadzony jest nadzór nad sprzedażą suplementów diety na odległość, w tym za pośrednictwem Internetu, który obejmuje najczęściej zagadnienia dotyczące poprawności prezentacji i reklamy oferowanych do sprzedaży suplementów diety.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Przemyślu w 2025 r. prowadził weryfikację suplementów diety, które w prezentacji i reklamie za pośrednictwem platform handlowych on-line naruszają przepisy prawa żywnościowego w zakresie przestrzegania przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności mówiący o zamieszczaniu obowiązkowych informacji na temat żywności, które muszą być dostępne przed ostatecznym dokonaniem zakupu i muszą znajdować się w materiałach towarzyszących sprzedaży na odległość oraz przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 z dnia 20 grudnia 2006r. w sprawie oświadczeń żywieniowych i zdrowotnych dotyczących żywności, który reguluje znakowanie, jak również prezentację i reklamę suplementów diety z wykorzystaniem oświadczeń zdrowotnych.

W okresie od września do grudnia 2025r. z polecenia Głównego Inspektora Sanitarnego prowadzono monitoring stron internetowych za pośrednictwem których oferowane są do sprzedaży suplementy diety zawierające niedozwolone substancje. Przedsiębiorcy z miasta Przemyśla nie wprowadzali do obrotu suplementów diety, które zawierałyby substancje niedozwolone.

W roku 2025 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Przemyśle prowadził postępowanie w sprawie zawiadomienia konsumenckiego dotyczącego wprowadzania do obrotu za pośrednictwem serwisu społecznościowego Facebook produktów oznakowanych jako suplementy diety, które nie zostały zgłoszone do Głównego Inspektora Sanitarnego w trybie art. 29 ust. 1 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia.

W trakcie prowadzonych czynności ustalono, że podmiot nie posiada wpisu do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej prowadzonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Przemyśle. Nie stwierdzono w obrocie handlowym produktów oznakowanych jako suplementy diety, ujawniono natomiast inne środki spożywcze bez oznakowania w języku polskim, sprzedawane za pośrednictwem internetu. W trakcie prowadzonego postępowania stwierdzono nieprzestrzeganie wymagań w zakresie braku oznakowania w języku polskim zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności.

Ponadto w ramach urzędowej kontroli żywności w sklepach pobrano 6 prób suplementów diety (1 próba w kierunku zawartości białka, 1 próba w kierunku zanieczyszczenia metalami ciężkimi, 3 próby w kierunku zawartości witamin i składników mineralnych, 1 próbka w kierunku WWA).

3.7. ZNAKOWANIE ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH

W 2025 roku w piekarniach, cukierniach, zakładach garmażeryjnych, placówkach handlu detalicznego oraz zakładach przetwórstwa owocowo – warzywnego zlokalizowanych na terenie działalności tut. Inspektora Sanitarnego przeprowadzono w ramach bieżących działań kontrolnych ocenę znakowania pakowanych środków

spożywczych. Kontrolą tą objęto w szczególności pieczywo, wyroby garmażeryjne, przetwory owocowo-warzywne, wody mineralne, słodczyce, wędliny, nabiał. Celem przeprowadzonych działań była ocena jakości zdrowotnej środków spożywczych, w tym rzetelności i prawidłowości ich znakowania w stosunku do obowiązujących przepisów prawa oraz deklaracji zawartych w ich oznakowaniu, jak również ocena przestrzegania zasad obrotu tymi produktami.

Ponadto w trakcie sprawowanego nadzoru w szczególności nad zakładami obrotu żywnością sprawdzano znakowanie artykułów spożywczych (tym suplementów diety) zawierających w swoim składzie witaminy i składniki mineralne oraz oświadczenia żywieniowe i zdrowotne. Zawartość witamin i składników mineralnych umieszczonych na opakowaniach ocenianych produktów spożywczych była zgodna z załącznikiem I do Rozporządzenia (WE) Nr 1925/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006r. w sprawie dodawania do żywności witamin i składników mineralnych oraz niektórych innych substancji. Umieszczane przez producentów na opakowaniach ocenianych środków spożywczych oświadczenia żywieniowe były zgodne z załącznikiem do Rozporządzenia (WE) NR 1924/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006r. w sprawie oświadczeń żywieniowych i zdrowotnych dotyczących żywności.

W związku z oceną znakowania do badań laboratoryjnych w 2025r. pobrano następujące próbki:

- 1 próbkę środków spożywczych uzupełniających obejmujących produkty przetworzone i inne środki spożywcze dla niemowląt i małych dzieci w wieku od roku do trzech lat;
- 1 próbkę żywności specjalnego przeznaczenia medycznego.

3.8. JAKOŚĆ ZDROWOTNA MATERIAŁÓW I WYROBÓW PRZEZNACZONYCH DO KONTAKTU Z ŻYWNOSCIĄ

Nadzór sanitarny nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością obejmuje ocenę bezpieczeństwa zdrowotnego tych produktów zarówno w obrocie handlowym jak również podczas stosowania ich jako opakowania w zakładach produkcji żywności. W 2025 r. w ramach urzędowej kontroli pobrano do

badań laboratoryjnych 3 próbki materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością w kierunku migracji specyficznej substancji szkodliwych w materiałach i wyrobach do kontaktu z żywnością.

W 2025 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Przemyślu otrzymał 9 powiadomień dotyczących materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością w ramach funkcjonowania systemu RASFF:

- 1 powiadomienie alarmowe w sprawie przekroczenia poziomu pierwszorzędowej aminy aromatycznej dla wyrobu „Łopatka do patelni”;
- 1 powiadomienie alarmowe w sprawie przekroczenia NDP migracji do żywności 4,4'-siaminodifenylometanu dla wyrobu „Łyżka cedzakowa”;
- 1 powiadomienie alarmowe w sprawie przekroczenia poziomu pierwszorzędowej aminy aromatycznej dla wyrobu „Szczypce do sałaty”;
- 1 powiadomienie alarmowe w sprawie stwierdzenia migracji ołowiu i kadmu z obrzeża wyrobu pn.: „Kubek szklany Lawenda”.
- 1 powiadomienie alarmowe w sprawie stwierdzenia obecności pierwszorzędowych amin aromatycznych – anilina w produkcie pn.: „Łopatka do patelni”.
- 1 powiadomienie alarmowe w sprawie stwierdzenia migracji ołowiu i kadmu z obrzeża wyrobu pn.: „Szklanka o poj. 280ml”;
- 1 powiadomienie alarmowe w sprawie stwierdzenia migracji ołowiu wyrobu pn.: „Zestaw przyborów kuchennych”.
- 1 powiadomienie alarmowe w sprawie stwierdzenia migracji specyficznej do substancji modelowej TENAX – benzofenonu w wyrobie do kontaktu z żywnością w produkcie pn.: „Pojemnik do przechowywania”;
- 1 powiadomienie w sprawie stwierdzenia migracji formaldehydu w produkcie pn.: „Taca z melaminy”.

3.9. NADZÓR NAD ZAKŁADAMI ŻYWIENIA ZBIOROWEGO TYPU ZAMKNIĘTEGO W POWIECIE PRZEMYSKIM

Żywnienie zbiorowe typu zamkniętego stanowi jeden z kluczowych elementów systemu bezpieczeństwa zdrowotnego żywności.

Zapewnienie prawidłowego wyżywienia ma szczególne znaczenie w odniesieniu do

grup wrażliwych, takich jak dzieci i młodzież przebywająca w jednostkach systemu oświaty, wychowankowie placówek opiekuńczo-wychowawczych, pensjonariusze domów pomocy społecznej oraz pacjenci szpitali. Odpowiednio zbilansowane żywienie wpływa bezpośrednio na stan zdrowia, proces leczenia, rozwój psychofizyczny dzieci oraz jakość życia osób starszych.

Warunki żywienia w jednostkach systemu oświaty regulowane są przepisami prawa żywnościowego, w szczególności rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. W domach pomocy społecznej, zakładach opiekuńczo-leczniczych oraz szpitalach ocena żywienia prowadzona jest zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego dla diety podstawowej oraz zasadami racjonalnego żywienia. W 2025 r. ocenę sposobu żywienia przeprowadzono łącznie w 41 zakładach żywienia zbiorowego typu zamkniętego, obejmujących szpitale, domy pomocy społecznej, żłobki, przedszkola, szkoły, bursy, internaty, domy dziecka oraz inne placówki prowadzące żywienie zbiorowe. Kontrole obejmowały zarówno ocenę warunków sanitarno-technicznych, jak i analizę dokumentacji żywieniowej oraz przestrzegania zasad GHP/GMP i systemu HACCP.

W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości sanitarno-higienicznych wydano 3 decyzje nakazowe, dotyczące m.in. poprawy stanu powierzchni ścian i posadzek oraz dostosowania pomieszczeń do obowiązujących wymagań

3.9.1. KONTROLA BLOKÓW ŻYWIENIA W SZPITALACH

W 2025 r. nadzorem objęto 2 bloki żywienia w szpitalach, w tym 1 blok korzystający z cateringu wewnętrznego z macierzystego szpitala. W obiektach tych przeprowadzono łącznie 3 kontrole sanitarne.

W trakcie czynności kontrolnych dokonano szczegółowej analizy dekadowej na podstawie 10 kolejnych jadłospisów z okresu 11.07.2025 r. – 20.07.2025 r. Oceny dokonano przy użyciu Arkusza oceny dekadowej jadłospisów rekomendowanego przez GIS w ramach Programu oceny stanu żywienia pacjentów w szpitalach. Analizie poddano m.in. wartość energetyczną diet, zawartość białka, tłuszczu i węglowodanów, częstotliwość podawania warzyw, owoców, produktów mlecznych, ryb oraz ograniczenie potraw smażonych. Ocena końcowa sposobu żywienia została sklasyfikowana jako klasa 1 – jadłospis prawidłowy.

3.9.2. ŻYWIENIE DZIECI I MODZIEŻY W JEDNOSTKACH SYSTEMU OŚWIATY

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Przemyśle dokonał oceny żywienia w 33 zakładach żywienia zbiorowego funkcjonujących w jednostkach systemu oświaty. Ocena opierała się na analizie jadłospisów dekadowych oraz dokumentacji potwierdzającej kalkulację wartości odżywczej posiłków.

W porównaniu z latami ubiegłymi odnotowano znaczącą poprawę jakości żywienia. Placówki systematycznie prowadzą obliczenia wartości energetycznej i odżywczej posiłków, zwiększono udział mleka i przetworów mlecznych, warzywa i/lub owoce podawane są w każdym posiłku, uwzględniana jest porcja ryb w tygodniowym jadłospisie, a serwowanie potraw smażonych zostało ograniczone.

Na polecenie WSSE w Rzeszowie w 1 jednostce prowadzącej żywienie własne pobrano 2 posiłki obiadowe bezpośrednio z talerzy do badań laboratoryjnych w kierunku oznaczenia wartości energetycznej, zawartości białka, tłuszczu i węglowodanów. Wyniki badań były zbliżone do wartości wyliczonych przez placówki przy użyciu specjalistycznych programów komputerowych.

W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości sanitarno-technicznych wydano 3 decyzje nakazowe.

W 2025 r. przeprowadzono również kontrolę akcyjną w 5 automatach vendingowych zlokalizowanych w jednostkach systemu oświaty. Stwierdzono, iż oferowany asortyment spełniał wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia.

3.9.3. ŻYWIENIE W DOMACH POMOCY SPOŁECZNEJ

W 2025 r. nadzorem objęto 8 bloków żywienia w domach pomocy społecznej, w tym 1 korzystający z cateringu zewnętrznego. W obiektach tych przeprowadzono 6 kontroli sanitarnych oraz dokonano 5 ocen sposobu żywienia dla diety podstawowej. W jednym z domów pomocy społecznej stwierdzono brak odpowiedniej kontroli nad adekwatnością żywienia do stanu zdrowia mieszkańców oraz brak określenia założeń dla diety podstawowej. Wobec powyższego wystosowano pismo z zaleceniami do podmiotu prowadzącego placówkę. Ponadto wydano 1 decyzję nakazową dotyczącą przeprowadzenia szkolenia personelu z zakresu Dobrej Praktyki Higienicznej, Dobrej Praktyki Produkcyjnej oraz systemu HACCP.

3.10. REALIZACJA DZIAŁALNOŚCI PROFILAKTYCZNO – OŚWIATOWEJ W ZAKRESIE BEZPIECZEŃSTWA ZDROWOTNEGO ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA

3.10.1. PROFILAKTYKA I OŚWIATA W RAMACH IMPREZ PLENEROWYCH

W 2025 r wydano zalecenia dla organizowanego przez Urząd Miasta Przemyśla Przemyskiego Jarmarku Wielkanocnego oraz Jarmarku Bożonarodzeniowego.

3.10.2. PROFILAKTYKA I OŚWIATA W TRAKCIE SEZONU ZIMOWEGO

W okresie zimowym prowadzono wzmożony nadzór nad obiektami prowadzącymi żywienie dzieci i młodzieży w czasie wypoczynku zimowego. Realizowano również działania profilaktyczne w zakresie zapobiegania zatruciom pokarmowym oraz zanieczyszczeniom krzyżowym alergenami.

4. JAKOŚĆ WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA PRZEZ LUDZI

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Przemyśle sprawuje nadzór nad jakością wody przeznaczanej do spożycia przez ludzi na podstawie krajowych aktów prawnych o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz na podstawie ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków. Jakość wody przeznaczanej do spożycia powinna odpowiadać wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczanej do spożycia przez ludzi. Producenci wody prowadzą badania jakości wody na podstawie uzgodnionych z organami Państwowej Inspekcji Sanitarnej, harmonogramów pobierania próbek wody. Sprawozdania z powyższych badań są na bieżąco przekazywane tutaj. Inspektorowi, który weryfikuje terminowość ich przekazywania oraz analizuje wyniki badań i określa przydatność wody do spożycia.

3.5 OCENA JAKOŚCI WODY DOSTARCZANEJ PRZEZ WODOCIĄGI

Głównym dostawcą wody przeznaczanej do spożycia przez ludzi na terenie miasta Przemyśla jest wodociąg Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Przemyśle. W 2025 r. pobrano do analizy laboratoryjnej 18 próbek wody w ramach nadzoru sanitarnego. Analiza laboratoryjna nie wykazała przekroczeń parametrów w badanych próbach wody, za wyjątkiem jednej próby w miejscowości Ostrów pobranej

w ramach interwencji. Stwierdzono podwyższoną wartość parametru: mętność. Po przeprowadzonych przez przedsiębiorcę działaniach naprawczych woda odpowiadała wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Innym dostawcą wody na terenie Miasta Przemyśla jest Wojewódzki Szpital im. Św. Ojca Pio w Przemyśle ul. Monte Cassino 18, który posiada własny wodociąg. Czasowo wodociąg ten został wyłączony z eksploatacji z uwagi na przekroczenie parametrów fizykochemicznych w wodzie. Obecnie trwają prace naprawcze przy poprawie jakości wody celem włączenia go ponownie do sieci. Na chwilę obecną Wojewódzki Szpital podłączony jest do sieci wodociągu miejskiego. W 2025r. pobrano do analizy laboratoryjnej 4 próby wody w ramach nadzoru sanitarnego i 4 próby wody w ramach kontroli wewnętrznej. Obydwa wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę zostały skontrolowane pod kątem stanu sanitarno-technicznego. Przedsiębiorstwa wodociągowe opracowały oraz wdrożyły procedury postępowania na wypadek pogorszenia się jakości wody i informowania mieszkańców oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego.

Na terenie miasta Przemyśla w 2025r. znajdowały się 33 studnie publiczne. W zaplanowanych do kontroli 5 studniach, pobrano próbki wody w kierunku parametrów mikrobiologicznych, z których 1 próba nie odpowiadała wymogom rozporządzenia pod kątem parametrów mikrobiologicznych. Przeprowadzone przez Urząd Miasta Przemyśla działania naprawcze (chlorowanie studni) nie przyniosły efektu. Woda w studni jest niezdatna do spożycia. Na każdej studni widnieje tablica informacyjna, że woda ze studni nie nadaje się do spożycia. Stan techniczny studni jest zadowalający. Wszystkie studnie przeszły gruntowne remonty.

3.5.1 LEGIONELLA

W związku z zagrożeniami, jakie niesie za sobą występowanie bakterii z rodzaju Legionella w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi, badania ciepłej wody w kierunku występowania bakterii z rodzaju Legionella sp. wykonywane były w podmiotach prowadzących działalność leczniczą stacjonarnie i całodobowo oraz w obiektach użyteczności publicznej, w których w trakcie ich użytkowania wytwarzany

jest aerozol wodno-powietrzny. Próby wody w kierunku oznaczenia bakterii Legionella w ilości 8 prób, zostały zaplanowane na 2025r. w następujących obiektach na terenie miasta Przemyśla:

- Wojewódzki Szpital im. Św. Ojca Pio w Przemyślu ul Monte Cassino 18 w Przemyślu;
- Niepubliczny Zakład Opiekuńczo Leczniczy i Opieki Paliatywnej SANTA RITA ul. Rogozińskiego 30 w Przemyślu;
- Zakład Opiekuńczo Leczniczy ul. Jasińskiego 15 w Przemyślu;
- Dom Studenta „LUBOMIR” Państwowej Akademii Nauk Stosowanych ul. Żołnierzy 1 Armii Wojska Polskiego 1F w Przemyślu;
- Wodny Plac Zabaw dla Dzieci przy ul. Sanockiej 12A w Przemyślu pobrane na wniosek właściciela (kontrola wewnętrzna).

Skażenie bakteriami Legionella wykryto w następujących obiektach:

- Wojewódzki Szpital im. Św. Ojca Pio w Przemyślu ul Monte Cassino 18 w Przemyślu w Oddziale Neonatologicznym – stwierdzono wysokie skażenie instalacji ciepłej wody (232 jtk/1000ml wody). Wydano odpowiadającą stopniu skażenia decyzję administracyjną. Po przeprowadzonych przez Szpital działaniach naprawczych, w próbie wody przedstawionej przez Szpital stwierdzono bardzo wysokie skażenie instalacji ciepłej wody użytkowej bakteriami Legionella Sp. (19000 jtk/1000ml.) Działania naprawcze przeprowadzone przez Wojewódzki Szpital nie przyniosły skutecznych rezultatów. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Przemyślu stwierdził wygaśnięcie poprzedniej decyzji, wydając nową decyzję stwierdzającą bardzo wysokie skażenie instalacji ciepłej wody użytkowej. Kolejne skuteczne już działania naprawcze doprowadziły ciepłą wodę użytkową do parametrów akceptowalnych.

- Niepubliczny Zakład Opiekuńczo Leczniczy i Opieki Paliatywnej SANTA RITA ul. Rogozińskiego 30 w Przemyślu, Dział Opieki Paliatywnej „Santa Rita” (parter budynku)
- skażenie bardzo wysokie 24000 jtk/1000ml. Wydano decyzję administracyjną. Skuteczne działania naprawcze podjęte przez właściciela obiektu doprowadziły do redukcji liczby bakterii Legionella do stanu akceptowalnego. Na koniec 2025 r. system instalacji ciepłej wody w/w obiektach był pod kontrolą.

W obiektach takich jak Zakład Opiekuńczo-Leczniczy ul. Jasińskiego 15 w Przemyślu i

Dom Studenta „LUBOMIR” Państwowej Akademii Nauk Stosowanych ul. Żołnierzy 1 Armii Wojska Polskiego 1F w Przemyślu oraz na Wodnym Placu Zabaw dla dzieci przy ul. Sanockiej 12A w Przemyślu, skażenia bakteriami Legionella nie wykryto.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Przemyślu mając na uwadze bezpieczeństwo zdrowotne ludzi, wystosował pisma przypominające właścicielom obiektów aby zwrócili szczególną uwagę na właściwą eksploatację instalacji ciepłej wody użytkowej w swoich obiektach (prysznice), właściwą eksploatację: klimatyzacji, wody w basenach, fontann i kurtyn wodnych. Łącznie wystosowano 14 pism do różnych instytucji działających na nadzorowanym terenie.

3.5.2 PŁYWALNIE

Na terenie Miasta Przemyśla funkcjonują 2 kryte pływalnie: Kryta pływalnia Przemyskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji oraz Basen w Hotelu Gloria. Obydwa baseny zasilane są wodą z wodociągu Przemyśl, który jest zarządzany przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. ul. Rokitniańska 4 w Przemyślu. W celu zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego użytkownikom pływalni, właściciel obiektu zobowiązany jest do prowadzenia kontroli wewnętrznej na podstawie wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach. Badania jakości wody w ramach kontroli wewnętrznej prowadzone były zgodnie z zatwierdzonym harmonogramem, który obejmował częstotliwość i parametry zgodne z obowiązującym rozporządzeniem tj.: Escherichia coli, Pseudomonas aeruginosa, ogólna liczba mikroorganizmów w 36±20C/48h, Legionella, potencjał redox, chlor wolny, pH, mętność, azotany, utlenialność, chloroform, Σ THM.

Basen w Hotelu GLORIA w Przemyślu składa się z dwóch niecek: małej i dużej, które połączone są obiegiem wody. Dlatego też badania wykonuje się na wlocie do niecki małej i wylocie z niecki dużej oraz z systemu cyrkulacji. Właściciel obiektu przedłożył harmonogram poboru próbek wody na rok 2025, który został pozytywnie zaopiniowany przez PPIS w Przemyślu. Badania jakości wody z pływalni wykonane w ramach kontroli wewnętrznej obiektu były przeprowadzane w firmie SGS Polska Sp. z o.o. Laboratorium Środowiskowe w Pszczynie, natomiast w ramach nadzoru

sanitarnego w Wojewódzkiej Stacji Sanitarno– Epidemiologicznej w Rzeszowie - Oddział Laboratoryjny w Przemyślu. Pracownicy zakładu na bieżąco prowadzili obserwację wody, pracy urządzeń oraz zapisywali wyniki pomiarów jakości wody. Do kwestionowanych parametrów w 2025r. w badaniach wykonywanych w ramach kontroli wewnętrznej i nadzoru należał: chloroform, utlenialność, mętność. Wobec właściciela obiektu prowadzone jest postępowanie administracyjne mające na celu doprowadzenie wody w nieckach basenu Hotelu Gloria do wartości akceptowalnych. Wszelkie informacje o czynnościach i przekroczeniach dotyczących basenu były wywieszane na tablicy w miejscu widocznym dla klientów.

W Hotelu GLORIA znajduje się również niecka z jacuzzi. Do kwestionowanych parametrów w 2025r. w badaniach wykonywanych w ramach kontroli wewnętrznej i z nadzoru należało: OLM >300jtk/ml, pseudomonas aeruginosa >100jtk/ml, escherichia coli 38 jtk/1ml, mętność 0,93 NTU, utlenialność 4,1 mg/l i trichlorometan (chloroform) 0,058 mg/l. Z uwagi na skażenie mikrobiologiczne wody wydano decyzję nakazującą zamknięcie niecki z jacuzzi, natomiast na parametry fizykochemiczne wydano decyzję nakazującą doprowadzenie wody do wymagań zgodnych z obowiązującym rozporządzeniem. Po skutecznych działaniach naprawczych uzyskano poprawę przekroczonych parametrów w wodzie.

Basen **POSiR w Przemyślu** przy ul.22-go Stycznia 8, to jedna niecka basenowa. Wejście do niecki basenowej prowadzi przez brodzik. Na terenie obiektu nie ma urządzeń wytwarzających aerozol wodno-powietrzny, wanny SPA, niecek do nauki pływania dla niemowląt i dzieci do lat 3. Przedłożony harmonogram poboru próbek wody na rok 2025 został pozytywnie zaopiniowany przez PPIS w Przemyślu. Harmonogram uwzględniał częstotliwość poboru próbek i parametry zgodne z rozporządzeniem tj.: Escherichia coli, Pseudomonas aeruginosa, ogólna liczba mikroorganizmów w $36\pm 2^{\circ}\text{C}/48\text{h}$, Legionella, potencjał redox, chlor wolny, pH, mętność, azotany, utlenialność, chloroform, Σ THM. Częstotliwość wykonywania badań w obiekcie jest zgodna z zatwierdzonym harmonogramem. Zarządzający basenem dokumentuje wyniki bieżącej obserwacji wody przy pomocy urządzeń rejestrujących. Do kwestionowanych parametrów w roku 2025 w badaniach wykonywanych w ramach kontroli wewnętrznej i z nadzoru należał: trichlorometan

(chloroform). Wydano decyzję nakazującą doprowadzenie wody do wymagań obowiązującego rozporządzenia. Skuteczne działania naprawcze podjęte przez właściciela obiektu doprowadziły do uzyskania odpowiedniej jakości wody w niecce basenu. Wszelkie informacje o przekroczeniach i podejmowanych działaniach dotyczących basenu umieszczane są na tablicy informacyjnej w miejscu widocznym dla klientów.

Badania jakości wody z pływalni, wykonane w ramach kontroli wewnętrznej obiektu, zarządzający pływalnią zlecił firmie SGS Polska Sp. z o.o. Laboratorium Środowiskowe w Pszczynie. Badania jakości wody z pływalni wykonane w ramach nadzoru sanitarnego przeprowadzone były w Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Rzeszowie, Oddział Laboratoryjny w Przemyślu. W roku 2025 w ramach nadzoru sanitarnego pobrano 3 próbki wody.

W obiekcie POSiR zlokalizowanym przy ul. Mickiewicza 30 w siłowni znajduje się wanna Jacuzzi. W obiekcie zostało wszczęte postępowanie administracyjne z uwagi na przekroczenie parametru utlenialność 4,92 mg/l. Po przeprowadzonych działaniach naprawczych i ponownym poborze wody zakończono postępowanie w związku z tym, że woda odpowiadała wymogom rozporządzenia.

Pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Przemyślu znajduje się 1 park wodny, a jest to **Wodny Plac Zabaw dla Dzieci** przy ul. Sanockiej, na którym znajdują się urządzenia wodne dla dzieci usytuowane na jednej ogrodzonej platformie wraz z zapleczem sanitarnym. W obiekcie podczas kontroli sanitarnej nie stwierdzono uchybień, a próby wodne z zakresu Legionella nie wykazały przekroczeń.

3.5.3 KĄPIELISKA I MIEJSCA OKAZJONALNIE WYKORZYSTYWANE DO KĄPIELI

Na terenie Miasta Przemyśla nie zostało zorganizowane kąpielisko ani miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpeli. Istniejące miejsca leżakowania wzdłuż rzeki San (dzikie) nie były kontrolowane.

3.6 STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

3.6.1 ZAKŁADY FRYZJERSKIE, KOSMETYCZNE, TATUŻU, ODNOWY BIOLOGICZNEJ ORAZ ŚWIADCZĄCE ŁĄCZNIE POWYŻSZE USŁUGI

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Przemyśle na terenie Miasta Przemyśla znajduje się 88 zakładów fryzjersko – barberskich, 3 zakłady kosmetyczne, w których nie są wykonywane zabiegi z przerywaniem ciągłości tkanek, 3 solaria, 16 zakładów odnowy biologicznej bez przerywania ciągłości tkanek, 50 zakładów kosmetycznych, 5 zakładów tatuażu, 2 zakłady tatuażu i piercingu. W 2025 roku skontrolowano 134 zakłady. Ze względu na nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli w 10 zakładach fryzjerskich prowadzono postępowania administracyjne. Zostały wydane decyzje nakazujące opracowanie i wdrożenie lub uaktualnienie procedur higienicznych obowiązujących w zakładach fryzjerskich i kosmetycznych, dotyczących postępowania przy wykonywaniu czynności, w trakcie których dochodzi do naruszenia ciągłości tkanek ludzkich, postępowania przy przeprowadzaniu dezynfekcji skóry i błon śluzowych oraz dekontaminacji pomieszczeń i urządzeń. Nakazy decyzji zostały wykonane, co zostało potwierdzone w trakcie kontroli sprawdzających. W związku ze stwierdzonymi uchybieniami dotyczącymi stanu sanitarno-higienicznego, na osoby odpowiedzialne zostały nałożone mandaty karne. Zakłady kosmetyczne, w których nie dochodzi do przerywania ciągłości tkanek oceniono jako dobre.

Ponadto pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Przemyśle znajdują się:

- 3 solaria, jeden obiekt został skontrolowany i w trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości,

- zakłady tatuażu i zakłady tatuażu z piercingiem, które w roku 2025 zostały skontrolowane i ich stan sanitarno – higieniczny oceniono jako dobry.

3.6.2 OBIEKTY HOTELARSKIE – HOTELE, MOTELE, PENSJONATY, KEMPINGI, DOMY WYCIECZKOWE, SCHRONISKA MŁODZIEŻOWE, PENSJONATY, POLA BIWAKOWE I INNE OBIEKTY, W KTÓRYCH ŚWIADCZONE SĄ USŁUGI HOTELARSKIE

Na terenie miasta Przemyśla pod nadzorem tut. Inspektora Sanitarnego znajduje się 8 hoteli, 1 motel, 1 hostel, 1 dom wycieczkowy, 1 schronisko młodzieżowe oraz 12 obiektów, w których świadczone są usługi noclegowo-hotelarskie związane z wynajmem krótko – terminowym takie jak apartamenty, pokoje noclegowe, usługi noclegowe z których 4 obiekty zostały skontrolowane. Przeprowadzone kontrole sanitarne w roku 2025 w obiektach hotelarsko-noclegowych nie wykazały zaniedbań natury sanitarnej. Podczas kontroli sanitarnych zwracano uwagę na postępowanie z odpadami komunalnymi, stan sanitarno-porządkowy pomieszczeń, postępowanie z bielizną czystą i brudną. W 2025 roku przy ul. Sanockiej w Przemyśle powstało pole namiotowe z zapleczem sanitarnym, w sąsiedztwie którego znajdują się miejsca parkingowe dla kamperów.

3.6.3 DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ, PLACÓWKI ZAPEWNIAJĄCE CAŁODOBOWĄ OPIEKĘ, NOCLEGOWNIE I DOMY DLA BEZDOMNYCH, INNE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE POMOCY SPOŁECZNEJ

Pod nadzorem tut. Inspektora Sanitarnego znajdują się 2 Domy Pomocy Społecznej, 1 noclegownia dla bezdomnych, 1 Centrum Telemedyczne ALTRU - Dom Seniora. W omawianym okresie przeprowadzono 1 kontrolę noclegowni dla bezdomnych z uwagi na interwencję dotyczącą obecności pluskiew w obiekcie. Kontrola nie potwierdziła zarzutów podniesionych w zgłoszeniu i nie wykazała niewłaściwego stanu sanitarno – higienicznego w obiekcie. Pozostałe obiekty w roku 2025 nie były kontrolowane.

3.6.4 DWORCE AUTOBUSOWE, DWORCE I STACJE KOLEJOWE, ŚRODKI TRANSPORTU

Pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Przemyślu na terenie miasta Przemyśla znajduje się 1 dworzec autobusowy, 1 dworzec kolejowy, 1 stacja kolejowa. Nie zaplanowano w roku 2025r. kontroli tych obiektów.

Skontrolowano natomiast 14 wagonów w 2 pociągach pasażerskich dalekobieżnych INTERCITY wyłącznie z miejscami do siedzenia. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

3.6.5 CMENTARZE I DOMY POGRZEBOWE

Na terenie Miasta Przemyśla znajdują się 4 cmentarze komunalne. Właścicielem cmentarzy jest Gmina Miejska Przemyśl, a zarządcą jest Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Przemyślu ul. Słowackiego 104. Kontrole przeprowadzone na terenie cmentarzy nie wykazały nieprawidłowości.

Pod nadzorem PPIS w Przemyślu znajdują się 2 zakłady pogrzebowe, które świadczą usługi w zakresie przechowywania zwłok, przenoszenia zwłok i przewozu zwłok oraz ekshumacji. Zakłady pogrzebowe nie były przewidziane do kontroli na 2025r.

3.6.6 INNE OBIEKTY UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

Obiekty rekreacyjne znajdujące się w Przemyślu to Park Miejski, Stok Narciarski i Lodowisko przy ul. Sanockiej oraz Hala Sportowa przy ul. Mickiewicza w Przemyślu. W trzech skontrolowanych obiektach nie stwierdzono nieprawidłowości. Park miejski nie był zaplanowany do kontroli na 2025r.

Na terenie miasta Przemyśla znajdują się: Zakład Karny zlokalizowany przy ul. Rokitniańskiej w Przemyślu, Strzeżony Ośrodek i Areszt dla Cudzoziemców przy ul. Mickiewicza oraz Izba Wytrzeźwień przy ul. Rogozińskiego. Podczas przeprowadzonych kontroli nieprawidłowości nie stwierdzono. Izba wytrzeźwień w roku 2025 nie była kontrolowana.

W Przemyślu znajdują się 4 ustępy publiczne stałe, skanalizowane, z których 2 zostały skontrolowane w minionym roku. Nieprawidłowości w zakresie sanitarno-higienicznym nie stwierdzono. Ponadto na terenie Przemyśla znajduje się jeszcze 13 ustępów ogólnodostępnych, z których 2 zostały skontrolowane. Wszystkie obiekty

podłączone są do bieżącej wody oraz posiadają stałą obsługę. Dezynfekcja sanitariatów prowadzona jest prawidłowo, a do dezynfekcji stosuje się środki ogólnodostępne na rynku na bazie chloru. Ciepła woda pozyskiwana jest najczęściej z podgrzewaczy elektrycznych lub z sieci ciepłowniczej MPEC Przemyśl. W każdym ustępie wydzielone są miejsca przechowywania środków dezynfekcyjnych, środków czystości i sprzętu myjącego, ich stan sanitarny oceniono jako dobry. Obiekty posiadają apteczki pierwszej pomocy.

Inne obiekty użyteczności publicznej - w ewidencji [tut](#). Inspektora znajdowały się 64 obiekty z czego 25 zostało skontrolowanych. Nieprawidłowości nie stwierdzono. Mając na względzie polecenia Wojewody Podkarpackiego od miesiąca lipca 2024r. w związku z konfliktem zbrojnym na Ukrainie pracownicy inspekcji sanitarnej prowadzili kontrolę punktów zbiorowego zakwaterowania uchodźców z Ukrainy. Podczas kontroli monitorowano warunki sanitarno – higieniczne i techniczne w punktach pobytowych, dostępność środków czystości, czystość węzłów sanitarnych, wyposażenie obiektu i postępowanie z odpadami komunalnymi. Przeprowadzono łącznie 61 kontroli w punktach recepcyjnych i punktach pomocy humanitarnej i na terenie Dworca Głównego PKP w Przemyślu:

- 10 kontroli Punktu Pomocy Humanitarnej dla uchodźców z Ukrainy ul. Jasińskiego 26 w Przemyślu;
- 28 kontroli Dworca Głównego PKP Przemyśl;
- 10 kontroli Punktu Recepcyjnego dla uchodźców z Ukrainy ul. Kopernika 2 w Przemyślu;
- 7 kontroli Punktu Pomocy Humanitarnej dla uchodźców z Ukrainy ul. Chopina 1 w Przemyślu;
- 6 kontroli Punktu Pomocy Humanitarnej dla uchodźców z Ukrainy ul. Szykowskiego 1 w Przemyślu.

4 NADZÓR NAD WARUNKAMI SANITARNO-HIGIENICZNYMI ŚRODOWISKA PRACY I CHEMIKALIAM

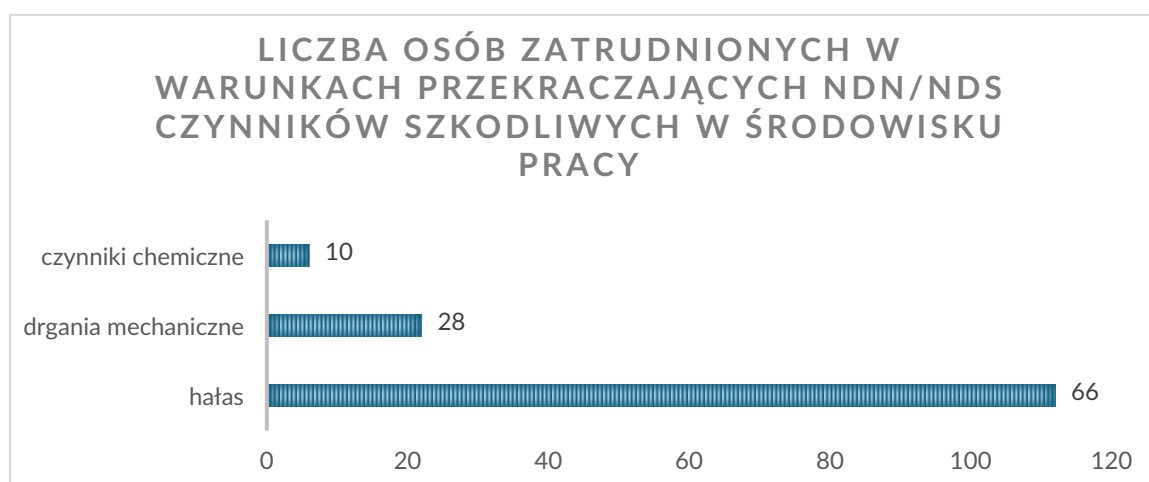
4.1 DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA W RAMACH BIEŻĄCEGO NADZORU SANITARNEGO OCHRONY ZDROWIA PRACOWNIKÓW PRZED SZKODLIWYMI I UCIAŹLIWYMI CZYNNIKAMI WYSTĘPUJĄCYMI W MIEJSCU PRACY

Nadzór nad warunkami pracy ma na celu poprawę warunków pracy oraz ochronę zdrowia pracowników przed negatywnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w miejscu pracy, w tym przede wszystkim zapobieganie powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy. Główne kierunki działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w zakresie prowadzonego nadzoru sanitarnego z zakresu higieny pracy określone były w Wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego do planowania działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej w 2025 r. W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego Oddział Higieny Pracy PSSE Przemysł realizował w 2025 roku działania kontrolne dotyczące przestrzegania przepisów m.in. z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach pracy, wykonywania badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, przeprowadzania profilaktycznych badań lekarskich u zatrudnionych pracowników, występowania substancji chemicznych i ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy, występowania szkodliwych czynników biologicznych w środowisku pracy, a także oceny ryzyka zawodowego. W roku 2025 r. w ewidencji znajdowało się 317 zakładów pracy na terenie miasta Przemysła. Pracownicy pionu Higieny Pracy przeprowadzili 32 kontrole w 27 zakładach pracy zatrudniających łącznie 2027 pracowników, w tym 1599 osób zatrudnionych bezpośrednio przy produkcji, 54 osoby posiadające orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, 455 osób zatrudnionych w porze nocnej. W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono, że w warunkach przekroczenia najwyższego dopuszczalnego stężenia/natężenia czynnika szkodliwego w środowisku pracy czynności zawodowe wykonuje:

- 66 pracowników w narażeniu na nadmierny hałas;

- 28 pracowników w narażeniu na drgania mechaniczne;

10 osób pracujących w warunkach przekroczenia najwyższego dopuszczalnego stężenia czynnika chemicznego (1 osoba: mangan-frakcja wdychalna, 5 osób: mangan-frakcja respirabilna, 1 osoba: tlenek diazotu, 2 osoby: tlenki żelaza w przeliczeniu na Fe-frakcja wdychalna, 1 osoba: tlenek żelaza w przeliczeniu na Fe-frakcja respirabilna).

Wykres 16. Liczba osób zatrudnionych w warunkach przekraczających NDN/NDS czynników szkodliwych w środowisku pracy

W wyniku przeprowadzonych kontroli sanitarnych w zakładach pracy stwierdzono m.in.:

- brak aktualnych wyników badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w 4 zakładach pracy,
- brak rejestru czynników szkodliwych w 1 zakładzie pracy,
- brak lub nieprawidłowa ocena ryzyka zawodowego w 2 zakładach pracy,
- zły stan sanitarno-higieniczny w 3 zakładach pracy,
- brak zgłoszonej informacji w zakresie: substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w 2 zakładach pracy.

W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości wydano 7 decyzji na poprawę warunków pracy, dotyczących: doprowadzenia do odpowiedniego stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń higienicznosanitarnych razem z wentylacją, przeprowadzenia pomiarów i badań czynników szkodliwych w środowisku pracy,

obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych w środowisku pracy, zaprowadzenia rejestru czynników szkodliwych, aktualizacji rejestru prac narażających pracowników na działanie szkodliwych czynników biologicznych, przeszkolenia pracowników w zakresie diizocyjanianów, wyposażenia pomieszczeń jadalni w umywalkę do rąk, nadzorowania poprawnego stosowania środków ochrony indywidualnej, zapewnienia szatni pracownikom. Nie wydano decyzji unieruchamiającej stanowisko pracy oraz postanowień o nałożeniu grzywien celem przymuszenia do wykonania obowiązku. W odniesieniu do czynników o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy przeprowadzono kontrole w 11 zakładach pracy, nie stwierdzono przekroczeń najwyższych dopuszczalnych stężeń w zakresie tych czynników.

5.2. OCENA WARUNKÓW PRACY I WYPEŁNIANIE PRZEZ PRACODAWCÓW OBOWIĄZKÓW WYNIKAJĄCYCH Z OCENY RYZYKA ZAWODOWEGO PRACOWNIKÓW NARAŻONYCH NA SUBSTANCJE RAKOTWÓRCZE LUB MUTAGENNE ZAWARTE W LEKACH CYTOSTATYCZNYCH

W 2025 r. realizowano działania kontrolne w zakresie nadzoru nad warunkami pracy i wypełnianiem przez pracodawców obowiązków, wynikających z oceny ryzyka zawodowego pracowników narażonych na substancje rakotwórcze lub mutagenne zawarte w lekach cytostatycznych. Pion higieny pracy przeprowadził w roku 2025 kontrolę w jednym zakładzie pracy, w którym w narażeniu na cytostatyki zawierające substancję czynną sklasyfikowaną jako rakotwórczą lub mutagenną kat. 1A i 1 B pracowało łącznie 20 pracowników, w tym 14 kobiet do 45 roku życia. W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

5.3. OCENA WARUNKÓW PRACY PODCZAS ZABEZPIECZANIA/USUWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST- NA PODSTAWIE KONTROLI PRZEPROWADZONYCH W 2025 ROKU

Na terenie miasta Przemyśla nie zewidencjonowano przedsiębiorstw zajmujących się usuwaniem bądź transportem wyrobów/odpadów zawierających azbest. PPIS w Przemyśle otrzymał w 2025 roku dwa zawiadomienia o zamiarze przeprowadzenia

takich prac. Na terenie miasta Przemyśla były przeprowadzone prace związane z transportem wyrobów/odpadów zawierających azbest.

5.4. CHOROBY ZAWODOWE

W roku 2025 r. do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Przemyśle wpłynęły 3 zgłoszenia dotyczące podejrzenia choroby zawodowej u pracowników zamieszkujących na terenie miasta Przemyśla, 1 zgłoszenie dotyczyło choroby z pozycji 20.1 wykazu chorób zawodowych – przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy: zespół cieśni w obrębie nadgarstka, 1 zgłoszenie dotyczyło podejrzenia choroby zawodowej z pozycji 17.3 wykazu chorób zawodowych – nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działania czynników występujących w środowisku pracy, uznanych za rakotwórcze, u ludzi: nowotwór układu krwiotwórczego, 1 zgłoszenie z pozycji 15.3 wykazu chorób zawodowych - przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat. Prowadzono 3 postępowania w sprawach chorób zawodowych. Wydano 4 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej z pozycji 26 wykazu chorób zawodowych – choroby zakaźne lub pasożytnicze, albo ich następstwa – COVID-19, 1 decyzja dotyczyła pracodawcy z terenu miasta Przemyśla, (pracownik jest mieszkańcem sąsiedniego powiatu) oraz 3 decyzje o braku podstaw do rozpoznania choroby zawodowej: 1 decyzja z pozycji 15.3 wykazu chorób zawodowych, 1 decyzja z pozycji 26 w zakresie choroby COVID-19 oraz 1 decyzja z pozycji 21 wykazu chorób zawodowych - Obustronny trwały odbiorczy ubytek słuchu typu ślimakowego lub czuciowo-nerwowego spowodowany hałasem, wyrażony podwyższeniem progu słuchu o wielkości co najmniej 45 dB w uchu lepiej słyszającym, obliczony jako średnia arytmetyczna dla częstotliwości audiometrycznych 1,2 i 3 kHz.

5.5. DZIAŁANIA W ZAKRESIE BADAŃ I POMIARÓW CZYNNIKÓW SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA W ŚRODOWISKU PRACY

W ramach nadzoru nad środowiskiem pracy w roku 2025 wykonano pomiary czynników szkodliwych w 5 zakładach pracy na terenie miasta. Pomiary i badania

środowiskowe wykonane zostały przez akredytowane laboratorium WSSE w Rzeszowie Dział Laboratoryjny Laboratorium Higieny Pracy – Pracownia w Przemysłu oraz w Rzeszowie. W wyniku przeprowadzonych badań w 2 zakładach pracy stwierdzono przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych w środowisku pracy. W drodze decyzji administracyjnych nakazano obniżenie wartości stężeń i natężeń czynników szkodliwych do poziomów nie przekraczających normatywów higienicznych na stanowiskach pracy. W 2 zakładach pracy przeprowadzono badania ilościowe i jakościowe w zakresie szkodliwych dla zdrowia czynników biologicznych w środowisku pracy, w wyniku czego nie potwierdzono obecności czynników biologicznych z 3 grupy zagrożenia na stanowiskach pracy.

5.6. DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA W RAMACH BIEŻĄCEGO NADZORU SANITARNEGO

5.6.1. PRODUKTY KOSMETYCZNE

Produkt kosmetyczny – oznacza każdą substancję lub mieszaninę przeznaczoną do kontaktu z zewnętrznymi częściami ciała ludzkiego (naskórkiem, owłosieniem, paznokciami, wargami oraz zewnętrznymi narządami płciowymi) lub z zębami oraz błonami śluzowymi jamy ustnej, którego wyłącznym lub głównym celem jest utrzymywanie ich w czystości, perfumowanie, zmiana ich wyglądu, ochrona, utrzymywanie w dobrej kondycji lub korygowanie zapachu ciała. Za produkt kosmetyczny nie jest uznawana substancja lub mieszanina przeznaczona do spożycia, wdychania, wstrzykiwania lub wszczepiania do ciała ludzkiego. Kosmetykami nie są produkty o działaniu antybakteryjnym, anty-grzybiczym oraz odstraszającym. W wykazie zakładów wytwarzających produkty kosmetyczne znajdują się dwa podmioty gospodarcze, przy czym działalność jednego z nich sprowadza się do roli konfekcjonera (rozumie się przez to działania, w tym napełnianie i etykietowanie, które należy przeprowadzić w celu przekształcenia masy produktu w produkt gotowy). W ramach sprawowanego bieżącego nadzoru sanitarnego w przedmiotowym zakresie przeprowadzono 16 kontroli. W stosunku do 1 dystrybutora (sklep sieci drogeryjnej) nałożono decyzję nakazującą zaprzestanie udostępniania produktów

kosmetycznych, (złe oznakowanie, brak wymaganych informacji na etykietach). Na 1 dystrybutora nałożono karę grzywny, za niewłaściwe oznakowanie oraz wprowadzenie w błąd konsumentów, w zakresie osoby odpowiedzialnej za produkt kosmetyczny.

5.6.2. PRODUKTU BIOBÓJCZE

Produkt biobójczy oznacza każdą substancję lub mieszaninę, składającą się z jednej lub kilku substancji czynnych lub wytwarzającą jedną lub więcej substancji czynnych, której przeznaczeniem jest niszczenie, odstraszanie, unieszkodliwienie organizmów szkodliwych, zapobieganie ich działaniu lub zwalczanie ich w jakikolwiek sposób inny niż działanie czysto fizyczne lub mechaniczne. Substancja czynna oznacza substancję działającą na organizmy szkodliwe lub przeciwko nim lub mikroorganizm działający na organizmy szkodliwe lub przeciwko nim. W 2025 r. w zakresie nadzoru nad produktami biobójczymi przeprowadzono łącznie 15 kontroli, podczas których zostało skontrolowanych łącznie 27 produktów biobójczych, w 2 przypadkach stwierdzono wprowadzanie do obrotu produktu bez wymaganego pozwolenia. Wydano 2 decyzje nakazujące zaprzestania udostępniania i wycofanie z obrotu produktów biobójczych. Produkty zostały wycofane ze sprzedaży i zwrócone do dostawcy.

5.6.3. SUBSTANCJE CHEMICZNE I ICH MIESZANINY

W ramach nadzoru nad wykonaniem rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielenia zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin chemicznych przed wprowadzaniem do obrotu przez producentów, importerów i dalszych użytkowników przeprowadzono łącznie 18 kontroli, w 5 przypadkach stwierdzono nieprawidłowości, w dwóch przypadkach wydano decyzję nakazującą zakaz udostępniania mieszaniny chemicznej. Dzięki współpracy PPIS w Przemysłu z Krajową Administracją Skarbową uniemożliwiono wprowadzenie do obrotu konsumenckiego mieszaniny chemicznej

zawierającej w swoim składzie około 28 % alkoholu metylowego oferowanej jako detergent w ilości 17 600 dm³.

5.6.4. DETERGENTY

Detergent oznacza jakąkolwiek substancję lub mieszaninę zawierającą mydło i/lub inną substancję powierzchniowo czynną, przeznaczoną do procesów prania, mycia i czyszczenia. W 2025 roku w ramach nadzoru nad wprowadzaniem do obrotu detergentów przeprowadzono 9 kontroli. Wydano 1 decyzję nakazującą zaprzestania udostępniania i wycofania z obrotu 1 produktu.

5.6.5. PREKURSORY NARKOTYKÓW KAT. 2 i 3

Prekursory narkotyków to substancje chemiczne posiadające szereg legalnych zastosowań, takich jak wytwarzanie tworzyw sztucznych, produktów farmaceutycznych, kosmetyków, perfum, detergentów lub środków aromatyzujących. Są one również przedmiotem obrotu na potrzeby legalnych zastosowań na rynkach regionalnych i światowych, ale niektóre z nich mogą zostać wykorzystane do produkcji narkotyków. W ewidencji Oddziału Higieny Pracy brak zakładów z terenu miasta Przemyśla prowadzących działalność w tym zakresie. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Przemyślu nie wydawał w 2025 r. zezwoleń na przywóz i wywóz prekursorów narkotyków gr. 2 i 3 do krajów trzecich.

5.7. DZIAŁALNOŚĆ PAŃSTWOWEGO POWIATOWEGO INSPEKTORA SANITARNEGO W PRZEMYSŁU W ZAKRESIE ZMNIEJSZANIA ZAGROŻEŃ ZDROWIA PUBLICZNEGO STWARZANYCH PRZE ŚRODKI ZASTĘPCZE I NOWE SUBSTANCJE PSYCHOAKTYWNE W 2024 R

5.7.1. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W OBSZARZE ZATRUĆ ŚRODKAMI ZASTĘPCZYMI LUB NOWYMI SUBSTANCJAMI PSYCHOAKTYWNYMI

W roku 2025 nie odnotowano zatruć i zgonów spowodowanych użyciem nowych substancji psychoaktywnych oraz środków zastępczych. Na terenie miasta Przemyśla brak sklepów stacjonarnych prowadzących sprzedaż nowych substancji psychoaktywnych i środków zastępczych.

5.7.2. OGRANICZENIE OBROTU I DOSTĘPNOŚCI ŚRODKÓW ZASTĘPCZYCH

W ramach działań kontrolnych w roku 2025 przeprowadzono 12 kontroli w punktach stacjonarnych na terenie miasta Przemyśla udostępniających substancje i mieszaniny chemiczne pod postacią e-papierosów jednorazowego i wielokrotnego użytku, liquidów, aromatów, baz itp. w zakresie przestrzegania zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terenie Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

6. NADZÓR NAD WARUNKAMI SANITARNYMI W PLACÓWKACH NAUCZANIA, WYCHOWANIA I WYPOCZYNKU

Na terenie Miasta Przemyśla w 2025 r. objęto ewidencją 76 placówek oświatowo-wychowawczych. W ciągu roku przeprowadzono 105 kontroli sanitarnych w 68 placówkach. Kontrole dotyczyły oceny stanu sanitarno - higienicznego obiektów oraz higieny procesu nauczania, w tym warunków do utrzymania czystości osobistej uczniów, właściwego rozkładu zajęć i przerw w celu niedopuszczenia do przemęczenia, zachowania warunków ergonomii i odpowiednich parametrów technicznych ławek, krzeseł i mebli szkolnych, dbania o właściwe oświetlenie, ogrzewanie i wietrzenie sal szkolnych w placówkach oświatowo - wychowawczych. Kontrole dotyczyły również przygotowania placówek do rozpoczęcia roku szkolnego 2025/2026 oraz wypoczynku dzieci i młodzieży podczas ferii zimowych i letnich. W wyniku przeprowadzonych kontroli wydano 6 decyzji wymiarowych na łączną kwotę 1341 zł. Ponadto wydano 13 decyzji administracyjnych, w tym 8 decyzji zmieniających termin wykonania decyzji dotyczących poprawy stanu sanitarno-higienicznego placówki oraz 5 decyzji administracyjnych dotyczących: braku opinii sanitarnej do prowadzenia zajęć w pomieszczeniach, przeterminowanych środków opatrunkowych w apteczkach i braku instrukcji udzielania pierwszej pomocy, braku aktualnego spisu oraz kart charakterystyki posiadanych substancji chemicznych oraz braku środków higienicznych w sanitariatach uczniowskich w szkole.

6.1. STAN SANITARNO-TECHNICZNY PLACÓWEK OŚWIATOWO-WYCHOWAWCZYCH

Skontrolowane placówki w roku 2025 wykazano jako dobre. W danym roku wydano 8 decyzji administracyjnych zmieniających termin wykonania decyzji wydanych w latach ubiegłych. Decyzje dotyczyły wymiany stolarki okiennej, remontu sanitariatów, podłogi, ścian i sufitu w sali gimnastycznej, podłogi w sali lekcyjnej. W 3 placówkach zostały wykonane decyzje dotyczące zapewnienia środków higieny osobistej w sanitariatach, wyposażenia apteczek pierwszej pomocy w środki opatrunkowe z aktualną datą ważności oraz w pracowniach chemicznych zapewniono spis i aktualne karty charakterystyki posiadanych substancji chemicznych.

6.2. OCENA WARUNKÓW DO UTRZYMANIA HIGIENY OSOBISTEJ DZIECI I MŁODZIEŻY

W 2025 r. oceniono, iż spośród skontrolowanych placówek właściwych warunków do utrzymania higieny osobistej nie zapewniała 1 placówka nauczania i wychowania. Wydano decyzję administracyjną. Wszystkie skontrolowane w 2025 roku obiekty posiadają wodociągi publiczne oraz kanalizację publiczną, które zarządzane są przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. w Przemyśle. W skontrolowanych placówkach nie stwierdzono braków bieżącej ciepłej i zimnej wody. Placówki zapewniają w pomieszczeniach sanitarno - higienicznych środki higieny osobistej oraz właściwy stan sanitarno-techniczny pomieszczeń sanitarnych. Skontrolowane placówki zachowują standardy dostępności do urządzeń sanitarnych.

6.3. ERGONOMIA WYPOSAŻENIA PLACÓWEK DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

W 2025 r. w ramach bieżącego nadzoru kontrolowano stanowiska pracy ucznia pod kątem dostosowania mebli do wzrostu uczniów. Przeprowadzono ocenę dostosowania mebli do wzrostu uczniów w 1 placówce w 5 oddziałach szkolnych. Łącznie skontrolowano 35 stanowisk. W kontrolowanej placówce nie stwierdzono uchybień w w/w zakresie.

Tabela 5. Ocena dostosowania stolików i krzeseł do warunków antropometrycznych uczniów.

Rodzaj placówki	Ocena dostosowania mebli do wzrostu uczniów i przedszkolaków			Stwierdzono nieprawidłowości		
	Liczba placówek	Liczba oddziałów	Liczba stanowisk	Liczba placówek	Liczba oddziałów	Liczba stanowisk
Szkoły podstawowe	1	5	35	0	0	0
SUMA	1	5	35	0	0	0

6.4. ZAPEWNIENIA MIEJSCA NA PODRĘCZNIKI I PRZYBORY SZKOLNE I HIGIENICZNA OCENA ROZKŁADÓW ZAJĘĆ LEKCYJNYCH W PLACÓWKACH

Mając na uwadze konsekwencje noszenia przeciążonych plecaków pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Przemyślu w swojej pracy podejmują działania mające na celu profilaktykę wad postawy. W tym celu podczas kontroli sanitarnych zwracano uwagę, w jaki sposób szkoły realizują zapis § 4a rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach. Zgodnie z nim, w pomieszczeniach szkoły lub placówki powinna zostać zapewniona uczniom możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych. We wszystkich skontrolowanych placówkach była zapewniona możliwość pozostawienia podręczników i przyborów szkolnych w szafkach uczniowskich lub innych wyznaczonych miejscach w salach lekcyjnych. Nie stwierdzono uchybień w/w zakresie.

W placówkach poddano ocenie higienę procesów nauczania – rozkład zajęć dydaktyczno-wychowawczych powinien uwzględniać potrzebę równomiernego obciążenia zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia, zróżnicowania zajęć w każdym dniu a także uwzględniać możliwości psychofizyczne uczniów, podejmowania intensywnego wysiłku umysłowego w ciągu dnia. Zgodnie z wytycznymi oceniano, czy zajęcia rozpoczynają się o stałej porze, przy czym różnica pomiędzy dniami jest nie większa niż 1 godzina oraz czy różnica liczby godzin lekcyjnych pomiędzy kolejnymi

dniami tygodnia jest nie większa od 1 godziny. Oceniano czy plan uwzględnia w każdym dniu zajęcia z elementami ruchu i czy lekcje z przedmiotów wymagających wzmożonego wysiłku umysłowego nie znajdowały się na pierwszych i ostatnich godzinach. Prawidłowo skonstruowany rozkład zajęć lekcyjnych wpływa na zdrowie oraz możliwości psychofizyczne dzieci i młodzieży, a w związku z tym na prawidłowy proces uczenia się i osiągnięte wyniki w nauce. W ramach bieżącego nadzoru placówek oświatowych nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie planowania rozkładu zajęć lekcyjnych.

Tabela 6. Rozkład zajęć lekcyjnych uwzględniająca zasady higieny umysłowej uczniów

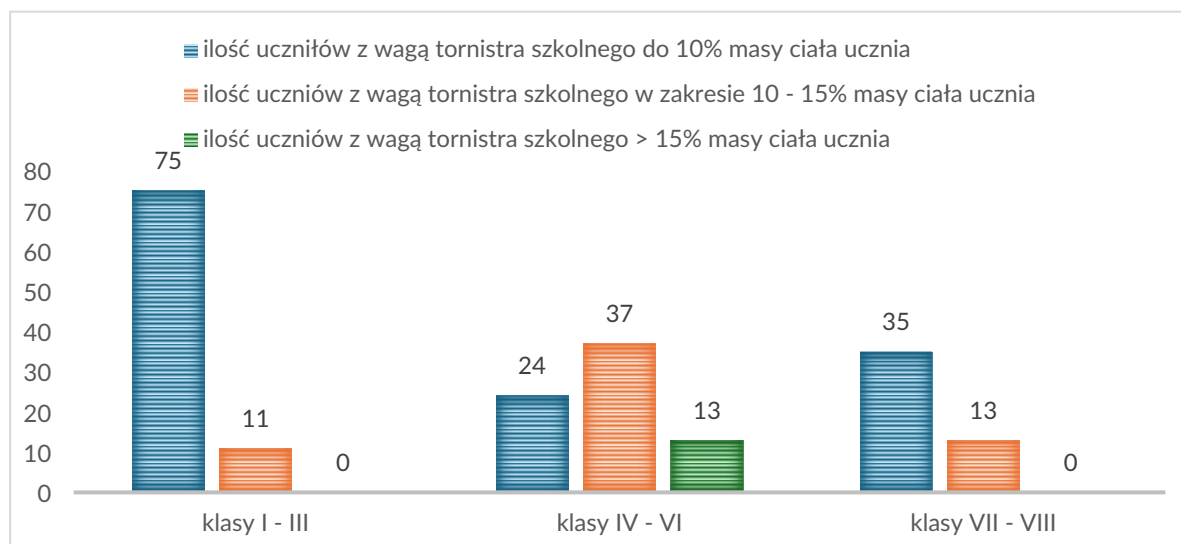
Rodzaj placówki	Higieniczna ocena rozkładów zajęć lekcyjnych w 2025 r.			
	skontrolowano		nieprawidłowe stwierdzono	
	szkół	oddziałów	szkół	oddziałów
Szkoły podstawowe	5	57	0	0
Szkoły ponadpodstawowe	5	66	0	0
SUMA	10	123	0	0

6.5. DZIAŁANIA KONTROLNE NA RZECZ ELIMINACJI RYZYKA ROZWOJU WAD POSTAWY

W 2025 r. przeprowadzono pomiary dotyczące obciążenia uczniów ciężarem tornistrów w jednej Szkole Podstawowej na terenie miasta Przemyśla. Badania obejmowały 12 oddziałów, łącznie 208 uczniów, w tym:

- 134 uczniów posiadało plecaki o wartości do 10 % wagi masy ciała ucznia, co stanowi 64,4 % z ogółu zważonych,
- 61 uczniów posiadało tornistry o wartości pomiędzy 10 – 15 % wagi swojego ciała, co daje 29,3 % z ogółu zważonych.
- natomiast plecaki 13 uczniów przekraczały dopuszczalną wysoką normę 15 % masy ciała, co daje 6,2 % z ogółu zważonych.

Największe przeciążenia tornistrów szkolnych w stosunku do masy ciała ucznia odnotowuje się w klasach IV-VI. Pomimo stworzenia w szkołach warunków do pozostawiania podręczników i przyborów szkolnych, uczniowie nadal noszą zbyt ciężkie plecaki, co niekorzystnie wpływa na ich zdrowie i samopoczucie.

Wykres 17. Ocena obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych w klasach I-VIII

6.6. WARUNKI DO PROWADZENIA ZAJĘĆ WYCHOWANIA FIZYCZNEGO

W ramach nadzoru nad bezpieczeństwem i higieną pobytu dzieci i młodzieży w szkołach, kontrolami objęto również warunki sanitarno-higieniczne prowadzenia zajęć wychowania fizycznego. Ocenie poddano m. in. posiadaną przez placówkę infrastrukturę sportową oraz stan sanitarno-techniczny zaplecza sportowego. Na podstawie kontroli przeprowadzonych w 2025 roku ustalono, że w 2 placówkach uczniowie mogli korzystać z pełnej infrastruktury sportowej, tj. szkolnego zespołu sportowego wraz z boiskiem, w skład którego wchodzi jedna lub dwie sale sportowe oraz pomieszczenia pomocnicze, tj. szatnie, natryskownie, ustępy, przechowalnie sprzętu sportowego, gabinet wychowania fizycznego – pokój nauczycieli. Szkolny zespół sportowy bez boiska posiada 7 placówek. Pozostałe skontrolowane placówki posiadają zaplecze sportowe w postaci boiska oraz sali zastępczej lub samej sali gimnastycznej. Ponadto placówki oświatowe posiadają własne place zabaw. W skontrolowanych placówkach odnotowano, że nie prowadzi się zajęć z wychowania fizycznego na korytarzach szkolnych. Podczas przeprowadzanych kontroli oceniano

również stopień korzystania przez uczniów z natrysków po zajęciach sportowych. Pomimo możliwości korzystania z natrysków nie korzysta się z natrysków w szkołach.

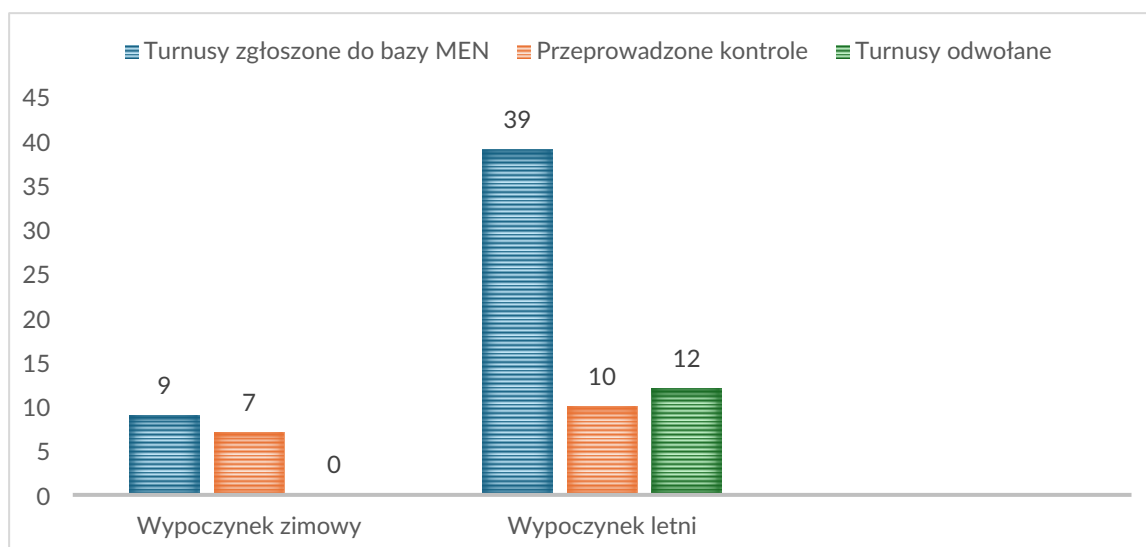
6.7. WARUNKI SANITARNE ZORGANIZOWANYCH FORM WYPOCZYNKU DZIECI I MŁODZIEŻY

Na terenie miasta Przemyśla, zimowy oraz letni wypoczynek dzieci i młodzieży został skontrolowany przez pracowników Oddziału Higieny Dzieci i Młodzieży. Wypoczynek zimowy oraz letni został zgłoszony przez organizatorów do elektronicznej bazy wypoczynku Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Przeprowadzono 5 kontroli zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży z 9 turnusów zgłoszonych do elektronicznej bazy wypoczynku Ministerstwa Edukacji Narodowej. Dodatkowo przeprowadzono 2 kontrole wypoczynku dzieci w Muzeum Narodowym Ziemi Przemyskiej i Przemyskiej Bibliotece Publicznej, tzw. „dni drzwi otwartych”. Wypoczynek zimowy zorganizowano w formie półkolonii i kolonii w obiektach na terenie miasta Przemyśla. Łącznie ze skontrolowanych turnusów wypoczynkowych, skorzystało 233 dzieci. Podczas akcji zimowej nie stwierdzono uchybień sanitarno – higienicznych. Ponadto podczas kontroli zwracano uwagę na: przestrzeganie opracowanych i wdrożonych wytycznych wydanych przez GIS i MEN, zaopatrzenie w środki dezynfekcyjne, przestrzeganie procedur higienicznych opracowanych przez organizatorów wypoczynku.

Wypoczynek letni został zorganizowany w formie półkolonii. Przeprowadzono 10 kontroli letniego wypoczynku dzieci i młodzieży z 39 turnusów zgłoszonych do elektronicznej bazy wypoczynku Ministerstwa Edukacji Narodowej. Odwołanych przez organizatora wypoczynku zostało 12 turnusów.

Łącznie ze skontrolowanych turnusów z wypoczynku skorzystało 218 dzieci w wieku 7-12 lat. Organizatorzy wypoczynku zadbali o bezpieczeństwo dzieci oraz aktywne spędzanie czasu wolnego, przestrzegając wytycznych zalecanych przez Ministerstwo Edukacji i Sportu oraz Państwową Inspekcję Sanitarną, która na bieżąco kontrolowała przestrzeganie procedur sanitarnych. Podczas kontroli sanitarnych nie stwierdzono uchybień.

Wykres 18. Wypoczynek zimowy i letni w 2025 r. na terenie Miasta Przemyśla

6.8. ŻŁOBKI I KLUBY DZIECIĘCE

Na terenie Miasta Przemyśla znajduje się 10 placówek żłobkowych, z czego 4 zostały skontrolowane w roku 2025. Podczas kontroli oceniono zachowanie limitu miejsc, sprawną wentylację grawitacyjną lub mechaniczną, otwieralność okien co najmniej 50 % ich powierzchni, zapewnienie dostatecznej ilości urządzeń sanitarnych, w tym dostęp do bieżącej ciepłej wody, bieżącą czystość pomieszczeń, mebli, sprzętów i zabawek, przechowywanie pościeli i leżaków, zabezpieczenia grzejników centralnego ogrzewania, wyposażenie apteczki pierwszej pomocy oraz dokumentację lekarską do celów sanitarno-epidemiologicznych pracowników. W skontrolowanych żłobkach nie stwierdzono uchybień.

7. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA NA TERENIE POWIATU PRZEMYSKIEGO W ROKU 2025

Działania podejmowane w 2025 roku przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Przemyśle wynikały z założeń Ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego, Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021–2025, Krajowego Programu Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV na lata 2022–2026 oraz sytuacji epidemiologicznej Miasta Przemyśla.

Podejmowane działania w 2025 roku przez Oddział Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia skierowane były do dzieci w wieku przedszkolnym, szkolnym, ich rodziców i opiekunów, jak również do nauczycieli, wychowawców oraz społeczności lokalnej zamieszkującej teren Miasta Przemyśla. Miały one na celu promować zdrowy styl życia oraz poszerzać odpowiedzialność za zdrowie własne i swoich najbliższych. Działania podejmowane były przy współpracy różnych instytucji państwowych, samorządowych oraz podmiotów niepublicznych. Na terenie Miasta Przemyśla w placówkach oświatowych realizowano programy edukacyjne:

7.1. OGÓLNOPOLSKI PROGRAM „TRZYMAJ FORMĘ”

Program propagujący zdrowy styl życia, promujący zdrowe odżywianie oraz aktywność fizyczną. Początkiem roku 2025 koordynator powiatowy w PSSE w Przemyśle zaprosił Dyrektorów szkół oraz koordynatorów szkolnych do udziału i realizacji XVII edycji programu wśród młodzieży szkolnej. Celem programu jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej i ich rodzin poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety, w oparciu o odpowiedzialność indywidualną i wolny wybór jednostki. Działania podejmowane podczas realizacji programu zmierzały do zwiększenia świadomości uczestników programu dotyczącej wpływu żywienia i aktywności fizycznej na zdrowie.

W roku szkolnym 2024/2025 do programu przystąpiło 9 szkół podstawowych, a edukacją objęto 1160 dzieci. Wszystkie działania podejmowane w ramach projektu „Trzymaj formę” w szkołach cieszyły się dużym zaangażowaniem wśród uczniów, którzy z zainteresowaniem i pasją łączyli zabawę i sport do osiągnięcia zamierzonego celu. W ramach programu w Szkole Podstawowej nr 4 w Przemyśle zorganizowano po raz XV Międzyszkolny konkurs wiedzy pt. „Czy wiesz, co jesz?”.

7.2. PROGRAM „SKĄD SIĘ BIORĄ PRODUKTY EKOLOGICZNE?”

Program dedykowany do najmłodszej grupy dzieci. W tym okresie rozwojowym kształtują się u maluchów zachowania dotyczące zdrowia i dlatego też, ważnym

elementem wychowania jest edukacja w zakresie prawidłowego odżywiania. Program realizowany jest w 14 Przedszkolach na terenie miasta Przemyśla, edukacją objęto 343 dzieci oraz 422 rodziców/opiekunów. Cieszy się on ogromnym zainteresowaniem, o czym świadczą zorganizowane warsztaty tematyczne dla dzieci i rodziców w jednym z Przedszkoli na terenie miasta Przemyśla. Dzieci bardzo chętnie brały udział w zajęciach praktycznych i teoretycznych, zarówno w grupie rówieśniczej jak i indywidualnie w przedszkolu. W programie uwzględniono integrację całego środowiska biorącego udział w rozwoju dziecka w wieku przedszkolnym, dzieci uczą się jak być świadomym konsumentem, kształtują się u nich postawy determinujące zachowania zdrowotne. Program propaguje zdrowy styl życia.

7.3. PROGRAM „BIEG PO ZDROWIE”

W roku 2025 realizowana była VII edycja programu „Bieg po zdrowie” w szkołach podstawowych. Głównym celem programu jest zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów i e-papierosów. Grupa, do której skierowany jest program, to dzieci klas IV i ich rodzice. Edukacją objęto 201 dzieci oraz 255 rodziców/opiekunów, program realizowano w 5 szkołach. W opinii koordynatorów szkolnych jest to program dobrze przygotowany merytorycznie.

7.4. PROGRAM „CZyste Powietrze wokół nas”

Program adresowany jest do przedszkolaków, ich rodziców/opiekunów. Głównym celem programu jest edukacja w zakresie ochrony dzieci przed narażeniem na działanie dymu tytoniowego oraz kształtowanie świadomych, asertywnych postaw wśród dzieci w przypadku bezpośredniego kontaktu z osobami palącymi. W roku szkolnym 2024/25 program realizowany był w 11 przedszkolach (edukacją objęto 422 dzieci oraz 574 rodziców/opiekunów). Program został oceniony przez nauczycieli jako wartościowy i praktyczny, przyczynił się do zwiększenia wiedzy dzieci na temat codziennych nawyków zdrowotnych, dzieci potrafią rozpoznać, co jest dobre dla ich zdrowia, a co im szkodzi. Wszyscy koordynatorzy przedszkolni zdecydowali się wziąć udział w realizacji programu w bieżącym roku szkolnym. Podsumowaniem programu

było spotkanie Przedstawicieli PSSE w Przemyśle z dziećmi w Przedszkolu nr 11, podczas którego dzieci wypowiadały się na temat dymów występujących w środowisku oraz ich szkodliwości.

7.5. PROFILAKTYKA ZDROWIA PSYCHICZNEGO

W październiku 2025 roku w Muzeum Ziemi Przemyskiej Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Przemyśle zorganizowała konferencję warsztatową pn.:

„Przemysłana obecność. Zdrowie psychiczne młodych w kontekście relacji rówieśniczych”. Konferencję zorganizowano przy współpracy z Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną w Przemyśle. Celem wydarzenia było przedstawienie odbiorcom jak relacje w grupie między dziećmi, młodzieżą wpływają na ich zdrowie psychiczne oraz jakie są źródła stresu, a także zrozumienie jak funkcjonuje dziecko w grupie. Konferencja dedykowana była pedagogom i psychologom szkolnym, asystentom rodziny oraz wychowawcom domów dziecka - łącznie uczestniczyło w niej 220 osób. Wykłady zostały wygłoszone przez: prof. dr hab. n. med. Janinę Jońko-Ochojską ze Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach, dr hab., prof. UJ Katarzynę Stasiuk z Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, Karolinę Pondo psycholog z Fundacji na rzecz Profilaktyki Społecznej PRO-FIL w Rzeszowie. Na podsumowanie odbyła się debata z udziałem młodzieży z przemyskich szkół ponadpodstawowych, którą poprowadziła psycholog Joanna Markin z Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej w Przemyśle. Konferencja cieszyła się dużym zainteresowaniem wśród pedagogów i psychologów.

7.6. PROGRAM „ZAWSZE RAZEM”

Realizowany jest w szkołach podstawowych w klasach od I–III. Głównym celem programu jest kształtowanie u dzieci właściwych postaw wobec słabszych rówieśników, unikanie zachowań ryzykownych oraz nauka podejmowania zdrowych wyborów. Program zrealizowały 4 szkoły podstawowe na terenie miasta Przemyśla, edukacją objęto 328 uczniów i 219 rodziców. Wzbogaceniem programu była kolorowanka dla dzieci pt.: „Zawsze razem”.

7.7. PROGRAM „ZAPOBIEGANIE HIV/AIDS I CHOROBYM PRZENOSZONYM DROGĄ PŁCIOWĄ”

Celem programu jest kształtowanie zachowań i odpowiedzialności za własne zdrowie. Program skierowany jest do uczniów szkół ponadpodstawowych. Na terenie miasta Przemyśla realizowany był w 2 szkołach, w których objęto edukacją 201 uczniów. Z okazji „Światowego Dnia AIDS” – 1 grudnia w 4 szkołach zorganizowano spotkania edukacyjne z młodzieżą na temat: „Porozmawiajmy o HIV/AIDS”, w których uczestniczyło 196 uczniów. W CKZiU nr 2 w Przemyśle dodatkowo został rozstrzygnięty konkurs plastyczny z profilaktyki HIV i AIDS. Nagrody dla uczestników konkursu zostały ufundowane przez Krajowe Centrum ds. AIDS oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Przemyśle.

7.8. PROGRAM „ARS, CZYLI JAK DBAĆ O MIŁOŚĆ”

Program dotyczy profilaktyki używania substancji psychoaktywnych (alkohol, tytoń, narkotyki i dopalacze), adresowany jest do młodzieży szkół ponadpodstawowych. Celem jest ograniczenie niekorzystnych następstw zdrowotnych, prokreacyjnych i społecznych związanych z używaniem i nadużywaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież wchodzącą w dorosłe życie. Głównym celem programu jest uświadomienie młodemu pokoleniu jak ważnymi wartościami w życiu człowieka są rodzina i miłość. Natomiast zdrowie i wolność są rozumiane jako elementy sprzyjające odpowiedzialnej miłości oraz zdrowiu i prawidłowemu rozwojowi kolejnego pokolenia. Działaniami edukacyjnymi objęto 126 uczniów. Program realizowany w 3 szkołach ponadpodstawowych na terenie Miasta Przemyśla.

7.9. PROGRAM „ZNAMIĘ. ZNAM JE!”

Program edukacyjny z zakresu profilaktyki czerniaka. Bardzo dobrze przygotowany merytorycznie. W ramach programu dostępne są materiały pomocnicze dla młodzieży i nauczycieli. Program adresowany do uczniów szkół ponadpodstawowych. Zrealizowany został w 5 placówkach oświatowych z terenu miasta Przemyśla, objęto edukacją 437 uczniów w wieku 14-18 lat.

7.10. PROGRAM „PODSTĘPNE WZW”

Program edukacyjny skierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych. Celem jest programu jest upowszechnienie wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby typu A, B, C poprzez uświadomienie ryzyka zakażenia wirusami HAV, HBV i HCV, skali zagrożeń i elementarnych zasad profilaktyki oraz odpowiedzialności w zakresie własnych zachowań zdrowotnych. W roku szkolnym 2024/25 program na terenie miasta Przemyśla realizowany był w 4 szkołach, edukacją objęto 353 uczniów.

7.11. PROGRAM „WYBIERZ ŻYCIE PIERWSZY KROK”

Program edukacyjny poświęcony profilaktyce zakażeń wirusem HPV i raka szyjki macicy skierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych. Jego głównym założeniem jest uświadomienie młodym ludziom zagrożenia rakiem szyjki macicy i innymi chorobami wywołanymi przez wirus brodawczaka ludzkiego HPV. W roku szkolnym 2024/25 był realizowany w 5 placówkach, edukacją objęto 469 uczniów. Program podnosi wiedzę zarówno dziewcząt jak i chłopców na temat wykonywania badań HPV.

7.12. PROGRAM SZCZEPIEŃ OCHRONNYCH PRZECIWKO HPV

W 2025 r. pracownik Oddziału Oświaty i Promocji Zdrowia z Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Przemyśle w ramach nowej kampanii promującej szczepienia przeciwko HPV przeprowadził serię spotkań edukacyjnych dla młodzieży w wieku 15-19 lat. W trakcie prelekcji poruszano tematykę zakażeń wirusem HPV i zachorowań na raka szyjki macicy, omawiano profilaktykę pierwotną i wtórną. W spotkaniach edukacyjnych wzięło udział 1423 osoby z 16 szkół ponadpodstawowych.

8. AKCJE, KAMPANIE I INNE PRZEDSIĘWZIĘCIA PROZDROWOTNE

8.1. PROFILAKTYKA CHOROÓB ZAKAŹNYCH „SZCZEPIMY SIĘ”

Istotnym elementem działań prowadzonych przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Przemyśle była nowa kampania „Jesień bez infekcji”, mająca na

celu uświadamiać, informować i rozwiewać wszelkie wątpliwości na temat szczepień ochronnych dzieci i młodzieży, a także seniorów.

W związku z powyższym organizowano w szkołach i domach opieki spotkania na temat szczepień ochronnych i Programu Szczepień Ochronnych obowiązującego w 2025 roku

W tym celu zorganizowano:

- 5 spotkań edukacyjnych dla dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych w Przemyślu dla 299 osób,
- 2 spotkania edukacyjne w Domach Seniora dla 175 osób,
- stoisko edukacyjno-profilaktyczne w Centrum Leczenia Ambulatoryjnego w Przemyślu dla 10 osób.

8.2. AKCJA „MYJĘ RĘCE, BO WIEM WIĘCEJ”

Akcja edukacyjna rozpropagowana na terenie placówek oświatowych dla najmłodszych grup dzieci w przedszkolach, szkołach podstawowych klas I-IV. Działania edukacyjne dotyczyły znaczenia higieny osobistej ze szczególnym uwzględnieniem prawidłowego mycia rąk. Przedstawiciele Sanepidu w Przemyśle spotykali się z dziećmi w siedzibie Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Przemyśle aby wspólnie z Oddziałem Laboratoryjnym Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Rzeszowie prowadzić działania edukacyjne z zakresu higieny osobistej i higieny mycia rąk oraz ich znaczenia w profilaktyce chorób zakaźnych. W działaniach uczestniczyło 62 dzieci.

W IV kwartale 2025 roku w związku ze wzrostem zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu A na terenie miasta Przemyśla Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna prowadziła działania edukacyjno-informacyjne dotyczące zapobiegania rozprzestrzenianiu się żółtaczki pokarmowej. Przedstawiciel Oddziału Oświaty i Promocji Zdrowia odwiedził 11 przedszkoli na terenie miasta Przemyśla, w których zorganizowano warsztaty z prawidłowego mycia rąk. Było to ważne działanie z punktu widzenia profilaktyki, ponieważ uświadamiało uczestnikom spotkań (695 osób), że ta z pozoru prosta czynność jest doskonałym narzędziem do walki z chorobami zakaźnymi.

8.3. AKCJA „PROBLEM WAGI CIĘŻKIEJ”

Wraz z rozpoczęciem roku szkolnego 2024/2025 Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Przemyśle przystąpiła do IV edycji kampanii „Problem wagi ciężkiej”. Pracownicy PSSE w Przemyśle przeprowadzili w 1 szkole na terenie miasta Przemyśla pomiary obciążenia uczniów ciężarem tornistrów wśród 21 uczniów. Przeprowadzono 1 pogadankę z 21 dziećmi, w trakcie których uświadamiano dzieciom, co powinno się znaleźć w plecaku ucznia. Przedstawiono także prawidłowy sposób zakładania plecaka przez dziecko oraz zwrócono uwagę rodzicom, jakie cechy plecaka są istotne, aby ułatwić zakup tego właściwego.

8.4. ŚWIATOWY DZIEŃ ZDROWIA

W ramach współpracy z Medyczno-Społecznym Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Przemyślu, Powiatowa Stacja Sanitarno- Epidemiologiczna w Przemyślu została zaproszona do udziału w Dniach Otwartych szkoły. Pracownicy PSSE przygotowali stoisko profilaktyczne, na którym prowadzili akcję informacyjną z zakresu zdrowego stylu życia, szczepień ochronnych i profilaktyki chorób zakaźnych.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Przemyślu po raz pierwszy w historii zorganizowała **Dni Otwarte Inspekcji Sanitarnej**. W akcję zaangażowany był również Oddział Laboratoryjny Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Rzeszowie. 10 kwietnia 2025 r., siedzibę Sanepidu w Przemyślu odwiedziły dzieci z 3 przemyskich przedszkoli, 1 szkoły podstawowej oraz studenci PANS Przemyśl, razem 132 osoby. Podczas spotkania dzieci mogły poznać tajniki pracy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Przemyślu i odwiedzić laboratorium Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Rzeszowie.

8.5. PROFILAKTYKA NOWOTWOROWA #JAJUZATY

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Przemyślu po raz 3 była głównym organizatorem akcji profilaktycznej pt. „Masz haka na raka?” oraz kampanii „Ja Już, a Ty?”, która odbyła się w Galerii Sanowa w lutym 2025 roku. Współorganizatorami byli Medyczno-Społeczne Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Przemyślu i Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Przemyślu. Akcja kierowana jest do społeczeństwa Miasta Przemyśla i Powiatu Przemyskiego. Jej głównym założeniem jest promocja badań profilaktycznych i zdrowego stylu życia, wolnego od chorób nowotworowych. W trakcie akcji odbywały się spotkania, rozmowy z zaproszonymi gośćmi tj. lekarzami, dietetykami, przedstawicielami Stowarzyszeń Europa Donna, Amazonki, którzy udzielali porad w jaki sposób postępować i gdzie się udać w razie choroby/ potrzeby.

Całe przedsięwzięcie odbyło się dzięki współpracy wielu instytucji oraz cieszyło się ogromnym zainteresowaniem społeczeństwa i podmiotów biorących udział w akcji. Jako pomysłodawcy i organizatorzy wydarzeń związanych z akcją „Masz haka na raka?” widzimy potrzebę kontynuacji działań w kierunku profilaktyki nowotworowej wśród społeczeństwa.

8.6 BEZPIECZNY WYPOCZYNEK DZIECI I MŁODZIEŻY- BEZPIECZNE WAKACJE, BEZPIECZNE FERIE

PSSE w Przemyśle, wzorem lat ubiegłych, przy współpracy Komendy Miejskiej w Przemyśle realizowała akcję Bezpieczne Wakacje, Bezpieczne Ferie, których celem było zmniejszenie liczby wypadków, zachorowań i zakażeń u dzieci i młodzieży wypoczywających na terenie Miasta Przemyśla.

W ramach Bezpiecznych Wakacji w miesiącach: czerwiec, lipiec i sierpień 2025 r. zorganizowano 17 spotkań profilaktycznych dla ponad 304 uczestników letniego wypoczynku. Przeprowadzono pogadanki na temat bezpieczeństwa podczas wypoczynku letniego z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych. Tematem przewodnim był bezpieczny wypoczynek nad wodą, w górach, lesie, parku i na plaży. Zwrócono uwagę na promieniowanie UV i na stosowanie filtrów przeciwsłonecznych, które chronią przed czerniakiem skóry. Edukowano na temat profilaktyki chorób odkleszczowych. Dla młodzieży przeprowadzono pogadanki na temat uzależnień od tytoniu, e- papierosów, alkoholu i środków psychoaktywnych, energetyków. Istotnym elementem w edukacji było zwrócenie uwagi na przestrzeganie zasad higieny osobistej i mycia rąk.

W ramach Bezpiecznych Ferii, PSSE w Przemyśle zorganizowała 4 spotkania edukacyjne na temat: zdrowego odżywiania i aktywności fizycznej, higieny mycia rąk i higieny osobistej, bezpiecznego korzystania z sieci, spożywania napojów energetyzujących oraz profilaktyki grypy. Edukacją objęto 72 dzieci.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Przemyśle uczestniczyła w akcjach profilaktycznych organizowanych na terenie miasta Przemyśla, skierowanych do ogółu społeczeństwa, były to m.in.:

- Piknik rodzinny przy Szkole Podstawowej nr 4 w Przemyśle

- Piknik rodzinny Augustiada w Przemyślu,
- Maraton fitness na rozpoczęcie wakacji w POSiR,
- Święto Miasta Przemyśla „Wincentiada”,
- Piknik z okazji Dnia Dziecka przy dolnej stacji wyciągu narciarskiego przy ul. Sanockiej w Przemyślu.

Pracownicy PSSE Przemyśl prezentowali m.in. makiety grzybów, koło fortuny z zagadkami dotyczącymi zdrowego stylu życia, zatrucia pokarmowe, omawiano również kalendarz szczepień obowiązkowych i zalecanych. Zwracano uwagę na przestrzeganie higieny mycia rąk zwłaszcza przy przygotowywaniu posiłków. Oddziaływaniem objęto ponad 1650 uczestników.

8.7. KAMPANIA „EFSA”

Kampania informacyjno-edukacyjna adresowana głównie do osób między 25 a 45 rokiem życia. Celem kampanii jest pomoc konsumentom w podejmowaniu świadomych decyzji żywieniowych. Kampania o zasięgu unijnym umożliwia konsumentom łatwy dostęp do praktycznych informacji przydatnych podczas kupowania i spożywania żywności, począwszy od pomocy przy czytaniu etykiet i informacji na temat substancji dodatkowych, do wskazówek na temat przygotowania i przechowywania produktów spożywczych.

W ramach kampanii, w kwietniu, pracownicy PSSE w Przemyślu zorganizowali transmisję webinaru organizowanego przez Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Rzeszowie pt.: „Bezpieczeństwo w blokach żywieniowych oraz higiena przygotowania i spożywania posiłków” dla właścicieli firm cateringowych, wytwarzających posiłki dla dzieci i młodzieży. W szkoleniu wzięło udział 15 osób, każdy z uczestników otrzymał zaświadczenie ze szkolenia.

W czerwcu 2025 roku w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym nr 3 w Przemyślu odbył się „Festiwal Dbania o Zdrowie”. Przedstawiciel Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Przemyślu wygłosił prelekcję dla społeczności szkoły na temat zdrowego stylu życia i dominujących w świadomości społeczeństwa mitów żywieniowych. Spotkanie spotkało się z bardzo dobrym odbiorem uczestników festiwalu, co może otworzyć nam drogę do przyszłej współpracy w latach następnych.

8.8. KAMPANIA „RZUĆ PALENIE RAZEM Z NAMI

W ramach ogólnopolskiej kampanii „Rzuć palenie razem z nami”, zorganizowano w listopadzie XVI Powiatowy Przegląd Małych Form Teatralnych pt.: „Porozmawiajmy o uzależnieniach”. Przedsięwzięcie to skierowane było do uczniów klas VII i VIII oraz szkół ponadpodstawowych. Celem Przeglądu była popularyzacja twórczej aktywizacji i edukacji młodzieży w zakresie uzależnień. Wykorzystanie takiej formy przekazu jest bardziej efektywne niż prelekcja czy wykład. Daje szansę młodym ludziom na wyrażenie tego, co uważają za ważne i warte uwagi aby pokazać w jaki sposób postrzegają problem uzależnień. Patronat nad Przeglądem objął Prezydent Miasta Przemyśla, Starosta Powiatu Przemyskiego oraz tygodnik Życie Podkarpackie. W bieżącym roku szkolnym do konkursu zgłosiły się 3 placówki oświatowe; dwie szkoły z powiatu przemyskiego i jedna z terenu miasta Przemyśla. Komisja konkursowa oceniła 3 spektakle i wyłoniła laureatów.

I miejsce zajęło Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Przemyśle pt. „W poszukiwaniu szczęścia”, szkoła reprezentowała powiat przemyski w eliminacjach wojewódzkich w Rzeszowie, na którym zdobyła pierwsze miejsce. Jest to ogromny sukces przemyskiej szkoły średniej, ponieważ do tej pory żadna placówka edukacyjna z Przemyśla nie zdobyła tak wysokiego miejsca.

XVI Powiatowy Przegląd Małych Form Teatralnych Konkurs odbył się 31 października 2025 r. w Centrum Kulturalnym w Przemyśle. Nagrody zostały ufundowane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Przemyśle, Prezydenta Miasta Przemyśla i Starostę Powiatu Przemyskiego. Relację z wydarzenia umieszczono w mediach społecznościowych PSSE Przemyśl oraz w tygodniku Życie Podkarpackie, który umieścił dwa artykuły w lokalnej prasie.

W ramach akcji „Rzuć palenie razem z nami” podsumowano po raz kolejny konkurs plastyczny pt. „Bezpieczne wakacje”, organizowany przez Komendę Miejską Policji w Przemyśle. Do konkursu zgłoszono 200 prac plastycznych o tematyce: bezpiecznego wypoczynku, uzależnieniach oraz aktywnym spędzaniu czasu wolnego. Prace zgłoszono ze szkół podstawowych z powiatu przemyskiego i miasta Przemyśla. Najlepsze prace zostały nagrodzone m.in. przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Przemyśle w Przemyśle.

W ramach edukacji prozdrowotnej przeprowadzono 2 spotkania edukacyjne, z młodzieżą z Zespołu Szkół Elektronicznych i Ogólnokształcących oraz z osobami bezdomnymi przebywającym w Schronisku dla Bezdomnych Mężczyzn w Przemyślu. Zasięgiem objęto 121 osób.

8.9. KAMPANIA „WYŚCIG DO ZDROWIA”

Kampania „Wyścig do zdrowia” skierowana jest do dzieci 5-6 letnich, jej celem jest zapobieganie otyłości u dzieci poprzez kształtowanie zdrowych nawyków w zakresie aktywności fizycznej i zdrowego odżywiania. Jednym z elementów jest gra wielkoformatowa, która poprzez zabawę motywuje dzieci do ćwiczeń fizycznych. Dzieci wcielając się w rolę pionków do gry mają okazję skakać po planszy wykonując sportowe zadania z poszczególnych pól gry, a po zakończeniu otrzymują kolorowaną zachęcającą do zdrowego odżywiania. Materiały edukacyjne wykorzystywane w kampanii są kolorowe i ciekawe, zachęcają dzieci do zapoznania się z tematyką zdrowego odżywiania, aktywności fizycznej poprzez fajną zabawę. Na terenie Przemyśla do kampanii zgłosiły się dwa Przedszkola w których uczestniczyło ponad 69 dzieci.

W ramach współpracy z Laboratorium Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Przemyślu, zorganizowano spotkanie dla grupy dzieci z Przedszkola Montessori w Przemyślu. Spotkanie odbyło się w Sali Konferencyjnej PSSE w Przemyślu, gdzie pracownik OZiPZ omówił zasady odżywiania dzieci oraz wpływ aktywności fizycznej na zdrowie dziecka. W laboratorium dzieci mogły zobaczyć właściwości fizyko-chemiczne płynów, zapoznać się ze sposobami badania żywności oraz badaniami poziomu hałasu.

9. PROGRAMY LOKALNE

9.1. PROGRAM „NIE PAL PRZY MNIE PROSZĘ”

Program edukacji antytytoniowej dla uczniów klas I-III szkół podstawowych, którego celem jest kształtowanie u najmłodszych postawy odpowiedzialności za własne zdrowie i umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, gdy inni w ich obecności palą.

Dzieci dowiadują się, że nie tylko czynne, ale i bierne palenie jest szkodliwe dla zdrowia. Przyjęte w programie założenia, cele, przekazywane treści i metody ich realizacji sprzyjały wzmocnieniu w uczniach zachowań i umiejętności asertywnego radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu. Zajęcia realizowano zgodnie ze scenariuszami, stosując aktywne metody pracy z uczniami. Program na terenie miasta Przemyśla realizowany był w 7 szkołach podstawowych. Objęto edukacją 291 uczniów oraz 132 rodziców/ opiekunów dzieci.

9.2. PROGRAM „ZNAJDŹ WŁAŚCIWE ROZWIĄZANIE”

Program edukacji antytytoniowej skierowany do uczniów starszych klas szkół podstawowych. Celem programu jest zapobieganie paleniu przez młodzież oraz opóźnienie inicjacji tytoniowej, zwiększenie wiedzy o szkodliwości biernej i czynnej ekspozycji na dym tytoniowy, kształtowanie postaw asertywnych i umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych. Realizacja programu w tej grupie wiekowej jest bardzo ważna, ponieważ w tym okresie gwałtownie wzrasta liczba młodzieży eksperymentującej z papierosami. W roku szkolnym 2024/2025 do programu przystąpiło 4 szkoły podstawowe i jedna szkoła ponadpodstawowa z terenu miasta Przemyśla, a edukacją objęto 230 uczniów i 81 rodziców/opiekunów dzieci. Efektem zrealizowanego programu było wypracowanie u uczniów postawy prozdrowotnej, zdolności zachowań asertywnych i radzenia sobie w trudnych sytuacjach.

9.3. KOMUNIKACJA SPOŁECZNOŚCIOWA

Powiatowa Stacja Sanitarno- Epidemiologiczna w Przemyślu, od kilku lat informuje społeczność lokalną w mieście Przemyślu o sytuacji epidemiologicznej oraz sprawach bieżących na stronie internetowej www.gov.pl/web/psse-przemysl oraz w mediach społecznościowych, tj. swoim profilu na Facebooku, od roku 2025 również na Instagramie. W 2025 roku tematyka udostępnianych informacji dotyczyła prowadzonych działań profilaktyczno-edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży oraz akcji profilaktycznych prowadzonych przez Oddział Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia.

10. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Cele sprawowania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego

Działalność w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego ma charakter zapobiegawczy i pozwala na wyegzekwowanie wymogów higieniczno-zdrowotnych oraz higieny środowiska na różnych etapach realizacji przedsięwzięć/inwestycji, opiniowania usytuowania przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, uzgodnień rozwiązań projektowych, a także odbiorów końcowych obiektu, co w następstwie ma ogromne znaczenie w zakresie oddziaływania środowiska na zdrowie publiczne.

Działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego

Działalność w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w 2025 r. skupiała się przede wszystkim na:

- uczestniczeniu w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych;
- wydawaniu opinii wynikających z innych przepisów niż prawo budowlane, np. prawo oświatowe, ustawa nad dziećmi do lat 3;
- wydawaniu opinii dotyczących spełnienia wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą oraz dla nadzoru farmaceutycznego;
- wydawaniu opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby - co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko;
- opiniowaniu projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- uzgadnianiu zakresu i stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko;
- opiniowaniu w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach;
- opiniowaniu projektów decyzji o warunkach zabudowy;
- wydawaniu ocen higienicznych dotyczących zapewnienia odpowiednich warunków higienicznych na etapie przystosowania obiektów pod proponowaną funkcję;

- udzielaniu konsultacji ustnych i telefonicznych, dotyczących głównie zapewnienia odpowiednich wymogów higieniczno-zdrowotnych na etapie rozwiązań projektowych oraz na etapie przeprowadzania bieżących remontów w obiektach budowlanych.

W roku 2025, na terenie miasta Przemyśla, przeprowadzono łącznie 69 kontroli i oględzin. W ramach dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych wynikającego z art. 56 Prawa budowlanego, zajęto 18 stanowisk, w tym wydano 10 opinii. Wydano 11 stanowisk w zakresie spełnienia wymagań higieniczno-sanitarnych obiektów, wynikających z innych przepisów niż Prawo Budowlane, w tym 1 decyzję oraz 1 zaświadczenie. Wydano 6 opinii dotyczących spełnienia wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą m.in. gabinety specjalistycznych indywidualnych praktyk lekarskich, Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej, gabinetów rehabilitacji. Zajęto 7 stanowisk w zakresie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w tym 4 opinie co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Wydano 2 opinie dla planu ogólnego Miasta Przemyśla. Zajęto 125 stanowisk w zakresie uzgadniania projektów decyzji o warunkach zabudowy/lokalizacji inwestycji celu publicznego, w tym wydano 24 postanowienia.

Uzgodniono 2 dokumentacje projektowe dotyczące lokalu gastronomicznego. Dla zapewnienia odpowiednich warunków higienicznych na etapie przystosowania obiektów pod proponowaną funkcję wydano 41 ocen higienicznych obiektów m.in. salonów kosmetycznych, fryzjerskich, lokali gastronomicznych, punktów sprzedaży artykułów spożywczych.

11. PODSUMOWANIE

Stan sanitarny, w 80 podmiotach leczniczych, zarówno otwartej jak i zamkniętej opieki zdrowotnej, skontrolowanych w roku 2025 w zdecydowanej większości był oceniony jako dobry. W podmiotach, w których stwierdzono nieprawidłowości i uchybienia zostały wydane decyzje administracyjne i zalecenia pokontrolne nakazujące poprawę stanu sanitarno-higienicznego. Łącznie wydano 13 decyzji nakazowych i w 27 podmiotach wydano zalecenia pokontrolne.

W roku 2025 stan zaszczepienia dzieci i młodzieży do 19 r.ż. utrzymuje się na tym samym poziomie co w roku ubiegłym. W dalszym ciągu wzrasta odsetek osób zgłaszanych jako uchylające się od obowiązkowych szczepień ochronnych. Zostało to potwierdzone w trakcie kontroli kart uodpornienia przeprowadzonej w II kwartale 2025 roku, kiedy analizie poddanych zostało 14 094 kart uodpornienia. Dane te zweryfikowano na koniec roku w II etapie kontroli podczas weryfikacji kart uodpornienia (2 255 kart) dzieci, które nie zostały zaszczepione zgodnie z obowiązującym Programem Szczepień Ochronnych.

W ciągu ubiegłego roku wystosowano 4 upomnienia zawierające wezwania do wykonania obowiązku szczepień z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę egzekucji administracyjnej oraz 4 wnioski o wszczęcie egzekucji administracyjnej wraz z tytułami wykonawczymi. Natomiast w wyniku podejmowanych przez PPIS w Przemyśle tzw. „działań miękkich” wystosowano 30 wezwań do stawienia w PSSE w Przemyśle celem złożenia wyjaśnień co do przyczyn nieszczepienia dziecka oraz poinformowano rodziców/opiekunów prawnych o korzyściach wynikających ze szczepień oraz o skutkach zdrowotnych i prawnych przy uchylaniu się od tego obowiązku.

Analizując sytuację epidemiologiczną w zakresie chorób zakaźnych na terenie miasta Przemyśla w 2025 roku w porównaniu do roku 2024 można zauważyć wzrost liczby zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu A, bakteryjne zakażenia jelitowe, kiłę, gruźlicę, boreliozę, ospę wietrzną, grypę oraz krztusiec. Zanotowano natomiast spadek liczby zachorowań na wirusowe zakażenia jelitowe, salmonellozę i Covid – 19. Wystąpił jeden przypadek zachorowania na AIDS. W 2025 roku nie zanotowano zachorowań na odrę, różyczkę i poliomyelitis.

Z zakresu higieny żywności i żywienia na terenie Miasta Przemyśla nie odnotowano żadnych istotnych zdarzeń, które stanowiłyby realne zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi pod względem sanitarnym. Sukcesywnie prowadzone kontrole skutecznie identyfikowały zagrożenia i je eliminowały przy pomocy dostępnych działań administracyjno-represyjnych. Główną przyczyną stwierdzonych nieprawidłowości w kontrolowanych obiektach było niezachowanie należytego stanu sanitarno-

technicznego powierzchni ścian, sufitów, podłóg oraz braku prowadzonych na bieżąco zapisów wynikających z zasad Dobrej Praktyki Higienicznej i systemu HACCP.

Ciągłe dbanie o życie i zdrowie ludzi realizowane jest również poprzez pobór prób żywności. Pobrane i przebadane próby w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu, potwierdzają wysoką jakość wytwarzanych produktów zarówno przez lokalnych wytwórców jak również wytwórców z innych powiatów i województw.

Kontynuowane są działania w edukacyjne mające na celu zwiększanie świadomości pracowników gastronomii, w szczególności w okresie letnim. Promuje się zdrowy styl życia jak również racjonalne żywienie. Ma to szczególne znaczenie w przypadku żywienia zbiorowego zarówno otwartego (restauracje, bary małej gastronomii) jak również zamkniętego (szpitale, DPS-y, przedszkola i szkoły).

Ogólny stan sanitarno-porządkowy obiektów użyteczności publicznej, będących pod nadzorem tutejszego Inspektora Sanitarnego, ocenia się jako dobry. W podmiotach, w których stwierdzono nieprawidłowości i uchybienia zostały nałożone mandaty karne, wydane decyzje administracyjne i zalecenia pokontrolne nakazujące poprawę stanu sanitarno-higienicznego.

W zakresie zapewnienia odpowiedniej jakości wody prowadzony był nadzór nad jakością ciepłej wody użytkowej pod kątem obecności bakterii *Legionella* sp. w budynkach zamieszkania zbiorowego i podmiotach wykonujących działalność leczniczą. W 2025 roku zdarzały się punktowe skażenia sieci ciepłej wody użytkowej, co wskazuje na konieczność wykonywania oznaczeń bakterii *Legionella* Sp. w ww. grupie obiektów. Wydane przez PPIS w Przemyśle decyzje zobowiązały właścicieli/zarządców nadzorowanych obiektów do podjęcia natychmiastowych działań naprawczych celem doprowadzenia wody do jakości odpowiadającej wymaganiom Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Podczas kontroli placówek oświatowo-wychowawczych zwracano szczególną uwagę na przestrzeganie stosowania się do zaleceń MEN, sprawdzano posiadanie przez personel aktualnej dokumentacji zdrowotnej, mikroklimat pomieszczeń, stan

techniczny sprzętów, dostępność środków czystościowo - higienicznych, zapewnienie dostatecznej ilości urządzeń sanitarnych, w tym dostęp do bieżącej ciepłej wody, bieżącą czystość pomieszczeń, stan czystości terenu wokół placówki.

Stan sanitarno- higieniczny i techniczny budynków, w których funkcjonują szkoły publiczne w większości określa się jako dobry. Sanitariaty uczniowskie wyposażone są w urządzenia sanitarne, bieżącą ciepłą i zimną wodę oraz środki konieczne do utrzymania higieny osobistej dzieci. W większości placówek meble szkolne są oznakowane, prawidłowo zestawione i dostosowane do wymogów ergonomii. Wszystkie skontrolowane szkoły posiadają warunki do prowadzenia zajęć wychowania

fizycznego, tj. sale gimnastyczne, sale zastępcze lub boiska sportowe. We wszystkich placówkach uczniowie mają możliwość pozostawienia książek i przyborów szkolnych. Są to szafki uczniowskie lub inne wyznaczone miejsca w sali lekcyjnej. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie planowania rozkładu zajęć uczniów.

Działania Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego mają charakter profilaktyczny, zmierzający do ochrony zdrowia ludzi przebywających w obszarze i sąsiedztwie planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych. Kontrolowano przestrzeganie wymagań higienicznych i zdrowotnych w procesach planowania, projektowania i realizacji różnego rodzaju zamierzeń inwestycyjnych. Przy wydawaniu opinii dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko uwzględniano zachowanie bezpieczeństwa zdrowotnego i zachowanie właściwych warunków życia ludzi znajdujących się w ich sąsiedztwie.

Udzielano ponadto wielu konsultacji i informacji w zakresie wymagań sanitarno- higienicznych, głównie w sprawach dotyczących adaptacji obiektów na działalność usługową związaną z produkcją i obrotem żywnością, placówek oświatowych, placówek świadczących usługi medyczne - gabinety specjalistyczne, przychodnie oraz dotyczących zakładów fryzjerskich i kosmetycznych.

Działania z zakresu Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia kierowane są między innymi do rodziców i opiekunów, dzieci w wieku przedszkolnym, uczniów, nauczycieli, wychowawców oraz pedagogów szkolnych, studentów, seniorów, pracowników ochrony zdrowia, przedstawicieli samorządów lokalnych, policjantów, strażników miejskich. Realizacja działań, przedsięwzięć prozdrowotnych, a także realizowanych projektów była możliwa dzięki współpracy Państwowej Inspekcji Sanitarnej z placówkami oświatowymi, władzami samorządowymi, zakładami opieki zdrowotnej oraz organizacjami pozarządowymi i europejskimi.

Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna w Przemyślu informuje społeczność lokalną o aktualnej sytuacji epidemiologicznej oraz sprawach bieżących na stronie internetowej www.gov.pl/web/psse-przemysl oraz w mediach społecznościowych.

OPRACOWANO:

W Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Przemyślu

ul. Mariacka 4

Zespół autorski:

Katarzyna Sura, Kamil Muzyczka,

Jolanta Pruchnik, Grzegorz Sobek,

Malwina Pasek, Alicja Majka, Beata Pisz.